

OB LETOŠNJEM PROTI-TUBERKULOZNEM TEDNU

Sovražnik, ki ga poznamo

O sedanjem stanju tuberkuloze na ožjem dolenskem področju

Tudi letos je dala organizacija Rdečega križa pobudo, da ob protituberkuloznem tednu opozorimo javnost na pereče probleme tuberkuloze. Letos naj bi se še posebej tudi določene seznanili s stanjem te bolezni v naših krajih.

Vse preveč se je v javnosti razširilo mnenje, da smo tuberkulozo obvladali, da ne predstavlja več problema za zdravstveno službo niti ne škoda za družbo in da zato ni nobena nesreča, če tuberkuloza človeka slučajno prizadene. Napačno je tudi mnenje, da tuberkuloza ne pomeni več nevarnosti za zdravo prebivalstvo. V zadnjih 20 letih imamo res na razpolago vedno več učinkovitih zdravil. Z njimi lahko vsakega bolnika, ki je zbolel za tuberkulozo, ozdravimo, če zdravljenje poteka tako, kot ga zahtevajo kompleksna načela protituberkulozne službe. Ta služba je pri nas smotno organizirana od dispanserskega omrežja do bolnišničnih ustanov, povezana pa je z vsemi — tudi nemedicinskimi — čimtelji, ki lahko na najrazličnejše načine usodno vplivajo na uspešnost zdravljenja.

(Nadaljevanje na 20. str.)

140 pravnikov na Otočcu

Okoli 140 pravnikov iz delovnih organizacij, občinskih skupščin in občinskih sindikalnih svetov se je v ponedeljek in torek udeležilo dvo-dnevnega seminarja o samoupravnem urejanju delovnih razmerij s splošnimi akti. Seminar so priredili inštitut za javno upravo pri pravni fakulteti, republiški sekretariat za delo, gospodarska zbornica in časopis »Gospodarski vestnik«. Udeleženci so dobili bogate napotke za revizijo statutov in pravilnikov, ki jo je treba opraviti. Glede na veliko zanimanje bodo seminar verjetno ponovili.

»Svečano obljubljam, da bom zvesto služil svojemu narodu, da bom branil svojo domovino Socialistično federativno republiko Jugoslavijo, da bom čeval bratstvo in enotnost naših narodov in ugled Jugoslovanske ljudske armade... Te besede iz zaprisege so ponavljali mladi vojaki v vojašnici Milana Majena v Brslinu v petek, 26. septembra, tako kot so te dni obljubili rekruti po vsej Jugoslaviji. Svečanosti so se udeležili tudi učenci in dijaki novomeških šol. V imenu obiskovalcev je vojake pozdravila učenka 4. razreda OŠ »Katja Rupena« Marina Reba

(Foto: S. Dokl)

NAGRADA GORJANCEV

69

gorska avtomobilska dirka
12. okt. ob 13.30 na Gorjancih

Dvanajsta na Malkovec!

Domicilna občina Sevnica bo na Malkovcu v sodelovanju z odborom XII. brigade priredila v nedeljo, 12. oktobra, srečanje borcev te partizanske enote. Slavje, ki bo posvečeno 26-letnici ustanovitve brigade, bo ob 9.30 ob vsakem vremenu, obsegalo pa bo tudi kulturni spored. Ker namerava odbor organizirati prevoz iz Novega mesta ali iz Mokronoga, do koder je mogoče priti z javnimi prevoznimi sredstvi, naj se vsi tisti, ki nimajo lastnega prevoza, pisмено prijavijo pri ZZB Novo mesto.

OB JUBILEJU GINEKOLOŠKO-PORODNIŠKEGA ODELKA

Pomagali so več kot 60.000 ženam

27. septembra so počastili 20-letnico delovanja ginekološko-porodniškega oddelka pri novomeški bolnišnici — Po ogledu oddelka in tovarne zdravil Krka še sestanek sekcije Slovenskega zdravniškega društva na Otočcu — Navzočih je bilo blizu 70 ginekologov

V soboto dopoldne so se slovenski ginekologi, med katerimi so bili tudi profesorji dr. France Novak, dr. Vladimir Trampuž in dr. Vito Lavrič, zbrali na ginekološko-porodniškem oddelku novomeške bolnišnice. Ko so si zatem ogledali še tovarno zdravil Krka v Ločni, so odšli na Otočec, kjer je bil strokovni sestanek sekcije Slovenskega zdravniškega društva.

Za uvod v strokovni del programa je o dvajsetletnem delu ginekološko-porodniškega oddelka v Novem mestu govoril predstojnik dr. Ljubo Kretič. V izčrpnem referatu je navedel, v kakšnih okoliščinah je bila leta 1894 usta-

novljena moška bolnišnica. Šele 14 let kasneje je prizadevnemu zdravniku dr. De Franceschiju uspelo zainteresirati takratne oblasti, da so novembra 1908 odprli tudi bolnišnico za ženske.

V žensko bolnišnico, ustanovljeno pred 60 leti, so sprejemali žene z različnimi obolenji. Eno izmed redkih ohranjenih poročil iz leta 1912 govori, da je bilo tedaj med 800 sprejetimi ženami samo 14 porodnic in samo dve sta v bolnišnico prišli zaradi splava.

O delu ženske bolnišnice med obema vojnama podatkov ni, ker je bil ves arhiv uničen ob bombardiranju oktobra 1943. Po vojni je

ženska bolnišnica delala po starem organizacijskem načinu vse do leta 1948. Šele ta-

(Nadaljevanje na 20. str.)

Noben učitelj ni brez kruha

Po podatkih izobraževalne skupnosti v Novem mestu ni noben učitelj v novomeški občini v novem šolskem letu ostal na cesti in brez kruha. Vse prej kot to: letos prosvetnega kadra celo primanjkuje. Za matematiko in fiziko so dobili učitelje le v Novem mestu, Smihelu, Žužemberku in Sentjerneju, na drugih podeželskih osemletkah pa morajo ta predmeta poučevati učitelji, ki nimajo predpisane izobrazbe za predmetni pouk. Zanimivo je, da se študentje tudi nič ne tepo za študij matematike in fizike, za katerega je izobrazovalna skupnost razpisala ugodne štipendije in rizpis celo ponovila. Tudi štipendij za študij drugih predmetov (slovenščine in angleščine, tehničnega pouka, glasbene vzgoje itd.) še niso razdelili, ker ni interesentov. So morda krivi tudi osebni dohodki? Le-te je izobrazovalna skupnost izboljšala v skladu z lanskim priporočilom republiškega izvršnega sveta.

Medvedja usluga

Hribovski kmetje se letos zelo pritožujejo zaradi škode, ki jo povzročajo divji prašiči, pa tudi medvedi. Goloroki se bojujejo za težko prigrarani pridelek z divjimi zvermi. Svojemu ogorčenju dajejo duška na sejah občinskih skupščin in na sestankih SZDL, kjer se o tej za njih pereči zadevi lahko pogovorijo le s posameznimi lovci.

Lovcem je družba prepustila gospodarjenje v loviščih. Odgovorni so torej za stanje, za škodo, pa tudi za politične posledice svojega gospodarjenja.

Lovci pravijo: škodo bomo poravnali, prašičev pa ni mogoče pregnati kar tako, kot bi si kdo mislil! Obljube ne bodo snežili in škodo bodo res poravnali. S tem pa ni rešeno vse: ko prepuščamo polja hribovskih kmetov uničevanju divjih zveri, delamo medvedjo uslugo kmetovemu razpoloženju in njegovi volji do dela!

Narobe bi bilo zanikati vse koristi, ki jih ima družba od vedno bolj razvitega lovškega gospodarstva. Ob tem pa so spet hribovski kmetje tisti, ki preživljajo hude trenutke iz leta v leto, ogorčenje prizadetih hribovskih kmetov je vedno hujše in hočeš nočeš bo treba odgovoriti na vprašanje: ali so lovci (mnogim izmed njih je lov razvedrilo) kljub najboljši volji, sposobni učinkovito ukrepati in zaščititi tisto delo, s katerim se kmet preživlja?

M. JAKOPEC

OD 2. DO 12. OKTOBRA

Okrog 8. oktobra padavine z ohladitvijo, v ostalem lepo oziroma suho vreme. Dr. V. M.

VRATA OKNA POLKNA NA RIBNICA KREDIT

ZA VAS SMO PRIPRAVILI

od 1. do 31. oktobra

POSEBNO REKLAMNO PRODAJO

„JESEN V KOKRI“

z nagradnim žrebanjem

100 DENARNIH PRIZNANIC

pošetje Kokra za nakup blaga v vseh naših prodajalnah v vrednosti 30.000 Ndin in

300 PRAKTIČNIH DARIL

proizvajalcev ter druga presenečenja.

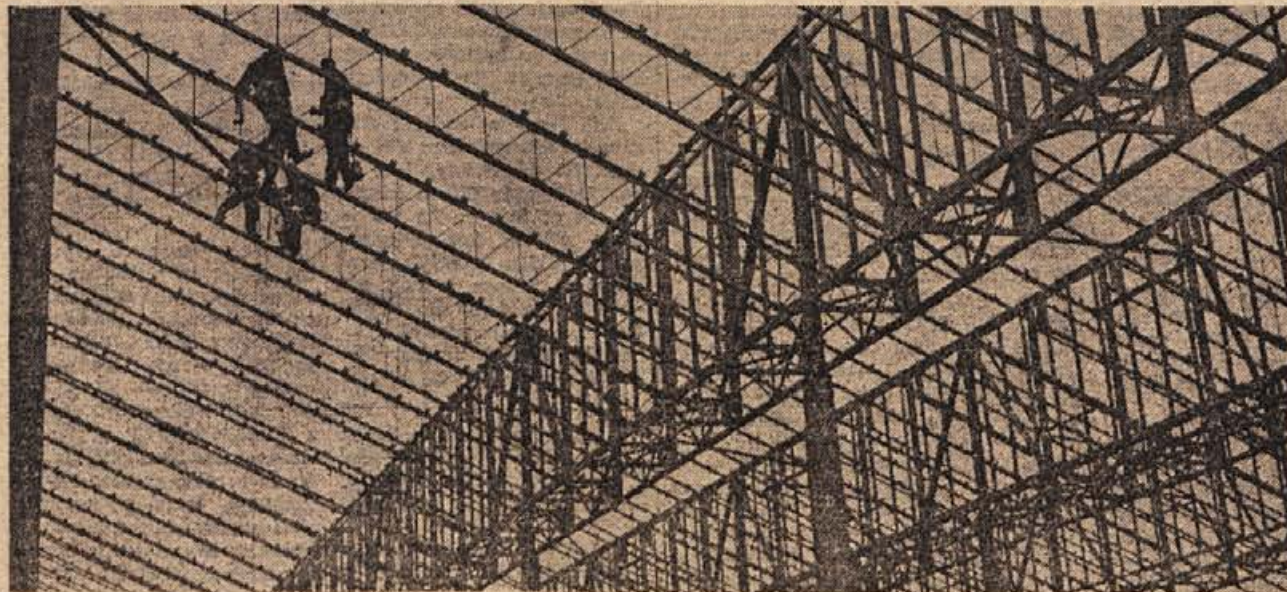
Vsak nakup preko 50,00 Ndin bo žreban 8., 15., 22. oktobra ter 3. novembra 1969.

Rezultati žrebarja bodo objavljeni ob vsakem žrebanju v časopisu Glas, Kmečki glas in v vseh naših prodajalnah.

POTROŠNIKI!

Za jesen smo vam pripravili bogato izbiro blaga po konkurenčnih cenah in ugodnih kreditnih pogojih.

OBIŠČITE PRODAJALNE KOKRE!

ŠIROKE NACRTE JE PRICELA URESNICEVATI NOVOMESKA IMV s postavitvijo velike montažne dvorane pod Grmom v Gotni vasi. Streha, ki bo pokrivala 22.000 kvadratnih metrov, bo dala zavetje za 50 odst. povečani proizvodnji osebnih in dostavnih avtomobitov ter prikolic. Vseljiva mora biti do 15. decembra letos. Na sliki: kovinarji »pletejo« jekleno nosilno okostje, ki so ga naredili v krmeljski METALNI

(Foto: M. Moškon)

Voditelj britanskih liberalcev Thorpe je na letnem kongresu stranke dejal, da laburistična stranka zasluži, da bi izgubila, konservativna stranka pa ne zasluži, da bi zmagala. Pozabil je dodati, da liberalna stranka ne more zmagati... V zvezni indijski državi Gudžarat je bilo v zadnjih dneh nad tisoč mrtvih, ker so muslimani obmetavali svete krave s kamenjem. Pred slabima dvema letoma so v Kašmiru divjali muslimani, ker je nekdo ukradel iz sringarške mošeje las iz Mohamedove brade. Videti je, da razlog ni tako pomemben. Pomembno je načelo in pretepanje... V ZRN so sklenili revalorirati marko — en dan po volitvah. En dan pred volitvami so krščanski demokrati še dokazovali volilcem, kakšni osti so socialni demokrati, ki zahtevajo revalorizacijo marke... Ameriška vlada je v zadregi, ker ne ve, komu naj verjame. Po poročilu CIA obstaja resna nevarnost, da se ZSSR in Kitajska spopadeta. Po drugem poročilu te nevarnosti ni. Sovjetski vladi ni treba biti v zadregi: Amerika in Kitajska se prav gotovo ne bosta spopadli... Albanski delegat na zasedanju generalne skupščine OZN je napadel ZDA in ZSSR, češ da sta se ti dve državi združili proti Kitajski. Albancem ne gre oporekati poguma: najmlajši napada dva največja in brani tretjega največjega... Diktator Salazar, ki je nad trideset let vladal Portugalski, si je po kapi toliko opomogel, da mirno živi doma, še vedno prepričan, da je predsednik vlade. O sedanjem ministrskem predsedniku pravi, da je sposoben, a da preveč ljubi oblast. »Na srečo,« je zaupal francoskemu novinarju, »ni v vladi.« Salazarja pustijo živeti v veri, da je še vedno predsednik vlade... Na Severnem Irskem, kjer se spet mlatio po vseh pravih, ki so stara 250 let, se je baje zgodilo tole: Gruča pretepačev z gorjaci v rokah je na cestni ustavila Zida. »Ali si katoličan ali si protestant?« so ga vprašali. »Ne bodite nori,« je rekel Zid, »jaz sem Zid.« Bojevnik so malo pomislili in dejali: »Ze, ze, toda nas zanima, ali si katoliški ali protestantski Zid.«

Usmerjanje delitve

V republiki skupščini razpravljajo o predlogu, da bi izdali zakon o progresivnem davku na presežna sredstva za osebne dohodke

Med najpomembnejšimi zadevami, ki jih obravnavajo v republiški skupščini po počitnicah, je vsekakor predlog za izdajo zakona, s katerim naj bi zagotovili družbeno usmerjanje delitve dohodka delovnih organizacij. Gre za politično vsekakor sila aktualno zadevo, saj prav neskladja v delitvi dohodka povzročajo glabo razpoloženje delovnih ljudi, ki ne morejo razumeti, da nekateri na zelo lahek način prihajajo do sredstev in visokih osebnih dohodkov, drugi pa morajo napeti vse sile in komaj shajajo. Pristojni odbori so o zamisli že razpravljali. Predvsem so poslanci pozdravili prizadevanja izvršnega sveta, da se je tega problema lotil in da bi našli merila za določitev tistih meja, preko katerih lahko delitev dohodka povzroča družbeno ekonomske in politične probleme. Zato so nujni družbeni dogovori vseh zainteresiranih, predvsem pa samostojnih organizacij združenega dela. Poslanci so se tudi strinjali, da je potrebna družbena intervencija v delitev dohodka zlasti pri tistih, ki so v monopolnem položaju. Predstavnik republiške gospodarske zbornice pa je iz-

javil, da se v zbornici ne strinjajo povsem s predlagano zamisljo in da bodo pripravili svoj predlog. Po mnenju zbornice s progresivnim davkom na presežna sredstva nesorazmerno visoko osebnih dohodkov ne bi preprečili in bodo tisti, ki imajo možnost, kljub temu davku izplačevali visoke osebne dohodke. Zato bi kazalo po njenem mnenju obdavčiti dohodek delovnih organizacij, ne pa samo preseženih osebnih dohodkov. Višino osebnih dohodkov je treba povezati namreč z doseženim poslovnim uspehom. Nekateri poslanci pa so se zavzemali zato, da bi morali progresivno obdavčiti le bruto osebne dohodke, zaradi česar bi morali postati osebni dohodki za podjetja strošek, ne pa del dohodka. S tem pa je odprto načelno vprašanje, kaj je pravzaprav dohodek podjetja.

No, zdaj je stvar ostala na tem, da gospodarska zbornica čimprej pripravi še svoj predlog. Ker pa gre šele za prvo fazo, se pravi za odločitev, ali je tak zakon potreben, najbrž ni nobenega dvoma, da bi ta zakon kazalo pripraviti. Poslanci so se zato s predlogom strinjali, pripomnili pa so, naj bi predlagatelj postavljena načela čimbolj dosledno uveljavil pri oblikovanju samega zakonskega besedila. Pri tem pa naj sodelujejo tudi gospodarska zbornica, sindikati in delovne organizacije.

S tem predlogom pa je neposredno povezan še drugi, da bi namreč v republiki oblikovali zajetnejša sredstva za

VOJAKI REŠUJEJO IMETJE — Na Severnem Irskem, kjer so se pretekli teden spet razvneli spopadi, so z bencinskimi steklenicami spet zažgali nekaj hiš. Britanski vojaki, ki so zdaj dobili okrepitev iz Britanije, naslikli rešujejo na ulici Coates v Belfastu še nekaj pohištva in druge lastnine nesrečnih prebivalcev. Telefoto: UPI

tedenski zunanjepolitični pregled

Teško je poslušati, če mora človek požirati besede, ki jih je bil izrekel povsem pošteno in iskreno. Se bolj težko je poslušati voditelja naroda, izmed katerih je večina pred letom dni še drugače govorila in mislila. Tak vtis vzbuja zadnji plenum CK KP Češkoslovaške, na katerem je govoril tudi prvi sekretar CK KPC Gustav Husak.

Kontrarevolucija je bila, je dejal, čeprav neoborožena. In tudi bratske članice varšavskega pakta so imele popolnoma prav, ko so prišle na pomoč ČSSR, njenemu ljudstvu in partiji, ki so jih zavajali ljudje, kakor so Dubček. Zato so Dubčka izključili iz predsedstva CK (politbiroja), čeprav je še ostal v CK — popolnoma na stranskem tiru. Kar pa zadeva intervencijo čet varšavskega pakta, to ni bila okupacija, in bognečaj, da bi kdo mislil drugače.

Husak je navedel štiri osnovne točke. Prva: V ČSSR je obstajala kontrarevolucija. Drugič: Vojaška intervencija je bila obramba socializma in je bila potrebna zaradi varnosti socialističnega tabora. Tretjič: CK se javno ograjuje od 14. izrednega kongresa KPC, ki je bil dan po intervenciji. Po Husaku so ga sklicali »desničarji okrog praškega mestnega komiteja« in »nerazredna in protimarksistična skupina režiserjev in organizatorjev«. In četrtič: Razveljavljen je odgovor, ki ga je CK KPC 9. julija lani poslal na pismo varšavske peterice.

Husak je napadel celo 13. kongres, ki je bil še v dobi Novotnega, a je v načelu sprejel gospodarsko reformo. Torej se je napad razširil celo na gospodarsko reformo in ne samo na upiranje varšavski peterici in okupaciji ČSSR.

Zelo zgovorne so tudi »kardrovske spremembe«: CK je zapustilo 29 članov, kar je ena šestina. Iz CK so izključili devet članov. To pa je samo začetek, ker je napovedana čistka v nižjih organizacijah. Husak je tudi napovedal, da bodo do konca leta zamenjali partijske izkaznice. Nove izkaznice bodo dobili samo tisti, ki so res-

nično na novi liniji. To pomeni, da bo dosti dosedanjih članov odletelo in da bo nova KPC postala kadrovska partija, kar Rusi že dolgo zahtevajo.

Zdaj so očitno vsega krivi Dubček, intelektualci, pisatelji in študenti. Oni so bili tisti, ki so odpravili cenzuro — ena izmed kapitalnih napak, kakor piše »Rude pravde« — oni so očitno zavozili češkoslovaško gospodarstvo, oni so kvarili ljudstvo in delavski razred. Nihče pa ne pove, za-

Praška slana

kaj jim je ljudstvo tako navdušeno in spontano sledilo. Sicer pa svobodna razprava ni več mogoča. Dovoljene so le obtožbe z vrha, ki so v bistvu le odmev zahtev in želja, ki ne izhajajo iz Prage.

Volitev v Zvezni republiki Nemčiji, ki so bile po zelo burni predvojni kampanji, niso prinesle večjih presenečenj. Krščanski demokrati, ki so vladali državi ves čas po drugi svetovni vojni, so ohranili isto število glasov ali skoraj isto: 46,2 odst. Opomogli so si socialni demokrati, ki so si z 42,7 odst. povečali število sedežev v parlamentu za 20. Liberarna FDP pa je izgubila skoraj polovico glasov, a je še vedno dobila 5,7 odst. glasov. Če bi jih dobila manj kot 5 odst., bi se bila morala posloviti od parlamenta. Na veliko olajšanje vseh strank ju neonacistična stranka NPD dobila samo 4,5 glasov, to je za 0,5 odst. premalo, da bi lahko njeni poslanci sedeli v zveznem parlamentu.

Najbolj zanimivo vprašanje, ki si ga zastavljajo politični opazovalci zdaj, se glasi: ali bosta še vedno najmočnejši stranki — CDU/CSU in SPD — spet ustanovili »veliko koalicijo«, ali pa bodo socialni demokrati skupaj z liberalci iz FDP ustanovili »malo koalicijo«. ZRN je doživela že obe: veliko in malo koalicijo, le male koalicije med socialistnimi demokrati in liberalci še ni. In po prvih poročilih po volitvah kaže, da bodo krščanski demokrati prvič po vojni ostali zunaj na hladnem.

WASHINGTON — Predsednik ZDA je odobril nadaljnjo gradnjo nadzvočnega potniškega letala SST, ki bo letelo s hitrostjo 3000 kilometrov na uro in bo sprejelo 300 potnikov.

VARSAVA — Na Poljskem so se končali manevri enot varšavskih članic ZSSR, Poljske, NDR in ČSSR. Na manevrih sta bila tudi sovjetski obrambni minister Grečko in poveljnik vojaških sil varšavskega pakta maršal Jakubovski.

TELEGRAMI

LONDON — Novi premier libijske vlade Soliman el Magrabi je izjavil, da njegova vlada ne bo obnovila sporazumov, na podlagi katerih imata svoja oporišča na libijskem ozemlju Britanija in ZDA.

KAIRO — Poveljstvo oboroženih sil ZAR je sporočilo, da so poseben padalske enote napadle izraelske položaje na severu Sinaja. To je prvi tak egiptovski napad in očitno povračilo za izraelsko izselenje južno od Suez.

LA PAZ — V Boliviji so generali izvedli državni udar in strmoglavili predsednika Salinasa, ki so mu dovolili oditi v Čile. S tem državnim udarom se je število vojaških vlad v Latinski Ameriki od leta 1930 povečalo na 40.

LONDON — Kakor poroča »Guardian«, so se štiri veselje spoznale o pomembni točki resolucije varnostnega sveta iz novembra 1967. Baje bodo zahtevale, da se izrael umakne z okupiranih območij, čeprav ne popolnoma z vsega zavzetega ozemlja.

MOSKVA — V Sovjetski zvezi so po enajstih dneh molka — od srečanja med Kosiginom in Ču En Lajem — spet začeli napadati Kitajsko. TASS med drugim poroča, da na Kitajskem množično preganjajo nasprotnike politike vodstva.

PRIŠLI SO BREZ POVABIL...

Ameriška zvezna vlada je pred dnevi priznala, da so leta 1965 poslali ameriške čete v Južni Vietnam brez uradne zahteve vlade te države, pač pa so se z njo »posvetovali«. Do tega odkritja je prišlo na zahtovo predsednika senatnega odbora za zunanje zadeve Fulbrighta, ki je zahteval, naj mu zunanji minister Rodgers pokaže dokument, s katerim je sajgonška vlada zahtevala ameriško vojaško pomoč v Južnem Vietnamu.

V Trbovljah že pol milijona ton cementa

Doslej so v cementarni Trbovlje proizvajali na leto približno 200.000 ton cementa, ob koncu letošnjega leta pa se bo začela poliskusna proizvodnja v tovarni, ki so jo medtem prenovili in modernizirali. Pričakujejo, da bo prihodnje leto trboveljska cementarna že dajala skupnosti letno po 580.000 ton cementa. Za modernizacijo in konstrukcijo cementa v Trbovljah bodo porabili nekaj nad 132 milijonov din. V Mariboru, Celju in Ljubljani bodo zgradili velike cementne silose, da bi znižali prevozne stroške in pospešili dobavo cementa.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ PREDSEDNIK TITO O NASEM RAZVOJU — Ob koncu srečanja z inženirji, tehniki in delavci Djerdapa je predsednik Tito govornično vprašanih našega notranjega razvoja. Povedal je, da je v zadnjem času obiskal številne kraje in kolektive. Hotel se je sam prepričati, kje so korenine nekaterih negativnih pojavov, kot so npr. nelikvidnost v gospodarstvu, zaradi katere celo nekatera sodobno urejena in dobro idoča podjetja ne morejo izplačevati zaslužkov svojim delavcem. Hkrati je želel ugotoviti, kaj bi bilo treba storiti za nadaljnjo krepitev jugoslovanske socialistične skupnosti.

Predsednik Tito je poudaril svoje prepričanje, da so prav proizvajalci najtrdnjeji temelj naše družbe. Dobro se namreč zavedajo, da je njihova prihodnost le v močni socialistični Jugoslaviji. Odpraviti pa je treba korenine nekaterih slabosti. Onemogočiti moramo elemente, ki želijo zastrupljati naše odnose in izzivati medicinalne probleme. Nekateri stvari v sistemu je treba spremeniti, druge pa izpopolniti.

Predsednik Tito je poudaril svojo dolžnost in dolžnost vseh komunistov, da varujemo našo socialistično skupnost, utrjujemo njeno enotnost in da popolnoma spoštujemo načelo enakopravnosti vsakega naroda in narodnosti, načelo ena-

kopravnosti vsake republike. Dejalo je, da mu je to najbolj pri srcu in da se bo nenehno zavzemal za to, za kar se je boril vse življenje.

O problemih, na katere je opozoril predsednik Tito, bodo razpravljali na seji predsedstva ZKJ, ki bo 14. oktobra.

■ RIBIČIČ NA KOSOVEM — Predsednik zveznega izvršnega sveta Mitja Ribičič je v nedeljo prispel na dvodnevni obisk v pokrajino Kosovo.

„NAJBOLJ MI JE PRI SRCU NAŠA ENOTNOST“

sovo, kjer se je seznanil z napori te pokrajine za njen razvoj. Na tem območju, kjer pred vojno razen Trepče (rudnik svinca) ni bilo industrije, je po vojni zraslo 60 industrijskih objektov.

■ KAVČIČ OBISKAL FURLANIJO—JULIJSKO KRAJINO — Na povabilo predsednika deželne vlade Furlanije-Juljske Krajine dr. Alfreda Berzantija je predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič v spremstvu nekaterih sodelavcev prejšnji teden obiskal naše zahodne sosedne. V medsebojnih pogovorih sta obe strani izrazili zado-

voljstvo nad doseženimi uspehi, hkrati pa nakazali področja, na katerih naj bi se sodelovanje v prihodnje še bolj razvilo.

■ PTUJ SLAVI 1900-LETNICO — V soboto je bila osrednja slovesnost ob 1900-letnici Ptuj. Ob tej priložnosti je bila slavnostna seja občinske skupščine, na kateri so podelili zlati plaketi občine Ptuj častnima občanoma predsedniku republike Josipu Brozu Titu in predsedniku republiškega izvršnega sveta Stanetu Kavčiču. Hkrati so podelili domicil Lackovemu odredu.

■ LETOS 250.000 NOVIH DELAVCEV — V prvih sedmih mesecih letošnjega leta se je v naši državi na novo zaposlilo kakih 250.000 delavcev, kar je precej več, kot se je predvidevalo.

■ ZAGREBSKA FAKULTETA DALA 310 SLOVENSКИH VETERINARJEV — Te dni je praznovala zagrebška veterinarska fakulteta 50-letnico svojega dela. V tem obdobju je na tej fakulteti diplomiralo tudi 310 slovenskih veterinarjev.

■ ODLIKOVANI GASILCI — V petek je predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič izročil predsedniku gasilske zveze Slovenije Metodu Rotarju odlikovanje za zasluge za narod z zlato zvezdo. To odlikovanje je slovenskim gasilcem podelil predsednik republike Tito ob 100-letnici slovenskega gasilstva.

Mara Bešter:

Reforma - nujnost našega razvoja

Reforma je za nas izredno pomemben mejnik in stopnja v boju za našo koncepcijo samoupravnega socializma. Ko smo z reformo postavili zahteve po urejanju razmer v gospodarstvu, smo smatrali, da je formulirane naloge mogoče uresničiti le s pomočjo razvitega samoupravnega mehanizma. Reforma torej po eni strani potrebuje razvito in učinkovito samoupravljanje, hkrati pa tudi omogoča razvijanje le-tega.

Pomen reforme je dalje v njenem vplivu na politične razmere. Večja stopnja učinkovitosti našega gospodarstva in hitrejši razvoj samoupravljanja kot produkcijskega odnosa bi imela nujno za posledico stabilizacijo političnih razmer in mnogo manj prostora za vse mogoče idejne spekulacije.

In na koncu ni nepomembna ugotovitev, da šele učinkovito vključevanje našega gospodarstva v mednarodni trg ustvarja enega dolgoročnih pogojev za našo politiko neuvrščenosti.

Na reformo zato nikoli nismo gledali le kot na ekonomsko ali celo samo monetarno reformo, čeprav je konvertibilnost dinarja pomembna naloga reforme. Ze prav od začetka smo zato govorili o družbeni reformi. Pri tem tudi nismo mislili samo na to, da je treba tudi v tako imenovani nematerialni sferi odpreti pomembne procese intenzivnega in smiselnega razvoja, da je treba preseči zgodovinski proces družbene delitve dela v smislu povezovanja obeh sfer — materialne in nematerialne — seveda z novih izhodišč. Družbeno reformo smo razumeli v najširšem smislu kot etapo v boju za zgraditev samoupravne koncepcije socializma in hkrati s tem za demokratizacijo in humanizacijo naše družbe.

Uresničevanje reforme pa ne poteka in ne more potekati kot samogibno dejanje, ki mu je treba le opredeliti cilje in ustvariti nekatere pogoje. Zato izjava pokojnega Kraigherja v zvezni skupščini, da bo reforma vojna, ni bila nikakršno geslo. Ne gre le za vojno z zaostalostjo v naših glavah, ampak gre tudi za realni spopad s silami, ki hočejo tudi pri nas uveljaviti drugačne koncepte socializma. Ze sam začetek reforme je bil pogojen s porazom določene koncepcije na Brionih. In čeprav je bil poraz nasprotnikov reforme hud, bi bilo iluzorno misliti, da so se poražene sile dokončno umaknile s prizorišča ali pa da se bodo danes javno razglasile za nasprotnike samoupravne koncepcije in reforme.

Gotovo ni za naše nadaljnje napore spodbudno, če podcenjujemo dosežene rezultate; tudi to je voda na mlin nasprotnikom naše poti. Sodimo pa, da je prav tako usoden strpen odnos do nesposobnosti za uresničitev reforme, do napak in neodgovornosti, ker v tem se objektivno napajajo prav tiste koncepcije socializma, ki smo jih pri nas že presegli.

Reforma je že terjala in bo še terjala hude napore in žrtve, zato moramo od časa do časa skrbno ovrednotiti rezultate in predložiti splošne račune. Sedanja dogajanja v našem gospodarstvu terjajo, po naši sodbi, še nadaljnjo razpravo, ker obstoje v razlagi o uspešnosti reforme precejšnje razlike. Dalje, treba bi bilo proučiti prvo reformno obdobje, oceniti vzroke gospodarskega zastoja v letu 1967 in v začetku leta 1968, zastoja, ki je bil potem povod za tako ohlapno ekonomsko politiko v drugem razdobju.

Predvsem pa mislimo, da se je treba energično usmeriti v studiozno izpopolnjevanje našega ekonomskega sistema, da se je treba lotiti neresenih temeljnih vprašanj, in to brez vsakršnih predsodkov. Izoblikovati je treba učinkovito samoupravno strukturo in se pri tem zavedati, da mora biti vsak produkcijski odnos usklajen z razvojem produktivnih sil, da se realnost in upravičenost vsakih proizvodnih odnosov manifestirata in pretvarjata s stopnjo uspešnosti razvoja produktivnih sil. S tem v zvezi je še vedno aktualno vprašanje razmejitve odločanja med samoupravnimi strukturami in državno regulativo in pa vprašanje razmejitve odločanja med različnimi ravni ene in druge strukture. V vsakem sistemu mora biti dovolj jasno urejeno, kdo o čem odloča, po katerih kriterijih odloča in v kakšni obliki naj odloča.

V sedanjem položaju je potrebna, pa tudi v prihodnje bo potrebna mnogo bolj premišljena ekonomska politika, ki naj bi bila mnogo manj pod vplivi političnih pritiskov vseh vrst na raznih ravneh. Če pravimo premišljena ekonomska politika, potem mislimo predvsem tudi na tako ekonomsko politiko, ki bo občutljiva za mero in bolj proučena z vidika verzičnih reakcij. In ne nazadnje je treba odločno terjati odgovor in odgovornost za doseganje ali nedoseganje predvidenih rezultatov.

(Odlomek iz uvodnika »Ob sedanjem gospodarskem položaju« v zadnji, 8/9 številki TEORIJE IN PRAKSE, revije za družbena vprašanja)

(Karikatura I. Franiča iz JEŽA)

O BISTVENIH VPRAŠANJH NAŠE STVARNOSTI

Sedanje poglavitne naloge

(Nadaljevanje)

Cesta — le povod za nedavno politično nalezkenost

Vzroki za nedavni položaj ob javnih razpravah okrog ceste so veliko globlji: v tem konkretnem primeru so prišli do izraza vsi nago-miljeni problemi našega gospodarskega in političnega položaja. Če ob tem primeru ne bi prišlo do takšnega stanja, bi do njega lahko prišlo ob manj pomembnem vprašanju kot je cesta.

Katera so tista bistvena vprašanja, ki zadevajo osnovni interes našega delovnega človeka in ki ustvarjajo politično razpoloženje oz. nerazpoloženje? Obstaja resna zaskrbljenost glede nadaljnega uresničevanja reforme. Marsikateri gospodarska organizacija tiči pod obremenjenostjo, nelikvidnost visi v zraku, obstaja določeno nezaupanje v današnjo ekonomsko trdnost, odprti so nekateri problemi socialne politike, zdravstva, prosvete, znanosti ipd. Čeprav ne gre za to, da bijemo plat zvona, so ta vprašanja vendarle v zavesti ljudi in čestokrat se njihovi problemi težko rešujejo. Verjetno se bodo včasih težko reševali tudi v prihodnje, ker smo pač odvisni od lastnih materialnih in drugih možnosti.

Prav gotovo je o teh vprašanjih treba mnogo več govoriti, jih pojasnjevati in zdi se mi, je dejal tov. Vipotnik, da je predvsem organizacija socialistične zveze poklicana, da v njih mnogo več razpravlja in da jih pogosteje in argumentirano postavlja na dnevni red.

Ko ugotovljamo, je med drugim dejal tovariš Vipotnik, da smo pri svojem delu prepočasni, pa dostikrat ne ugotovimo, zakaj počasa. Ne gre le za to, da marsikdaj nimamo materialnih in drugih objektivnih možnosti za hitrejšo reševanje; mnogokrat se tudi ne čemo sporazumeti! V naši družbi obstajajo poslovni interesi, ki jih je treba usklajevati in se sporazumevati, da bi lahko hitreje napredovali. Kar zadeva reformo, se spr vse preveč govori, da smo vsi zanj, hkrati pa marsikdo išče svoj dobiček iz

Cenejši traktorji

Zvezni prometni davek na traktorje in druge kmetijske stroje, ki jih kupijo privatniki, bo v prihodnje znašal 6 odstotkov, doslej pa je bil 12,5 odst. To znižanje bo veljalo za traktorje in manjše stroje do 35 KM. Ferguson IMT 53 do 35 KM prodajajo zdaj za 26.610 dinarjev, v prihodnje pa bo za 1.60 dinarjev cenejši.

jemen položaj, če je potrebno pa tudi dodatni pot — da bi prišlo do cilja.

Položaj Slovenije v Jugoslaviji

V Sloveniji imamo marsikdaj opravka z mišljenjem, da je glavna ovira za hitrejši razvoj federacije. V odnosu do zveze (federacije) je veliko težav, mnogo zapletenosti. Vsekakor je treba mnogo odločneje in hitreje reševati tista vprašanja federacije, o katerih so že doseženi sporazumi in oblikovane politične odločitve. Federacija naj opusti vse funkcije in obveznosti, ki jih lahko sprejemajo republike. Če bi iskali vse vzroke za težave izven lastne hiše, bi s tem odvračali pozornost od problemov, ki jih imamo doma in ki so enaki kot drugje, ker gre za skupne družbene procese.

O položaju Slovenije v Jugoslaviji: mislim, da se je prav zdaj marsikomu le še utrdila zavest, da je edini napredek, obstoj in bodočnost za Slovenijo v jugoslovanski skupnosti narodov. O tem vprašanju resnično ni nobenih dvomov. Toda pri tem gre za nekatera druga vprašanja, gre za tu in tam razširjena stališča, da je za nas Slovence zveza z drugimi narodi samo finančno breme, da nastajajo pri nas problemi na osnovi protislovij na področju mednacionalnih odnosov, ne pa zaradi problemov pri uresničevanju gospodarske reforme in drugih nalog v sami slovenski družbi. Često se ustvarja nerazpoloženje proti »krepom federacije, ustvarja se vzdušje nestrpnosti proti vsem, ki kakorkoli zagovarjajo jugoslovansko skupnost.

S temi vprašanji nikakor nočem pretiravati. Toda kot politična organizacija se moramo zavedati teh pojavov in tudi videti njihove posledice. Slovenija je vedno imela v vsem povojnem obdobju v novi Jugoslaviji zelo močno ustvarjalno vlogo. Vedno je znala najti in se tudi povezovali s progresivnimi in revolucionarnimi družbenimi silami pri drugih narodih in narodnostih. To pa predstavlja edino pot, da bo slovenski narod imel ustrezno mesto v jugoslovanski skupnosti in s tem tudi v svetu. Z naslonitvijo na jugoslovansko skupnost bo slovenski narod lahko napredoval samo, če bo imel posluš za probleme in tegobe drugih in če bo temu primerno tudi uravnaval svojo politiko.

Boris Kraigher o »izkoriščanju Slovenije«

Tovariš Vipotnik je nato dejal, da je zelo razširjena tudi parola o izkoriščanju Slovenije. Pokojni Boris Kraigher je bil pred svojim od-

hodom v Beograd zelo naklonjen trditvam, da je Jugoslavija Slovenijo izkoriščala. V Beogradu je naročil študijo, ki naj obdela to vprašanje. Po tej študiji je priznal, da stvar ni takšna. Nedvomno je res, da se Slovenci po reformi nahajamo v drugačnem položaju. Spremembe, ki smo jih vnesli v gospodarsko in družbeno reformo, v naš družbeni razvoj, se nujno in objektivno najgloblje odražajo na položaju slovenskega gospodarstva in celotne družbe. Bržkone si premalo prizadevamo, da bi ta dejstva pokazali v praksi in jih razgrnili pred slovensko in jugoslovansko javnostjo. Prav tako pa je na drugi strani premalo načrtnega obveščanja javnosti o tem, kakšen je položaj Slovenije v Jugoslaviji. Vse množice biltenov, statističnih podatkov in podobnega ne izkoriščamo dovolj za politično akcijo.

(V Ljubljani smo prosili za pregledne podatke o deležu slovenskega gospodarstva in naših dajatev do zveze; čim jim bomo dobili, bomo o zadevi na tej strani takoj poročali — opomba uredništva.)

(Dalje prihodnjič)

Takih hotelov je malo!

V Rovinju imajo stalno slikarsko kolonijo njeni umetniki pa imajo tudi precej naročil za dekoriranje in posodobljanje hotelskih prostorov. Skoraj v vseh sobah hotelov, ki jih upravlja podjetje »Jadrana«, visijo številna dela umetnikov. Samo letos je hotelsko podjetje »Jadrana« odkupilo od umetnikov v Rovinju 670 del, največ olj in akvarelov. Prav gotovo je to največji enkratni odkup umetnin, ki ga je financiralo kakšno naše podjetje. Umetniki so našli kupca za svoja dela, podjetje pa je številne svoje objekte opremilo s tolikšnimi umetninami, da so njegovi hoteli že skoraj podobni malim galerijam.

Dražje vžigalice in vžigalniki

Zaradi spremenjenih stopenj zveznega prometnega davka (zakon je predložen zvezni skupščini) se bodo spremenile tudi cene vžigalic in vžigalnikov. Za skatlice uvoženih vžigalic so doslej plačali 9 par zveznega prometnega davka pri 50 vžigalicah in 18 par pri skatlicah s 10 vžigalicami. Davek je bil torej tak kot pri lesenih vžigalicah. Po novem bo zvezni prometni davek za te vžigalice 20 odstotkov. Skatlica s 50 vžigalicami bo veljala od 1 do 1,5 dinarja (doslej 50 par), skatlica s 10 vžigalicami pa 3 dinarje. Spremenil se bo tudi prometni davek na vžigalnike, katerih cena je višja kot 10 dinarjev. Zato bodo v prihodnje najcenejši tuji vžigalniki napredaj za 10 din, najdražji pa za 250 din.

Televizorji za šole cenejši

ZIS je predlagal zvezni skupščini, da bi med drugim odpravili tudi sedanji 12,5 odst. zvezni prometni davek na televizijske sprejemnike. Šole, fakultete in umetnostne akademije bi lahko po sprejetem zakonu kupovale televizorje za 30 do 50 dinarjev ceneje. Televizor »major« bo veljal za šole po- slej samo 2.000 din namesto 2.230 kot stane zdaj.

Kmetijski nasveti

Priporočene sortne pšenice

■ Povprečni pridelek pšenice v Sloveniji se je zadnji dve desetletji podvojil nemalo po zaslugi uvajanja intenzivnih sort, ki s svojimi večjimi zahtevami silijo pridelovalca, da jim več daje in zato tudi več dobi. Izbira domačih, zlasti pa tujih sort, se stalno povečuje, tako da je kaj težko priporočiti, kaj je za naše rastne in podnebne razmere najboljša prav ta čas.

Razen po pridelku se posamezne sorte močno razlikujejo tudi po kakovosti zrnja in občutljivosti za bolezni in škodljivce. Ruski sorti bezostaja in mironovskaja 808, ki imata kremenčast lom zrnja, kar je znak dobre kvalitete, sta na primer zelo občutljivi na pepelasto plesen in ne preneseta preobilnega gnojenja. Prav zaradi te slabosti ponekod bezostajo že opuščajo.

■ Za dobre rastne razmere priporočajo: libellulo, marinko, muro, bezostajo, crveno zvezdo, leonardo, panonijo in san pastore, za slabše zemlje pa: bezostajo, crveno zvezdo, leonardo, marinko, muro, panonijo in san pastore. San pastore je po razvrstitvi obakrat na zadnjem mestu. Daje sicer velik pridelek, vendar je kakovost moke zelo slaba in jo bo zaradi tega treba sčasoma nadomestiti. Uspešno jo že spodrivata libellula in leonardo.

Jugoslovanski vzgojitelji novih sort se lahko pohvalijo z nekaterimi zelo dobrimi primerki. Med slovenskimi sortami se odlikuje marinka, ki je odporna in rodna, med drugimi jugoslovanskimi sortami pa panonija, ki v Vojvodini dobro nadomestuje bezostajo, mura, ki je po svojih lastnostih podobna marinki, in crvena zvezda, ki bogato rodi, vendar daje slabšo moko.

■ Vse te našete sorte so intenzivne ali vsaj pol intenzivne, kar pomeni, da jih je treba mnogo gnojiti. V naših hribovskih krajih, kjer je posebnega pomena tudi slama, sejejo še mnogo starih sort, ki so skromnejše v zahtevah in pridelkih. Taki sta sorti hellkon in triumph, ki ju dobro nadomestita sorti marinka in mironovskaja 808.

Inž. M. L.

Pričela se je vseslovenska akcija za zbiranje denarja, s katerim bi slepim v Škofji Loki omogočili boljše domovane

Zamolko odmevajo koraki po hodnikih več kot 700 let starega škofjeloškega gradu.

Smo v Centru za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije.

Direktor Ivan Bizant v spremstvu predsednice Zveze slepih Slovenije Mimi Breznik in predstavnikov škofjeloške občine ga razkaže.

Hitimo od vrat do vrat, od delavnice do učilnice, v pritličju in nadstropju, in nabiramo vtise ter podatke.

V stavbi, odkoder je dolga stoletja ukazovala gospoda svojim podložnikom, so dobili zavetišče tisti nesrečni Slovenci, ki jim je ugasnil vid.

Slepim je ta starinski grad drugi dom, mnogim celo edini dom. Tu se pripravljajo za življenje in delo v večni temi.

Naučijo se prvih korakov skozi prostor, ki ga ne morejo videti; naučijo se gledati z rokami, glasom in drugimi čutili; naučijo se bivati in gibati v prostoru videčih in delati prav to in prav tako, kar le-ti delajo.

S svojo pisavo — točkopisom — podčrtujejo predvsem dve, za videče tako velikokrat neuresničljivi — izvodenci be. sedi: volje in vztrajanje.

Svet pozna slepe umetnike ...

Volja in vztrajanje sta že marsikomu pomagala razviti talent, slepim domala brez izjeme.

Trdijo, da je veliki Homer slep ustvaril »Iliado« in »Odisejo«, znano pa je tudi, da je pred leti umrl ruski pisatelj N. Ostrovski slep na rekoval svoje romane (na primer »Rojeni v burji«), medtem ko slavni slepi črnski komponist in vodja jazzovske ga ansambla Ray Charles živi in ustvarja še zdaj.

Slišati je, da bo ta umetnik prihodnje leto — med turnejo po Evropi — nastopil tudi v Sloveniji, in kupičku pa, da se je že vnaprej odrekal v korist slepih Slovenije.

ne bodimo slepi! za življenje slepih

Slepi invalid brez rok bere z ustnicami knjigo napisano v Braillovi pisavi

(12 — 8 moških, 4 ženske), pravniški (3 — moški), prosvetni — učiteljski (9 — 6 moških, 3 ženske), daktilografski — stenodaktilografski — korespondentski (1 — ženska).

V centru: hoja v poklice ...

Škofjeloški center je osrednja ustanova, kjer se slepi naučijo hoje v poklic in v življenje. Veliko prej naštetih poklicev — oziroma del se naučijo opravljati prav tu.

Od leta 1962 do lani se je v centru poklicno usposobilo 40 slepih (in slabovidnih) za delo v kovinarstvu, 43 za telefoniste, 11 pa za obrti (ščetarstvo, vrboletarstvo, metlarstvo, itd.).

Poprečno se jih je vsako leto v tem času usposobilo po 19.

Dom slepih je starinski grad

Pa smo že pri tem, kaj je pravzaprav ta center, kaj se v njem dogaja in kako je sploh nastal. Torej tudi malo zgodovine!

Za boljše razumevanje bo morda bolje odgovorjati na vprašanja v obratnem redu, kot so se zapisala.

Že na ustanovnem občnem zboru slovenskega združenja slepih leta 1946 so rekli, da mora ta organizacija skrbeti za šolanje, rehabilitacijo in zaposlovanje svojih članov.

Tedaj sta bili v Sloveniji dve ustanovi za slepe: Dom slepih v Škofji Loki (za od-

Boste tudi vi pomagali slepim?

Pri ekspozituri kranjske SDK v Škofji Loki so odprli poseben žiro račun, na katerem bodo zbirali denar za obnovo škofjeloškega gradu in novo poslopje za slepe.

Če ste se tudi vi odločili prispevati, pošljite znesek na tole številko žiro računa: 5151-740-204 — Center za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije, Škofja Loka.

rasle) in Zavod za slepo mladino v Ljubljani. V prvi so se slepi učili pletarstva, v drugi pa so mladi obiskovali osemletko za slepe.

Slepi so se že leta 1948 začeli zaposlovati v industriji; ter kot telefonisti, zato je organizacija predlagala ustanovama, naj prilagodita usposabljanje slepih novim potrebam.

Dom slepih je vse do leta 1960 vztrajal pri svojem in učil slepe samo obrti. Ker se slepi obrtniki niso mogli zaposliti, so se začele prekvalifikacije.

Zveza slepih je naročila nov učni program za sodobno rehabilitacijo slepih v Škofji Loki. V ta namen so ustanovili tudi invalidske delavnice. Te so se obdržale vse do leta 1964, ko so jih združili z domom ter ustanovili Center za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije.

Nova ustanova je dobila te naloge:

- poklicno usposabljanje slepe in slabovidne mladostnike in odrasle ter jim preskrbeti zaposlitev;
- zaposlovati poklicno usposobljene invalide na domu, toda v okviru centra;
- omogočiti slepim in slabovidnim celotno oskrbo in varstvo.

Naloga, ki so jih med drugim napisali tudi v statutu centra, so v Škofji Loki začeli takoj opravljati in jih opravljajo še zdaj s tem, da so poklicno usposabljanje (razen v obrteh) podajali z enega na dve leti.

Škofja Loka je premajhna

Pojavile pa so se težave. Ker prihaja v Škofjo Loko čedalje več slepih ljudi, je postal center premajhen, starinski prostori pa tudi za čedalje bolj zahtevno učno-vzgojno delo niso več primerni.

V sodelovanju z republiško zvezo slepih je pripravil cen-

ter načrte za preureditev starega gradu in sosednje stavbe ter za gradnjo nove stavbe (za šolo). Za vse to bi potrebovali 9 milijonov dinarjev.

Republiški organi, med drugim tudi izvršni svet Slovenije kot ustanovitelj, so vzeli te načrte na znanje z velikim razumevanjem in odobravnjem, obžalujejo pa, da ob sedanjem položaju kakšnega večjega prispevka sami ne bodo mogli pravititi.

Vsak Slovenec — dinar za slepe!

Center in Zveza slepih sta se zato odločila za širšo akcijo, s katero bi zbrali denar in slepim v Škofji Loki, ki so iz vse Slovenije, omogočili dihanje s polnimi pljuči.

V akcijo se je tako vključila tudi revija Stop, ki je obljubila, da bo organizirala več dobrodelnih (zabavnih) prireditev za slepe.

Do zdaj so tudi že imenovali odbor, ki bo vodil akcijo, odprli pa so tudi poseben žiro račun, na katerem bodo zbirali prispevke.

Predvidevajo, da bodo od posameznikov, delovnih in drugih organizacij od prireditev in iz drugih virov zbrali toliko denarja, da bodo lahko brez strahu začeli obnavljati stare in graditi nove prostore.

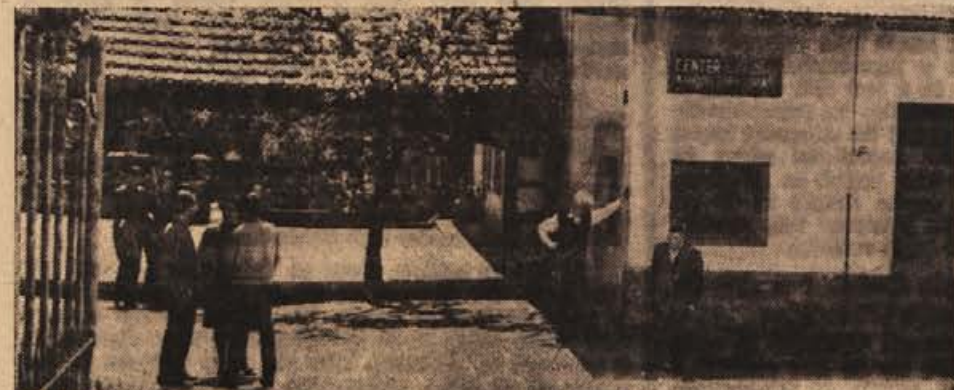
S tem bi vsi, ki naj bi prispevali, omogočili slepim vsaj malo boljše razmere za življenje in delo.

Po svojih močeh prispevati pa naj bi oila dolžnost slehernega med nami. Pomislimo samo: bi nam bilo vseeno, če bi morali jutri tudi mi — slepi — v Škofjo Loko.

Vsak prispevek bo slepim topel žarek v večno temo, ki jih obdaja! Vsak od srečan dinar!

Dokažimo, da nismo slepi za razmere slepih!

IVAN ZORAN

Na dvorišču Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih Slovenije

Ivan Krnc, učenec prvega razreda, pri začetnih vajah na Braillovi stavnici

Gozdovi vplivajo tudi na podnebje in ostalo življenje vsakega območja

Prav zato ne bi bilo prav, da bi z gozdovi gospodarili po svojem preudarku samo posamezniki — V razpravi bo treba razčistiti vse v zvezi z obnovo gozdov, s samoupravljanjem z gozdovi in prometom z lesom

V teh dneh se bo v ribniški občini začela javna razprava o gozdovih, ki bo zaključena do 20. oktobra. Sestanki, ki jih bo vodila SZDL, bodo v Loškem potoku (tudi za območje Sodražice in sv. Gregorja), Ribnici, Dolenji vasi in na Gori. Okvirna stališča o bodoči organizaciji gozdarstva so izoblikovali na dosedanjih sestankih gozdarjev ZKGP Kočevje, izvršnega odbora SZDL in občinske skupščine.

Temeljna vprašanja, ki bi jih reševale te skupnosti naj bi bila: sprejemanje gozdno-gospodarskih načrtov za zasebne gozdove, sprejemanje letnih proizvodnih in finančnih načrtov, odločanje o odkupnih cenah lesa, odločanje o višini plačila za opravljanje gozdnogospodarskih del pri izkoriščanju in gojenju gozdov, odločanje o nadomestilu za stroške, ki jih imajo gozdna gospodarstva pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi itd. Posebno pomembno pa bo odločanje o razporeditvi in delitvi prigrisanih sredstev iz zasebnih gozdov. V razpravi naj kmetje povedo, če so vse pravice in dolžnosti ali zahtevajo še nove.

Oddih in gozdovi

Od 1. do 3. oktobra prireja Poslovno združenje gozdarstvenih organizacij Slovenije in Gozdno gospodarstvo Novo mesto v Dolenjskih Toplicah tridnevni seminar z naslovom: Gozd in okolje v Sloveniji. Strokovnjaki z biotehniške fakultete iz Ljubljane in iz Gozdnega gospodarstva Novo mesto bodo v svojih razgledanjih opozorili na vedno večji pomen gozda in človekov od diha. Udeleženci seminarja bodo vse dni združevali teoretična razgledanja s praktičnimi ogledi na našem območju.

Predsednika občinske skupščine Ribnica Boga Abrahamberga smo vprašali, kakšna stališča so se o bodočem gospodarjenju z gozdovi izoblikovala doslej in o čem bi prevsem morali povedati svoje mnenje zasebni lastniki gozdov. Objavljamo nekaj skrajšanih predsednikovih misli:

Kaže, da bo potrebno tudi v bodoče zagotoviti in krepiti družbeni vpliv na gospodarjenje z gozdovi. Gozd odločilno vpliva na vse življenje nekega območja (na podnebje, čistost zraka, vodne in vse gospodarske razmere), zato se ne bi kazalo zadovoljiti z mnenji nekaterih gozdnih posestnikov, naj bi zasebne gozdove popolnoma prepustili njim v upravljanje in gospodarjenje. V razpravi bo treba razčistiti, kako spremljati izvajanje gozdno-gospodarskih načrtov v primerih, ko lahko prevladajo težnje gozdnih gospodarstev nad splošno družbenimi težnjami. Pri tem pa bo treba jasneje določiti pravice in dolžnosti občinske skupščine pri pospeševanju gozdarstva.

Odprto ostaja tudi vprašanje, kako doseči večje sodelovanje gospodarskih področij (panog) pri združevanju denarja za take investicije, da bi obdržali ravnotežje v naravi. Odgovoriti bo treba tudi, kako obračunavati prispevek za biološko amortizacijo: od vsega posekanega lesa ali samo onega, ki gre v prodajo (na trg). Vsekakor pa naj bi se povečal tudi vpliv kmečkega gozdnega posestnika na višino in porabo denarja za obnovo (enostavno reprodukcijo in razširjanje (razširjeno reprodukcijo) gozdov. Zdaj je zagotovljen denar le za obnovo.

Izvršni svet pričakuje tudi, da bo razprava prispevala k oblikovanju jasnejših stališč o zbiranju namenskih sredstev pri republikli (ki bi jih obvezno odvajali vsi proizvajalci in uporabniki lesa) za razširjeno gozdno biološko reprodukcijo. Seveda pa bo treba za te namene najti tudi splošno družbene vire financiranja.

V razpravi bo treba povedati tudi vse o pravicah in dolžnostih samoupravnih skupnosti kmečkih gozdnih po-

Strokovnjak pridelovalcem cvička

Vinogradniki iz Podbočja želijo tudi nasvete za obnovo in oplemenitenje vinogradov

Vinogradniki iz Podbočja so dolgo tuhtali, kdaj bi po trgali grozdje, da cviček ne bi bil prekisel. Skrbelo jih je tudi, kako bi pravilno ukletili mošt, da se ne bi pokvaril. Njihovim težavam je priskočil AGROKOMBINAT iz Krškega, ki je 7. septembra sklical sestanek nekaterih naprednih vinogradnikov v Podbočju. Dogovorili so se, da bodo povabili na pomenek znanega strokovnjaka Tita Doberška iz Novega mesta. Novomeški strokovnjak se je vabilu rad odzval. Ko je 21. septembra tudi prišel v Podbočje, se je v

krajnem uradu zbralo veliko vinogradnikov. Doberšek jim je v preprostih besedah razložil, kako morajo delati z moštom med vrenjem in potem, ko zori vino in podobno. Na vrsto so prišla tudi vprašanja o obnovi vinogradov. Doberšek je obljubil, da bo prišel o tem posebej predavati decembra ali januarja. Vinogradniki so bili zadovoljni in so hvaležni tovarišema Černoši in Ivanču iz AGROKOMBINATA, ki sta bila glavna pobudnika za pomenke z novomeškim strokovnjakom za vinogradništvo. JOŽE ŠKETA

Sejmišča

Brežice: precej kupčij

Tudi minulo soboto so šli prašički na brežiškem sejmu dobro v denar: do 3 mesece starih so prodali 425 (510 na prodaj) po 10 din kilogram žive teže, starejših od 3 mesece pa so prodali 17 (na sejmu jih je bilo 35) po 6 din kilogram.

Cene so ostale iste

Na novomeškem sejmišču je bilo v ponedeljek, 29. septembra, naprodaj 455 prašičkov, prodali pa so jih 399. Za manjše so zahtevali 130 do 190 din, za večje pa 200 do 420 din.

Najboljša igrača: HRANILNIK!

Že otroci naj se mimogrede nauče varčevati in v igri bodo spoznavali življenjsko resnico: zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! Tudi vi lahko dobite hranilnik za svojega otroka pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU in njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

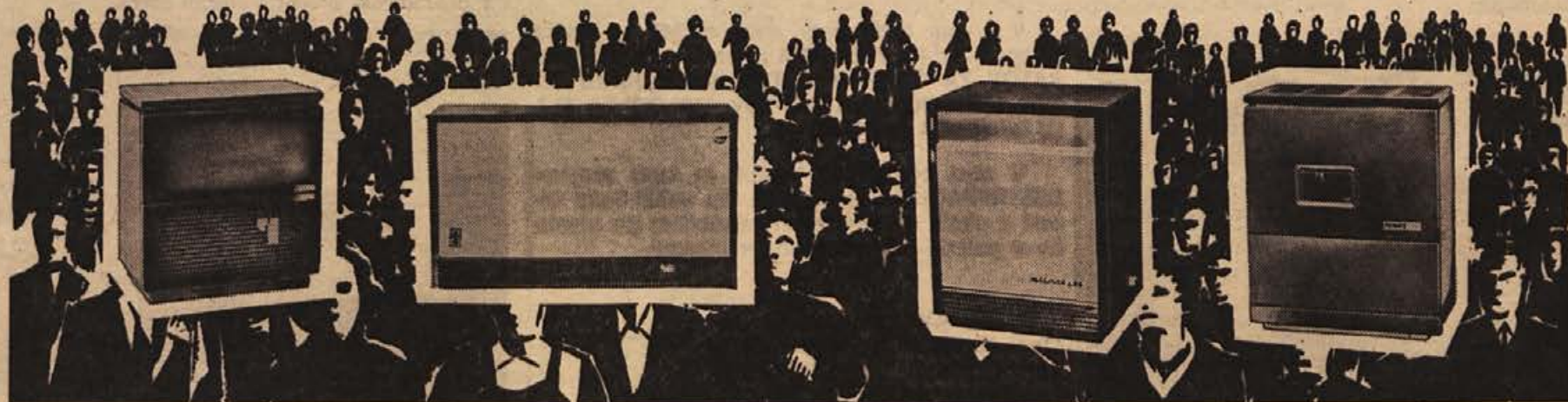
NE POZABITE: 31. oktober je svetovni dan varčevanja. Pridružite svojega otroka številni družini varčevalcev pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu!

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

Vsak četrtek DOLENJSKI LIST

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

S PEČMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

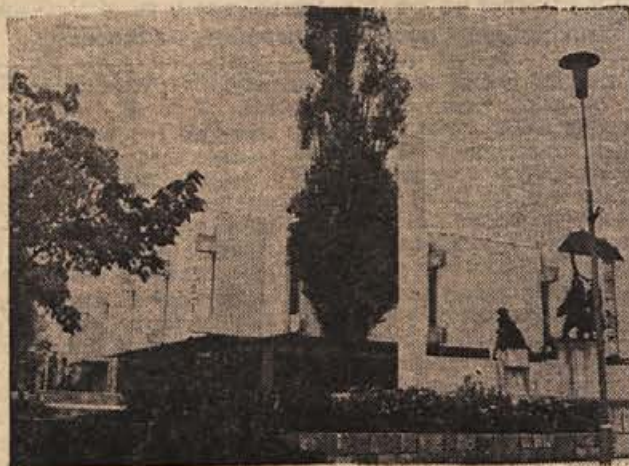

ZATO V VAŠ DOM PEČI „STANDARD“

Informacije in prodaja: Predstavništvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003

EP »Gospodarski vestnik«

Od jutri tudi v Kočevju

Ljubljanska NAMA ima za seboj že dobrih 23 let poslovanja. Kot Narodni magazin je bila ustanovljena marca 1946 in je bila podružnica takratnega državnega trgovskega podjetja s sedežem v Beogradu.

Z odločbo vlade LRS leta 1947 se je takratno trgovsko podjetje, ki je predtem doživelo že nekaj reorganizacij, osamosvojilo in registriralo z nazivom NAMA. Hkrati je novo podjetje začelo po-

slovati po sistemu blagovnic. Preuredili so pritličje in prvo nadstropje v stavbi na Cankarjevi cesti (nekdanja trgovina BATA) in prav to je bil zametek sedanje veleblagovnice NAMA v središču Ljubljane.

Sledile so še nekatere organizacijske spremembe, od leta 1962 pa sta blagovnica TROMOSTOVJE in prodajalna konfekcije ELITA v Čopovi ulici prodajalni veleblagovnice NAMA.

Kolektiv veleblagovnice NAMA iz Ljubljane čestita prebivalcem kočevske občine za praznik in jim želi veselo praznovanje!

Za kolektiv NAME pomeni datum 29. julij 1963 prelomnico. Zasajena je bila prva lopata na gradbišču nove veleblagovnice v centru Ljubljane. Zgrajena je bila leta 1965 in NAMA je dobila 400 kvadratnih metrov novih modernih prodajnih prostorov. V tej stavbi so dobili še vrsto drugih potrebnih prostorov in celo lasten generator za proizvodnjo električne energije.

V novi blagovnici, največji v Sloveniji (slika spodaj), v kateri so etaže v obe smeri povezane s potujočimi stopnicami, so ponudili potrošnikom razen špecerijskega prav vse trgovsko blago za široko potrošnjo.

Že prvo leto velike NAME se je povečal promet za 80 odstotkov. Letos je predviden v primerjavi z letom 1964 štirikrat večji promet. Veleblagovnica NAMA ima v Ljubljani še dve svoji trgovini: veleblagovnico TROMOSTOVJE, ki je specializirana za prodajo stanovanjske opreme, dekorativnega blaga, gospodinjstve opreme, akustike itd., in trgovino ELITA v Čopovi ulici, kjer prodajajo modno žensko in moško konfekcijo.

a željo občanov in občine je NAMA zgradila poslovalnico tudi v Kočevju. Moderna blagovnica sredi mesta ni samo pridobitev za potrošnike, ki so morali doslej na večje nakupe v Ljubljano in druga mesta, ampak bo dala tudi kraju lepši videz.

V novi blagovnici si bodo kupci prihranili čas in denar, saj bodo pod isto streho lahko nakupili prav vse, kar potrebujejo za gospodinjstvo, dom ali službo.

V pritličju nove blagovnice je NAMA organizirala samopostrežni oddelek z vsemi živili in pripomočki za gospodinjstvo. Gospodinje si bodo tu nakupile vse ŠPECERIJSKO BLAGO, ZELENJAVO, SADJE, SVEŽE MESO IN MESNE IZDELKE, KRUH IN PECIVO, DELIKATESNO BLAGO, MLEKO IN MLEČNE IZDELKE, ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE, ČISTILNA SREDSTVA IN DRODNE PREDMETE IZ PLASTIKE.

V PRITLIČJU je še Oddelek za prodajo BIŽUTERIJE, ZLATNINE, FOTOMATERIALA, GRAMOFONSKIH PLOŠČ, KOZMETIKE, POZAMENTERIJE (gumbi, zadrge, trakovi, volna za pletenje itd.), ŠOLSKIH POTREBŠČIN IN IGRAČ.

Prav tako je v pritličju poskrbljeno za športnike, saj bodo dobili tu vso ŠPORTNO OPREMO IN POTREBŠČINE TER CAMPING OPREMO. KOLESA, MOTORJE, DROBNO ORODJE, POSODO, KOVINSKO GALANTERIJO, STEKLO, PORCELAN IN BARVE - LAKE prodajajo tudi v pritličju, kjer imajo še ŽENSKO TORBICE, AKTOVKE IN VSO USNJENO GALANTERIJO.

Kdor je rad lepo oblečen, bo prav gotovo stopil v prvo nadstropje NAME, kjer je oddelek za prodajo kvalitetne modne ŽENSKO, MOŠKE IN OTROŠKE KONFEKCIJE. Tu dobite tudi KRZNO, ŽENSKO IN MOŠKO PERILO, PLETENINE in drugo. Posebno vesele bodo matere, saj bodo dobile v tem nadstropju prav vso OPREMO ZA DOJENČKE. Tudi METRSKO VOLNENO in BOMBAŽNO BLAGO, DEKORATIVNO BLAGO, PREPROGE in PREGRIJALA boste najlažje izbrali v NAMI. V tem nadstropju je tudi oddelek za MODNO ŽENSKO, MOŠKO in OTROŠKO OBUTEV.

V prvem nadstropju nove NAME je velika zaloga in izbira POHIŠTVA za vsak prostor, APARATOV ZA GOSPODINJSTVO, SVETLOBNIH TELES, AKUSTIČNIH APARATOV, OBLOG ZA TLA IN DRUGEGA BLAGA.

V novi blagovnici NAMA je lepo urejena RESTAVRACIJA z 80 sedeži. Na veliki letni terasi z okoli 100 sedeži in razgledom po mestu bo v poletni sezoni glasba s plesom.

V RESTAVRACIJI nudijo gostom HLADNA IN TOPLA JEDILA, KOSILA, MALICE, ENOLONČNICE, KAVO TER BREZALKOHOLNE PIJAČE.

OBIŠČITE SVOJO NAMO IN PREPRIČAJTE SE!

V našem tedniku smo 28. marca 1968 natisnili na kočevski strani tole prvoaprilsko šalo:

NAMA V KOČEVJU

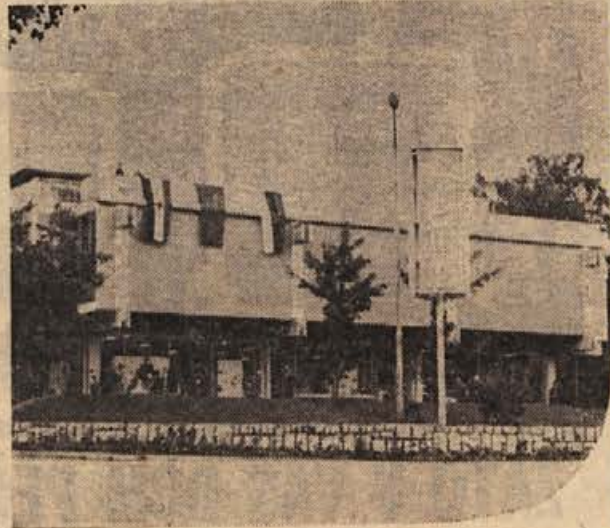
Veliko trgovsko hišo bo zgradilo v Kočevju trgovsko podjetje NAMA. Lokacijski ogled bo že ta ponedeljek ob 9. uri... Kočevski potrošniki pozdravljajo to odločitev NAME in občinske skupščine, ker pričakujejo, da bodo zaradi konkurence cene nižje.

Mnoge, ki so vesti verjeli, je načrt NAME razveselil, nekateri pa so dejali, da iz tega ne bo nič. Sedaj je NAMA tu in vsem na uslugo.

Blagovnica NAMA v Kočevju velja z opremo približno 8 milijonov din. Skupno je v hiši 2700 kvadratnih metrov površine, od tega je čistega prodajnega prostora 1700 kvadratnih metrov. Pod vodstvom inž. arh. Staneta Koviča je načrte pripravil Projektivni atelje Ljubljana, načrte za opremo, ki jo je izdelalo podjetje IGO z lga, pa je naredila arhitektinja NAME Amalija Venturini s sodelavci. Stavbo je v izredno kratkem roku (v 160 dneh) zgradilo splošno gradbeno podjetje »ZIDAR« iz Kočevja.

Kolektiv NAME se je odločil, da bo omogočil prav vsega blaga kot v Ljubljani, zraven pa občoljšo preskrbo tudi potrošnikom v manjših središčih. Prva taka odločitev je padla leta 1968 za zgraditev blagovnice NAMA v Skofji Loki. Verjetno ni potrebno opisovati veselja Skofjeločanov, ki so še isto leto lahko kupovali v svoji NAMI. Na 1300 kvadratnih metrih prodajne površine je NAMA organizirala prodajo

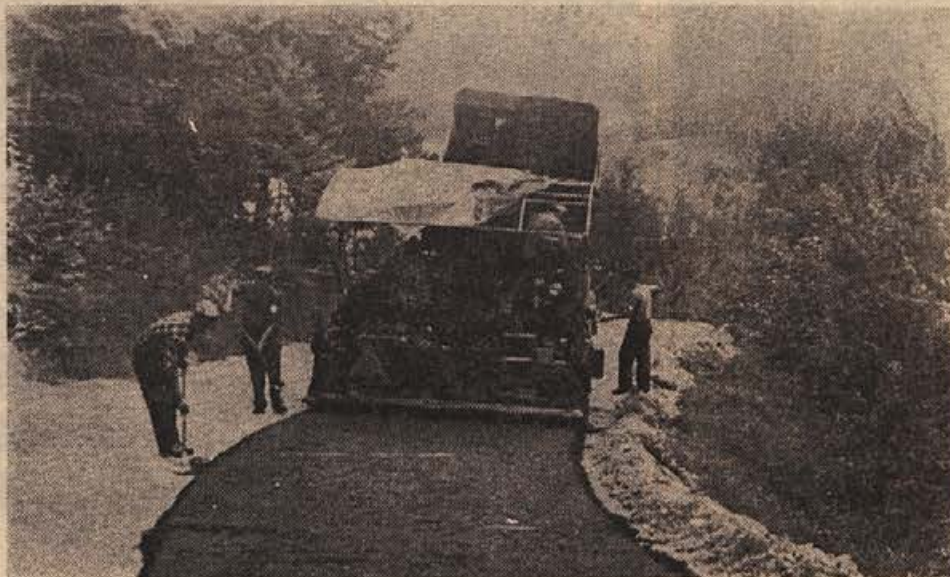
SKUPNI REKLAMNI PROGRAM

SRP

ŽANJE USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA
SKUPNA REKLAMA
V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH
LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE
NAROČAJTE REKLAMNE STORITVE PRI
SRP ZDRUŽENJU POKRAJINSKIH ČASNIKOV
IN LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJ SRS
CELJE, GREGORČIČEVA 5 — TEL. 20-09 **SRP**

Črni asfaltni trak se kar hitro bliža Sentjerneju. Če ne bo vreme nagajalo in če ne bo kakšnih nepredvidenih tehničnih ovir, bo asfalt do 10. oktobra v Sentjerneju. Posodobljena cesta od Novega mesta do Sentjerneja bo izrednega pomena tako za turistični kot tudi za gospodarski in družbeni razvoj podgorskega območja. Na sliki: asfaltiranje struških serpentin (Foto: Polde Miklič)

LIK

LESNA INDUSTRIJA KOČEVJE

- šolska oprema
- žagan les
- embalaža

Za občinski praznik iskreno čestitamo!

Obsojamo goljufije!

Tovariš urednik!
V Dolenjskem listu smo prebrali članek o goljufijah, ki jih je naredil Dako Brajčič. Zelo smo razočarani. Odšli smo v tujino, da bi zaslužili in si prihranili kaj več denarja, toda nihče naj ne misli, da tukaj denar pobiramo na cesti. Delamo najtežja in najnevarnejša dela. Prihranjeni denar je pritrigan od ust in s krvavimi žulji zaslužen.
Ali je pomislil Dako Brajčič, da jemlje denar od človeka, ki se v tujini poti zato, da bi laže živel njegova

družina? Ali je pomislil, da jemlje kruh našim otrokom? Kolikor ga poznamo, je dovolj močan, da bi — če drugje ne — v tujini lahko dobil delo in pošteno zaslužil.
Čestitamo delavcem uprave javne varnosti, da so preprečili nadaljevanje nesramnih goljufij. Pristojno sodišče pa prosimo, da Dako Brajčiča čimprej pokliče na zagovor in prisodi, da bo priglavljen denar povrnil.

EDI VOLF

Fa Porr, Innsbruck
Avstrija

Ob nedeljah je samopostrežnica premajhna

V nedeljo, 14. septembra, je bil v samopostrežni trgovini v Kočevju naval. Ze pri vratih je bil wrepi za košarice. Ko sem čakal v vrsti, da dobim košarico (deli jih je sam poslovođa tovariš Skender), sta odšli mimo v trgovino dve ženski; z mrežicama, takoj za njima pa še tovariša Brečko in Črček. Nobenemu ni poslovođa ničesar reklo.

Prepričan sem bil, da gre do lahko naprej brez košaric tisti, ki bodo kupili kakšno malenkost. Ker nisem nameraval kupiti kaj več, sem stopil za njimi še jaz z mrežico. Takrat pa me je poslovođa precej glasno in nevljudno vprašal, kakšen način je to, da grem naprej brez košarice. Vprašal sem ga, zakaj to ne velja za vse. Zavrnil me je, »naj ne kompliciram stvar! Potem sem počakal na košarico in kupil, kar sem nameraval.

Nimam navede izsiljevati prednosti in je tudi tokrat ne bi, če bi poslovođa opozoril koga pred mano, da ne sme naprej brez košarice ali pa če bi kje na vidnem mestu pisalo, da se v tej trgovini ne sme nabavljati brez košaric.

Nerodno mi je bilo, ker me precej ljudi pozna, niso pa vedeli, zakaj me poslovođa opozarja. Tak odnos do potrošnikov ni pravičen, čeprav razumem, da je bil pri takem navalu poslovođa lahko tudi malo nervozen.

Upam, da se bo marsikdo oddahnil, ko bo odprla NAMA, oddahnil pa se bo verjetno tudi poslovođa samopostrežbe, ki najbrž ne bo imel več takega naveda.

Rajko Jenko
Trata 68 Nočevje

Je taka reklama poštena?

Prosim, da v zvezi z reklamo NOVOTEHNE Novo mesto za osebne avtomobile Zastava 1300 objavite naslednje:
NOVOTEHNA objavlja v vašem tedniku, da je Zastava 1300 modifikiran osebni avtomobil, ki ima najboljše lastnosti — udobnost, kakovost, ekonomičnost, cenene servisne usluge, zagotovljene rezervne dele itd.
Trdim, da to ne drži. Kupci smo razočarani! Mentm,

da tovarna teh avtomobilov ne bi smela prodajati na trgu, saj se vrata ne zapirajo, ključavnice se ne dajo zakleniti, če voziš v dežju, potrebuješ dežnik, gretje je slabo itd. Se bi lahko našteval, vendar naj povem le še tole: če se pri 5.000 prevoženih kilometrih pokvari diferencial, ga ne moreš popraviti niti zamenjati, ČEPRAV NOVOTEHNA ZAGOTAVLJA, DA SO VSI REZERVNI DELI NA VOLJO!

Nimam namena iskati dlake v jajcu, da bi dobremu proizvajalcu in prodajalcu škodoval. Vendar, poglejmo resnici v oči! Zakaj igramo s pokritimi kartami? Večina kupcev je denar težko prihranila, zdaj pa jim ga tovarna dobesedno jemlje iz žepa.

Pripomnil bi, da nisem edini nesrečnik, ki je nasedel takšni reklami za to vozilo.

RUDI REDEK
Paderšičeva 12
NOVO MESTO

Vsak vlagatelj, ki ima v DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI vložnih najmanj 500 novih dinarjev, je zavarovan za primer nezgodne smrti. Razen visokih obresti za hranilne vloge skrbi DBH tudi za vaše nezgodno zavarovanje!

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Silvester Tomšič, Janez Rudman, Anton Miklavčič, Alojz Drčar, Terezija Pleškovič, Milan Burger, Branko Turk, Alojz Bevc, Ivan Jaklič, Djordje Pejaković, Jože Ostir, Stanislav Lozar, Marjan Kravs in Jožica Vidmar, člani IMV Novo mesto; Janez Garvoda, član Opremalesa, Gotna vas; Anton Zupančič, član GO Podturn; Pepca Bevc, članica Iskre, Sentjerne; Ladislav Marentič, Anica Stefanič, Terezija Gregorič in Anica Rožman, člani Novoteksa, Metlika; Egon Pečič, član SZDL Metlika; Peter Kambič, kmet iz Krasinca; Boris Weiss, Helena Sober in Jože Krstinc, člani Komunalnega podjetja Metlika; Karolina Mavretič, gospodinja iz Svrzakov; Marija Kristan, gospodinja iz Gradca; Tončka Kněžnič, članica Kometa, Metlika; Ivan Stefančič, kmet iz Kapljica; Ivan Ružič, upokojenec iz Metlike; Alojz Savšek in Alojz Pust, člana splošne bolnišnice Novo mesto; Jožefa Segina, gospodinja iz Prilozja; dr. Dragan Zatežič in Malči Garvoda, člana zdravstvenega doma Novo mesto; Peter Vukčič, član Kometa, Metlika; Marija Garvoda in Febo Čajvanovič, člana Pionirja, Novo mesto; Marija Kastelle, članica Novoteksa, Novo mesto; Marija Klobučar, članica Industrije obute, Novo mesto; Janez Bajuk, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ivan Kapušin, trgovaški pomočnik iz Krasinca; Stane Koštal, član PTT Novo mesto.

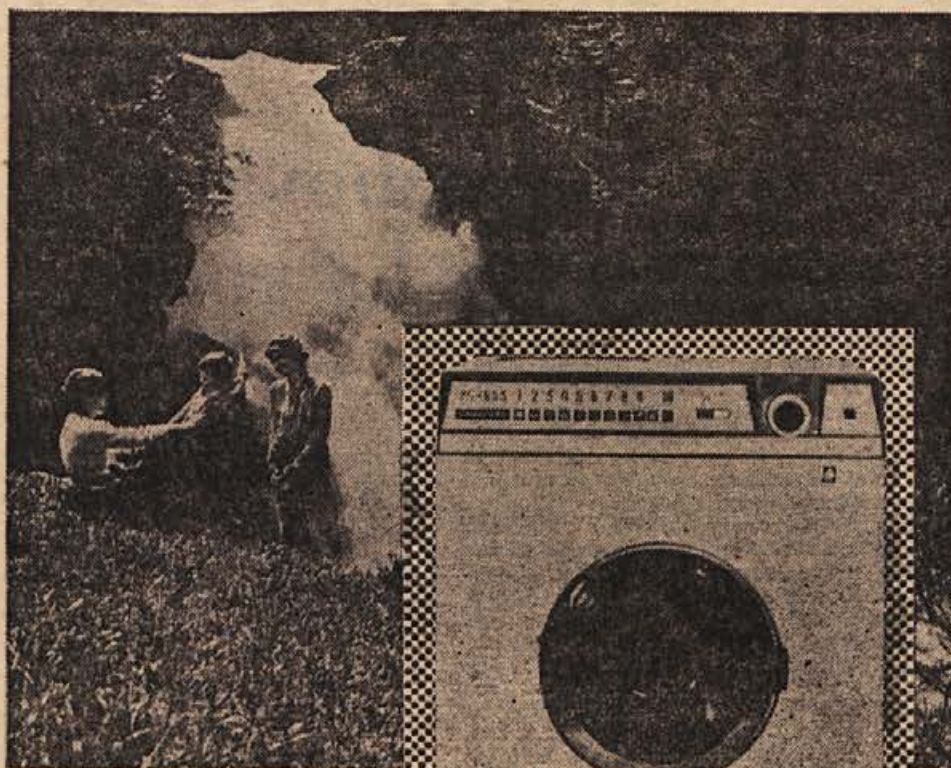
Hvala za redno pošiljanje lista!

Naš domači tednik DOLENJSKI LIST z veseljem v redu prejemam vsako soboto tukaj v Tübingenu, v Zahodni Nemčiji, iz domačih krajev pa mi prinese mnogo novic in različnih zanimivosti. Najbolj me zanimajo seveda vesti iz Belo krajine, kjer sem domačin, delam pa že dobrih sedem let v Nemčiji.

Malč sem v zaostanku z letno naročnino, zato vam prilagam 20 mark za leto 1969 in se vam zahvaljujem za redno pošiljanje priljubljenega Dolenjskega lista!

PETER BALKOVEC
z Vinice

gorenje - GARANCIJA

PRIJATELJ, KI NE RAZOČARA
**SUPERAVTOMAT
PS 653**

10 programov misli in dela za vas
gorenje

TEHNIČNA IN OBLIKOVNA DOGNANOST - GARANCIJA TRAJNOSTI, VARNOSTI IN ZANESLJIVOSTI

Trebnje bo dobilo galerijo

Direktor Moderne galerije iz Ljubljane Zoran Kržišnik in slikar Jože Horvat-Jaki sta v ponedeljek obiskala Trebnje, kjer sta si skupaj s predstavniki občine ogledala prostore nekdanje prodajalne kmetijske zadruge v stavbi župnišča, kjer naj bi uredili galerijo za razstavo del navčnih in ljudskih slikarjev in kiparjev, ustvarjenih na vsakoletnih avgustovskih delovnih srečanjih v Trebnjem. Predvideno je, da bodo prostori preurejeni v galerijo do konca prihodnjega januarja.

Lep uspeh Molétove koprške razstave

Nad 2300 obiskovalcev, razgrajena vabila, 13 prodanih in 2 rezervirani freski, to je, na kratko povedano, zunanji uspeh razstave fresk, ki jih je prejšnji mesec pokazal janosti akademski slikar Izidor Molé. Koprška razstava nam je slikarja Moléta pokazala v novi luči: neodvisen od modnih ukazov, norosti in muhavosti se nam je predstavil s spoštovanjem vrednim delom, z restavriranjem starih umetnin. Lotil se ga je z vsestranskim, poglobljenim delom, v katerem se je lahko spustil šele po naštetih študijah, pri tem pa je našel tesen stik s publiko. Zda, ko se je slikar Molé po dolgih letih spet »pokazal v javnosti«, si toliko bolj želimo videti njegovo razstavo fresk tudi na širšem Dolenjskem. Tg.

Ikone in olja

V kočevskem likovnem salonu je do večerj razstavljal ikone in olja mladi makedonski slikar Goce Kalajdzinski. Z razstavo se je v Kočevju začela nova likovno-prireditvena sezona.

Razstava pionirske grafike

V Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici bodo 20. oktobra odprli razstavo »Grafika jugoslovanskih pionirjev«, ki jo pripravljajo v okviru JPI. Umetnostna žirija še vedno zbira prispevke iz šol, ki se udeležujejo natečaja. Razstavo bodo odprli zvečer pred krajevnim praznikom Kostanjevice.

Mali kulturni barometer

■ **OBCNI ZBOR KNJIZNICARJEV** — V Ptuj, ki praznuje letos 1900-letnico ustanovitve, bo 9. do 11. oktobra strokovno posvetovanje z obnim zborom slovenskih knjižničarjev. Udeleženci si bodo med drugim ogledali tudi mestne znamenitosti in obiskali gledališko predstavo »Večer v čitalnici«.

■ **JUGOSLOVANSKI SLAVISTICNI KONGRES** — V Budvi, v črnogorskem primorju, bo od 5. do 11. oktobra VI. jugoslovanski slavistični kongres. Prijavljenih je sedem referatov, med drugim dr. Antona Slodnjaka »Jugoslovanske književnosti v dobi romantike, njihovi medsebojni odnosi in mesto v svetovni književnosti«. Na sporedu je tudi ogled kulturno-zgodovinskih znamenitosti.

■ **SLOVENSKI SLAVISTI ZBOROVALI** — V Kranju se je minulo nedeljo končalo tridnevno zbiranje slovenskih slavistov. Imeli so strokovni seminar in izredni občni zbor. Predsednica slovenskega slavističnega društva je univerzitetna profesorica dr. Marja Boršnik.

■ **NOVA KNJIGA PAVLETA ZIDARJA** — Slovenski pisatelj Pavle Zidar, znan po številnih leposlovnih tekstih, v katerih je obravnaval dolenjskega človeka in

Jutri ob 20. uri bo v novomeškem Domu kulture nova abonmajška gledališka predstava. Mestno gledališče ljubljansko bo uprizorilo »Vrt« Edwarda Albeeja. V vlogah bodo nastopili: Janez Eržen, Alenka Svetelova, Ivan Jezernik, Dare Ulaga, Judita Hanova, Franjo Kumar, Nika Juvanova, Angel Arčon, Mira Bedenkova, Maja Sugmanova in Milan Kalan. Delo je prevedel Dušan Tomše, sceno pa je pripravil Niko Matul. Režiser je Jože Gale, čigar 30-letnici umetniškega dela je posvečena tudi ta predstava. Obiskovalci gledališča lahko v Zavodu za kulturno dejavnost še vedno lahko kupijo abonmajške vstopnice, ker so cenejše od navdanih. — Na sliki: prizor iz »Vrta« (Foto: Vlastja)

Metliški grad - muzejska in kulturna ustanova

Rojstni dan Belokranjskega muzeja je bil 1. maj 1951. Ta dan je namreč Belokranjsko muzejsko društvo odprlo v večji sobi metliške občinske hiše zbirko narodno-osvobodilnega boja in prav isti dan v dveh sobah metliške prošnje se zmetke etnografske in kulturnozgodovinske zbirke. Takratna razstava muzejskih predmetov seveda še zdaleč ni bila kaka sistematična muzejska zbirka, temveč bolj ali manj prikaz slučajne zbirateljske vne-me maloštevilnih ljudi, ki so želeli kulturne vrednote iztrgati pozabi in jih ohraniti potomcem. Naslednje leto je bila v stari Martinovi cerkvi odprta še arheološka zbirka.

Zbirke pa so seveda naraščale in treba je bilo misliti na stalne muzejske prostore. Zanje je bil predviden metliški grad, vendar tam tista leta še ni bilo prostora, saj so v njem gostovali okrajno sodišče, nižja gimnazija in dijaški internat. Poleg tega so vse pritličje zasedale privatne stranke.

Leta 1954, ko se je iz gradu izselil dijaški internat, pa je Belokranjski muzej v tem starem prostornem poslopju poleg pisarniških in depojskih prostorov dobil tudi prve tri razstavne sobe. Nova možnost razširitve je

bila leta 1961, ko se je okrog no sodišče iz Metlike preselilo v Črnomelj, nadaljnja pa leta 1966, ko je bila v Metliki na Pungartu zgrajena nova osnovna šola. Muzejska uprava je vsa ta leta našla veliko razumevanje in podporo pri domači občini ki je ves grad namenila izključno za muzejske namene. Tako je lahko uprava Belokranjskega muzeja z denarnimi sredstvi, ki so ji bila na razpolago, postopoma adaptirala grajske prostore in v njih nameščala muzejske zbirke.

Te zbirke so leta 1961 obsegale osem sob, leta 1967 dvanajst sob, v prihodnjih dveh letih pa bodo urejeni še novi prostori, tako da si bo lahko obiskovalec po krožni poti skozi osemnajst sob prvega nadstropja ogle-

dal vso zgodovino Bele krajine od njenih najstarejših časov pa do povojne izgradnje. Seveda bodo v prihodnjih letih do kraja urejeni tudi kabinet, knjižnica, arhiv in depoji.

Pritličje gradu pa še vedno zasedajo otroški vrt in privatne stranke. Vendar tudi ti prostori počasi prehajajo v muzejske roke. Tako je letos muzej po izselitvi strank v pritličju dobil pet novih razstavnih prostorov, jih preuredil in je v njih 16. avgusta letos odprl prve zbirke slovenskega gasilskega muzeja. Čast, da se bo Metlika ponasala tudi s tem muzejem, pa jo je doletela zato, ker je bila prav v tem mestu — na grajskem vrtu — septembra 1869 ustanovljena prva požarna bramba na Slovenskem.

Vzporedno z adaptiranjem muzejskih prostorov pa poteka tudi preurejanje grajskega dvorišča, ki je zlasti v prejšnjem stoletju z različnimi prizidki in stopnišči izgubila nekdanjo harmonično podobo. Prav zato je uprava muzeja že leta 1967 podrla stopnišče, ki je vodilo v prostore nekdanje zemljiške knjige in obnovilo stari arkadi. Lani je bila na dvorišču na novo položena celotna kanalizacija, letos pa je bilo odstranjeno tudi neokusno stopnišče, ki je držalo v nekdanje sodnijske prostore. Znova so bile odkrite tri zazidane arkade, v prihodnjih letih pa bodo odprte še nove.

Z vsemi temi posegi pa je grajsko dvorišče že sedaj dobilo veliko prikupnejšo podobo in dokaj velik prostor,

slovenskega, zlasti kmečkega, človeka in ohraniti ljudsko folkloro — vztrajal prav Gaspari. Dr. Cevc je poudaril, da je slikar Gaspari vselej in povsod iskal predvsem ljudske vsebine in da bi ga prav zato lahko primerjali s flamskim slikarjem Brueghlom. I. Z.

Stane Jarm v Dolenjski galeriji

Jutri popoldne, 3. oktobra ob 18. uri, bo kipar Stane Jarm iz Kočevja predstavil novomeškemu ljubiteljem umetnosti 41 svojih lesenih plastik ter večje število grafik in lesorezov. Po uspehih samostojnih razstavah umetnika v Kočevju, Ribnici, Kranju in Celju je to njegova prva razstava, s katero prihaja v Novo mesto, dasiravno ga Dolenjska že pozna z razstave v Kostanjevici in po udeležbi na simpoziju Forma viva iz l. 1962.

Na otvoritev razstave kiparja Jarma, ki je osilniški rojak, vljudno vabi uprava Dolenjske galerije.

KAREL BAČER:

V Podzemlju je službovala Gregorčičeva „planinska roža“

Med ljubitelji Kolpe se zadnja leta vse bolj uveljavlja naravno kopalnišče pri Podzemlju v Beli krajini, ki je komaj streljaj oddaljeno od asfaltirane ceste Metlika — Črnomelj — Vinica. Toda med številnimi kopalci, ki prihajajo tja zlasti ob nedeljah, ve najbrž le malokdo, da je na bližnji stari podzemljski šoli bilo zadnje službeno mesto učiteljice Dragojile Milek, Gregorčičeva »planinske rože«. Pesnik ji je posvetil celo vrsto globoko občutnih pesmi, med katerimi je ena najlepših do danes skoroda že ponarodela kantata »Ohrani Bog te v cvetih, ki pa je tako osebna, da je Gregorčič ni sprejel v nobeno od svojih treh pesniških zbirk, ampak je bila ponatisnjena šele po njegovi smrti v Poezijah IV. Umljivo, saj beremo v njej tudi naslednje verze:

*Stoji v planini vas,
tam rajska roža rase;
za druge ne in zase,
za me cvete nje kras.
A meni v daljnem sveti
življenje zdaj veni;
ohrani Bog te v cveti,
planinska roža ti...*

Dragojila je prišla v Podzemlje eno leto pred svojo smrtjo že močno bolna. V šolski kroniki beremo o njej imela s seboj knjige, vendar jih Skala

le dve skromni notici. In sicer 1. marca 1889: »Gospodična Dragojila Milek je nastopila z današnjim dnem tukajšnje učiteljsko mesto, ter z njenim nastopom odprla dvorazrednica v Podzemlju.« 28. maja 1890 pa: »Tukajšnja učiteljica Karolina Milek je radi bolehnosti djana v pokoj.«

Ko sta prva leta po tej vojni moja dva dijaka spraševala starejše domačine v Podzemlju po Milekovi, se je le malokdo spominjal, pač pa je nad 80-letna ženica Ana Skala vedela povedati te podrobnosti: Neki Milek, kmečki sin iz bližnjih Gribelj, je šel v prejšnjem stoletju po svetu za kruhom, v Ljubljani je dobil službo in se oženil. Imel je dve hčeri; eni je bilo ime Karolina. Ko so v Podzemlju iskali 1889 učiteljico, so šli po Milekovo, ki je tedaj službovala nekje na Primorskem. V Podzemlju je službovala le pet mesecev, ker je bila boleha. Imela je škrofulozo. Zato je že ob koncu leta odšla k staršem v Ljubljano. Čez nekaj mesecev je umrla. — Karolina je bila visoke postave, močne rasti, kostanjevih las in podolgovatega, lepega obraza. Kazilo pa jo je, ker je imela zmeraj obvezan vrat. Bila je tiha, zaprta vase, vendar njim in izobraženo temperamentno ljubezna. Vedno je pletla, kajti ročeno delo je nadvse ljubila. Včasih je lehna. V šolski kroniki beremo o njej imela s seboj knjige, vendar jih Skala

lova ni razumela, čeprav je znala nemški. Milekova je živela dokaj borno. Stanovala je v šoli. V sobici je imela posteljo, zbito iz navadnih desk, obleko pa je obešala kar na vrata, saj ni imela ne omare ne obealnika. Hrano so ji nosili od Barletovih (učiteljevih).

Podatki, ki jih je Skalova navedla tedanjemu novomeškemu sedmošolcu Antonu Jurejevčiču l. 1947 in tri leta kasneje učiteljičnici Sonji Pezdirc, so kljub temu da segajo dobrih 60 let nazaj, skoraj povsem točni in pričajo o izvrstnem spominu naših kmečkih ljudi. V naslednjem bomo te podatke dopolnili še z drugimi viri:

Dragojila se je rodila 11. novembra 1850 v Zalogu pri Ljubljani (Petru in Katarini Milek). Solala se je v Ljubljani in je 1872 prišla kot prva učiteljica v Kobarid. Tam je uvedla pouk ženskih ročnih del, prejevala veselice s petjem, deklamacijami in igrami, vodila cerkveni pevski zbor ter režirala na domačem odru. Kot tajnica kobariške čitalnice je prišla v stik s pesnikom Gregorčičem in ob skupnem ljudskoprosvetnem delu se je med njim in izobraženo temperamentno učiteljico razvila iskrena ljubezen.

(KONEC PRIHODNJIC)

NAGRADA GORJANCEV

Samo še 10 dni
Danes tiskovna konferenca na Otočcu - Prispelo so prve prijave - Pokali: IMV, ANTENA, Dolenjska turistična zveza - Popust pri vstopnicah

Samo še deset dni manjka do starta na Gorjančih in danom pripravilnega odziva se ostaja niti minuta preostala časa, saj si pri zadržanju, da bi bila prireditelj za kar prvi (in še zlasti prvi!) solitno izvedena. Priprave za tak avtomobilski spektakel so za sedveda zelo zahtevne in obsejne, saj bo moralo na razpisnih porizajskih serpiantih sodelovati več kot 200 funkcionarjev, ki bodo skrbeli za športna, tehnična, prometna, varnostna, zdravstvena in preostala dela v vprašanja.

Na bodo poteg dirkačev se meharniki, novinarji, zastopniki savarvalnic, cestna služba, služba zveza in drugi. Zagotovitev hitrega in varnega poteka (torej ni majhna stvar, še posebno na teh pripravljanih odboj, ki prvi na svojem terenu organizira tako zahtevno dirko.

Zato prireditelji že zdaj prosto vse gledalce in goste, naj v razmeram upoštevajo vsa navodila vodstva dirke, naj pravočasno pridejo do parkirnih prostorov in mest, kjer bodo, ker bo potem čista zepa za vsakega, ki se ne bo upal na njih, naj se brez-popolno imenitno in nevarnih in nevarnih, ki niso dolžna za stotička. Nepremišljeni skok čez cesto lahko povzroči zmedo pri dirkaču, ki seveda računa na popolnoma prost tekovovalni prvo — in posledice so lahko katastrofalne za več deset ljudi.

Za danes popoldne so prireditelji povabili na tiskovno konferenco o dirki novinarje vseh večjih slovenskih in hrvaških časopisov ter poročevalce radia in televizije. Zvečer se bo sestal tudi organizacijski komitej, ki bo pregledal potek priprav za izvedbo dirke.

Ceprav je čas še do nedelje, 4. oktobra, so prispelo že tudi prve prijave tekmovalcev. Med njimi so predvsem avtomobilisti nižjih razredov (filati) in razreda nad 1300 kubnih centimetrov (BMWji), začuda pa je najmanj avtomobilov do 1000 in do 1300 cm, ki imajo po imenju strokovnjakov na taki stopni največ izkušenj tudi za absolutni rekord proge in sponzor Gorjančev 69 v znesku 1000 Ndin! Kje neki so val NŠU in coopr?

Fokal in nagrada za absolutni rekord daje IMV iz Novoga mesta, priložnostni teknični za mlade »štitnice« iz Ljubljane bo do velik nokal in 100 litrov bencina zmagovalcu v kategoriji savadnih avtomobilov do 700 kubnih centimetrov, najboljšemu vezniku iz devetih dolenjskih občin pa je obljubila pokal Dolenjska turistična zveza.

Vstopnice za prireditev bodo v prodaji v pisarni AMD na Ljubljanski cesti, pri turističnih društvih in tudi v nekaterih trgovinah. Kolektivni, ki bodo vzel vnaprej več kot 20 vstopnic, bodo moči popust. Za vse informacije gledajo vstopnic ali sodelovanja pri dirki se lahko obrne na pisarno dirke v Novem mestu, Ljubljanska c. 8/b, telefon 21-264.

karavana odkriva JUGOSLAVIJO
160 strani
3 din

Med stražnimi ognji v Suhi krajini

Ena noč med suhokranjskimi kmeti na Velikem Lipovcu, ki stražijo pridelek koruze pred divjimi prašiči — Ko se zvečer človeku, utrujenemu od celodnevne dela, oči kar same zapirajo, mora na njivo na stražo — »Nekaj manjših strojev smo nakupili, mlatinico imamo v vasi, davke, čeprav težko, nekako le odrinemo, in ko ne bi bilo te nadloge, divjih prašičev in medvedov, bi šlo!« govori, ko se noč za nočjo, naj bo vedro ali dež, odpravljajo stražiti pridelek, za katerega so čez leto prelili mnogo kapelj znoja

Karel Mežnaršič ždi s psom ob nogah v zaslini kolibi. Pred njim tli ogenj, v naravnem košu pa je še nekaj polen od tovara, ki ga je prinesel za to noč. Poina luna osvetljuje pokrajino s toliko svetlobe, da se komaj zaznajo mehki obrisi suhokranjskih gričev in dolin. Veter sušiti ob koruznih steblih po napoli opustošenih poljih. Karel Mežnaršič straži svojo koruzo. Za streljaj od njegovega ognja gori drugi, malo naprej še tretji in četrti, peti... Po poljih tu in tam zabevskajo privezani psi. Kmetje bedijo in hodijo z njive na njivo, da bi pregnali divjega prašiča in medveda, če bi jim prišli v škodo.

Do Velikega Lipovca, vasi s 27 hišnimi številkami, kjer straži 68-letni Mežnaršič svojo koruzo, ne vodi glavna cesta. Noben kažipot ne pove, kdaj je treba s ceste priti. Prati zaviti v desno. Suhokranjska vas, občana z dvanajsetimi hišami, pokriva je to. Tu ni vode, tu je plitka, skopa zemlja. Kmet mora v neenakem boju vse kar pridelja, dobesedno iztrgati naravi iz rok.

Za nameček ima še boj divjimi zvermi: s prašiči in medvedji. Zato ždi 68-letni Karel Mežnaršič zdej v pozni noči na koruznem polju. Kot vsi drugi ljudje bi raje spal doma v postelji. Zgaral se je pri vsakodnevnem delu na kmetiji, toda pomoči ga čaka nov slišter: stražiti mora koruzo!

Ljudje ponoči stražijo pridelek in kurijo ognje

Mežnaršič straži, čeprav so prav njivo, na kateri ima stražarsko kolibo, divji prašiči že skoraj do polovice uničili. Njegov stražarski ogenj gori vsako noč. Po lebah in zaplatah okoli vasi gorijo še drugi ognji: Prašiči, tako uničijo posevke. Ko bi se ta zverina prišla samo najest na naša polja, bi še šlo. Toda z valjanjem po pridelku uniči desetkrat več, kot pa poje!

Ob njivah imajo nekateri kolibe, takšne kot je Mežnaršičeva. Kadar dežuje, je pusto in neprijetno stati na prostem. Prašiči najraje obiščejo polje prav v dežju. Zato gradijo kmetje te prečutne stražarske kolibe, ki v temni noči ob mednem luninem sijaju spominjajo na indijanska hvališča iz filmov. Močje hodimo od ognja do ognja, od stražarja do stražarja. Pomenek je skop. Ljudem se pozna, da so utrujeni in tudi obupali. Izpruži jih vsakodnevno težakó delo na polju. Večina od njih ima razen tega za seboj od takrat, ko je začela zoreti pšenica, pa do zdaj, po 60 prečutih noči. V mnogih teh noči je letos deževalo.

Tako je 68-letni Karel Mežnaršič, kmet iz Velikega Lipovca, malo pred polnočjo v kolibi na koruznem polju stražil pridelek. Družbo sta mu delala pes in ogenj. Njiva, ki jo čuva, je že skoraj do polovice uničena, stari Mežnaršič pa kljub temu vztraja na stražni noči za nočjo (Foto: M. Jakopec)

Nato stražimo pšenico, ko zoril Če se spravi čreda vanjo, jo tako povaljajo, da ni kaj žeti! Naš pridelek je stotero zaslužen.

Potem pride na vrsto oves. Divji prašiči ga imajo zelo radi. Zopet stražimo; in nazadnje je tu še koruza; ta zori najdlje. Stražimo jo tudi en mesec in pol.

Letos je posebno hudo. V gozdovih nista obrodila ne žir ne žetod. Hrane ni, zato hodijo po hrano k nam. Novomeški divji prašiči imajo pri nas korita!

Slabe izkušnje z vračilom škode jemljejo zaupanje

Lovci zahtevajo od nas, naj ogradiamo njive z žico in obesimo prazne konzervne skatke nanjo. Storili smo to, čeprav ne pomaga. 20 metrov od hiše so tik ob vasi povaljali prašiči njivo koruze. Te zverine se človeka ne bojijo več.

Ne veste, kako je človeku, ko bi se zvečer najraje vrget po tleh in zaspal, pa moraš ven! In vrhu vsega se dežuje! Ko bi bile vsaj vse njive skupaj. Je že tako, da imaš nekaj tu in nekaj tam. Primerne zemlje je tu malo. V noči stojijo na njivi in čakajo. Na drugi njivi imaš privezanega psa. Pes začne lajati. Tečeš tja. Zgodi se, da si prašiče prepodil. Ko prideš nazaj na prvo njivo, pa vidiš, da so ti jo medtem povaljali. Človek bi obupal!

Lovci obljubljajo, da bodo vrnil škodo. Slabe izkušnje imamo s tem. Za 60 odst. uničene koruze na 63 arih so dali predlani manj kot 6 tisočakov. In pota so sitna! Iskatelj moraš lovec, da narediš zapisnik, ko imaš največ dela. Zgodi se, da ti povaljajo pšenico dan pred žetvijo. Naročene imaš zanjice in res ne veš: ali bi šanjiče odpravil in šel po komisijo ali pa kar počel. Oznaš se v nebo, kakšno bo vreme, in tehtaš.

Z naših vrstov

Prvi direktor Dolenjskega muzeja

Pred kratkim je Novo mesto obiskal predsednik kulturno-prosvetnega zbora SRS Miloš Poljanšek, ki si je z velikim zanimanjem ogledal bogato arheološko zbirko izkopanih z Znanstvenih njiv.

Tone Knez, kustos Dolenjskega muzeja, mu je med drugim povedal, da so v neki halštatski gomili našli tudi kamnito sekirico in drobne kamnite predmete. Med obema obdobjema je kar za 1700 let razlike, zato arheologi domnevaajo, da je bil pokojnik, ki je ležal v tej gomili, vnet zbiralec starih in so mu jih sorodniki pokopali v grob, ko je umrl.

Franci Kuhar, predsednik občinske skupščine, je kustosa Kneza takoj dopolnil: »Potemtakem je bil to prvi direktor Dolenjskega muzeja!«

Plačilo za strast

Občinsko sodišče v Trebnjem je prejšnji teden obsojilo 19-letnega Janega Kužnika, izcuženega varilca iz Preške pri Dobrušni, na 3 mesece zopora, ker je 2. maja letos vmiolil v Dobrušni v avtobus in se odpejal z njim do Žužemberka in nazaj ter ga med potjo tudi poškodoval.

Obtoženi med razpravo ni kazal znakov kesanja in je svoje dejanje opravičeval z veliko strastjo za vožnjo z motornimi vozili.

Sodišče je pri izreku sodbe, ki se ni pravdomočno, upoštevalo kot oteževalno okolnost, da je bil Kužnik že kaznovan, kot olajševalno pa, da je odraščal v težkih domačih razmerah. Povrniti bo moral tudi stroške popravila in zamudo avtobusa v znesku čez 6000 Ndin.

Kot že nekaj dni prej je tudi tisto popoldne varil naprave v lakirnici, ki zaradi teh del ni obratovala. Ker se je vreme izboljšalo, je postal tudi znak v lakirnici bolj suh, naredila se je ravno pravnja zmes zraka in hlapiov nitro laka, ki je silovito eksplodirala.

Prpetovali prisobnostni in izredno naglemu posredovanju gasilcev iz delavnice, B-3a

Njihovo plodno nabiranje jurčkov pa je bilo prepleteno še z nečem. Pri nabiranju je Slavka s prijateljicami naletela na velikega medveda, ki se je lenil v praproti. »Ko smo se pogledali iz oči v oči, smo leteli vsak v svojo stran,« je povedala Slavka. Franci pa je s prijateljem bežal pred drugim medvedom; bila sta tako hitro doma kot nikoli prej.

Suhokranjski otroci se smejaljo, ko pripovedujejo o srečanjih z medvedji Seveda, ko tečejo, je vsakega smeha konec!

Smrtna nesreča na Prekopi

25. septembra zvečer je v prometni nesreči pri Prekopi umrl 22-letni Franc Cugelj iz Mraševega, voznik osebnega avtomobila, Milena Sintič, ki se je peljala v tovrstniku pri Slavku Sintiču iz Kostanjevici, pa je doživela hudo poškodbo na glavi. Nesreča se je pripetila, ko sta se voznika avtomobilov približevala drug drugemu z zastriimi lučmi. Sintič je namreč prepozno opazil pred seboj neovestljen vrpečni voz s konji Marije Muster iz Dojnje Prekope, zato se je v voz zaletel. Pri trčenju je tovrstnik zaneslo na levo v Cugljev avtomobil, ki ga pahnil pod cesto. Škodo so ocenili na 12.000 din.

Nova razstava v Kostanjevici

V soboto, 4. oktobra ob 18. uri, bo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici slovesno odprta nova likovna razstava znamenitega hrvaškega akademskega slikarja Miloslava Suteja. Mladi umetnik, ki si je pridobil že vrsto mednarodnih priznanj, je za Kostanjevico pripravil izbor svojih najboljših del. Retrospektivna Sutejeva razstava bo tako prvič v Sloveniji. Ob otvoritvi bo zagrebška skupina Ansambel svedobnega plesa, teatra itd. izvedla baletni večer. Na spondbu bo Liebermanova Simfonija za 156 pisalnih strojev.

PO EKSPLOZIJ V LAKIRNICI. V ospredju slike je Franc Erpe iz vasi Laze pri Uršnih selih, ki je bil nagrajen zato, ker je preprečil še večjo škodo. (Foto: Legan)

Prisebnost v hudi eksploziji

Delovna skupnost Mizarske delavnice v Trebnjem je nagradila varilca Franca Erpeta s 50 tisočaki, ker je podjetje obvaroval še večje škode

»Močna eksplozija me je z lestve vrgla po tleh. Imel sem še toliko moči, da sem zgrabil aparat za gašenje in se spoprjel z ognjem, ki je začel obližovati naprave v lakirnici. Tisti hip so pritekli drugi delavci. Le malo je manjkalo, pa bi bilo po meri.«

Tako nam je po nesreči, ki se je pripetila v Mizarski delavnici v Trebnjem prejšnji teden, pripovedoval 40-letni Franc Erpe, delavec novomeškega podjetja Instalater, doma iz Lazov pri Uršnih selih.

Kot že nekaj dni prej je tudi tisto popoldne varil naprave v lakirnici, ki zaradi teh del ni obratovala. Ker se je vreme izboljšalo, je postal tudi znak v lakirnici bolj suh, naredila se je ravno pravnja zmes zraka in hlapiov nitro laka, ki je silovito eksplodirala.

Prpetovali prisobnostni in izredno naglemu posredovanju gasilcev iz delavnice, B-3a

Ze drugi bodo letos v avstrijskem Gradcu od 4. do 31. oktobra številne prireditve pod skupnim imenom »STAJERSKA JESEN 69«. Sodobni človek, progresivni umetnik, napredni znanstveniki in problemi našega stoletja bodo v ospredju vseh prireditev, ki se bodo začele to soboto v Gradcu. Njihov osrednji namen je uveljaviti sodobnejše zamisli v glasbenem, likovnem in dramskem snovanju, spoznati novejšo avtorje in njihova dela in pridobiti umetnike kot znanstvenike sosednjih dežel za trajno sodelovanje. Ze lanska prva »Stajerska jesen« je pokazala, da Avstrija takega festivala nima in da se prireditve v takem obsegu lahko uveljavijo.

Rally, Veteran 69'

V soboto in nedeljo bo živahno na cesti med Novo Gorico in Koprom. Tu bodo drdrali avtomobilni veterani na IV. rallyju starih avtomobilov, ki ga prireja TEDENSKA TRIBUNA. Začetek te tradicionalne prireditve bo v soboto, 4. oktobra, v Novi Gorici. Tu bo ob 14. uri spretnostna vožnja po Kidričevi ulici, kjer bo v nedeljo zjutraj tudi start za 95 kilometrov dolgo pot do Titovega trga v Kopru. Na dirki bodo tekmovali avtomobili, ki so bili izdelani do vključno leta 1939.

Novomeška tovarna zdravlil KRKA je namenila vsem avtomobilom starejšim kot 33 let 500 novih dinarjev prispelka za usposobitev vozil in pri takih nepogrešljivih železnih konjičkih tudi nepogrešljivi eljksir — WD-40!

80 dekagramov težka goba

27. septembra se je oglašil v našem uredništvu Franc Korenić iz Zabje vasi. Prinesel je veliko, pri nas malo znano gobo, ki jo je ubral istega dne v grmški hosti Na tratah. Tehtala je 80 dekagramov. Korenić je povedal, da nam bo lahko kaj več o tej gobi pojasnila Zofka Ročar iz Zabje vasi. Od tov. Rotarjeve, ki je rade volje ustregla naši prošnji, smo nato zvedeli: Korenić je ubral pri nas redko, užitno gobo, znano pod nazivom vampki ali borova gliva (Spasiss Crispa). Tako velikih vampkov tov. Rotarjeva do zdaj še ni videla, čeprav jih je tu in tam v naših gozdovih že našla. Vampki so po obliki podobni gobi, ki ji pravijo parkelci, le da so večji, barve pa približno takšne kot človeška koža. Koreničeva previdnost je vredna pohvale, saj se je prej prekalil, kakšno gobo je ubral. Zastrupitve z gobami namreč niso redke!

Položil sem svoj novčič v kapo na tlaku. Delal se je, da ni opazil tega; spet je bil ves zatopljen v neenako bitko z vetrom.

Potem sem ga še večkrat obiskal. Ob lepem vremenu ima razstavo razdeljeno na več oddelkov: Živalski svet, Zgodovina in Današnji dogodki. Zraven risb so tudi napisi.

»To je lev. Lev je zelo močna žival.«
»To je tiger. Če je lačen, je tudi ljudi.«

V zgodovinskem oddelku so ilustracije k romanu Vojna in mir. In zraven napisi: »Napoleon in sluge si iščejo stanovanje v Kremliju.« »Napoleon bil bil namahal Ruse, če ga ne bi bil bolel trebuch.«

Včasih podebatirava o vsakodnevnih dogodkih. Ob priliki velikih študentskih nerodov na univerzi me je vprašal, če sem bil tudi jaz v zrenem. Menil je, da je vlada preveč mlia. »Francu, ta bi jim pokazal, mrcinam študentskim. Ta bi napravil red.«

Vsak dan napravi kaj novega. Kapo za zbiranje novčičev je namestil med kamne in kose opeke tako, da služi kot stalen nabiralnik tudi takrat, ko za kratek čas kam odide. Po zgledu umetnikov, ki z barvnimi kredami ustvarjajo svoje podobe na velike temne kamne ploščadi okrog nacionalne galerije, se je tudi on lotil tega posla. Z majhnimi drobcji bele solske krede riše hiše in ljudi na prašni pločnik ob parku. Vedno je marljiv kot čebela. Svojo razstavo kar naprej obnavlja.

Pravi pa, da gre s poslom zadnja leta na slabše. V hiše okoli parka so se vselili uradi, ki jih obiskuje malo ljudi, in še ti ne kažejo dosti smisla za njegovo umetnost.

Vendar se ne misli preseliti na kak drugi kraj. »Ostali bom tu. Vsak dan od jutra do noči, v snegu in dežju. Tako kot tisti tamle!«

Z roko je pokazal na kip sredi parka. Namenil sem se tja, da vidim, koga si je izbral za zgled in kdo mu daje moč, da vztraja kot večni živi spomenik predanosti ideji o svojem umetniškem poslanstvu, v svoji bedi in preproščini.

Na spomeniški ploščadi je bil kip starega moža s sklonjeno glavo, s popotno palico v roki, skromnega, skoro golega, z žulji na nogah. Na kamnu je bil vklesan napis: GANDHI. In nekaj korakov proč raste majhna bupis in ploščica ob njej pojasnjuje, da jo je velikemu možu na čast zasadil Nehru.

Včeraj sem ga spet obiskal. Bil je nenavadno židane volje. Ogledal sem si njegove slike. Skoro celotno zbirko je zamenjal. »Današnja noč sem garal kot že dolgo ne,« mi je dejal. »Vidim, da je treba umetnost ljudem napraviti zanimivejšo.«

Sele zdaj sem ga razumel. Slike so bile upodobitve samih konj in jezdecov. Zraven pa napisi: Start! Rdeči aligator na prvi oviri! Zmagoviti finish Visokogorski ohceti!

Na cvetno soboto popoldne je bila velika nacionalna konjska dirka. Čez noč je na svojih slikah upodobil ves njen potek. Ob nogah so mu ležali ostanki večernih časopisov. »V smeteh na železniških postajih jih dobim. Saj človek ne more kupovati vsega. Vedeti pa tudi moram, kaj se po svetu godi. Upam, da bodo nove slike zgledale. Kaj mislite, gospod?«

(Honorar 100 din)

PANGELJCEK (iz Londona)

T. GOŠNIK

Majhna slika iz velikega mesta

Prvič sem ga videl pred nekaj meseci, ko se si zvečer izbral malce drugačno pot domov. Po ulicah se je podil veter in nosil s seboj velike mokre snežinke.

Stal je na vogalu majhnega parka, poskušal vetru obračati hrbet in se stiskal v dve gube. Kapo si je potegnil čez ušesa in zavihal ovratnik oguljene suknje. Poskušal si je ogreti premle rdeče roke v žepih, toda vedno znova jih je moral spet izpostaviti vetru.

Na zarjaveli mrežasti ograji parka je viselo nekaj mokrih, razcefranih kosov papirja, pritrjenih med žice s suhimi vejicami in kosi lubja iz parka. Veter jih je vedno znova skušal odtrgati in odnesti s seboj, toda stari mož se ni dal ugnati in jih je vztrajno znova pritrjeval.

Pogledal sem bliže, kaj pomenijo tisti papirji, iztrgani iz zvezkov. Rdeča, modra in zelena barva se je cedila po njih, toda sprva se ni dalo razbrati nič več. Nekoliko više na ograji je na nosu kartona pisalo: SLIKARSKA RAZSTAVA. Zraven pa je bilo z nerodnimi črkami dodano: »Umetnikov vsakodnevni boj v blatu in snegu.«

Spet sem pogledal slike — to naj bi bile namreč tiste mokre krpe papirja. Na nekaterih je bilo še moč razločiti nekaj potez ljudi in živali. Na čnu ograje je bila še ena kap obtežena s kamnom in v njej bakren novčič.

Povprašal sem moža, kdo je narisal slike. Prenehal je za trenutek loviti mokre papirje, dvignil je glavo, da sem mu zagledal star, poračen obraz, in z nekim ponosom v glasu je odgovoril: »Jaz sam, gospod.«

»Nekam slabo vreme je danes. Menda bi bilo najbolje, da greva oba domov,« sem nadaljeval v angleškem slogu.

»Ni še moj čas. Jaz stojim tu vsak dan od jutra do noči, gospod.« Spet se je zavil v svojo suknjo in glava mu je skoro izgnila v ovratniku, le oči so se mu svetile iz teme.

Potem sem ga še večkrat obiskal. Ob lepem vremenu ima razstavo razdeljeno na več oddelkov: Živalski svet, Zgodovina in Današnji dogodki. Zraven risb so tudi napisi.

»To je lev. Lev je zelo močna žival.«
»To je tiger. Če je lačen, je tudi ljudi.«

V zgodovinskem oddelku so ilustracije k romanu Vojna in mir. In zraven napisi: »Napoleon in sluge si iščejo stanovanje v Kremliju.« »Napoleon bil bil namahal Ruse, če ga ne bi bil bolel trebuch.«

Včasih podebatirava o vsakodnevnih dogodkih. Ob priliki velikih študentskih nerodov na univerzi me je vprašal, če sem bil tudi jaz v zrenem. Menil je, da je vlada preveč mlia. »Francu, ta bi jim pokazal, mrcinam študentskim. Ta bi napravil red.«

Vsak dan napravi kaj novega. Kapo za zbiranje novčičev je namestil med kamne in kose opeke tako, da služi kot stalen nabiralnik tudi takrat, ko za kratek čas kam odide. Po zgledu umetnikov, ki z barvnimi kredami ustvarjajo svoje podobe na velike temne kamne ploščadi okrog nacionalne galerije, se je tudi on lotil tega posla. Z majhnimi drobcji bele solske krede riše hiše in ljudi na prašni pločnik ob parku. Vedno je marljiv kot čebela. Svojo razstavo kar naprej obnavlja.

Pravi pa, da gre s poslom zadnja leta na slabše. V hiše okoli parka so se vselili uradi, ki jih obiskuje malo ljudi, in še ti ne kažejo dosti smisla za njegovo umetnost.

Vendar se ne misli preseliti na kak drugi kraj. »Ostali bom tu. Vsak dan od jutra do noči, v snegu in dežju. Tako kot tisti tamle!«

Z roko je pokazal na kip sredi parka. Namenil sem se tja, da vidim, koga si je izbral za zgled in kdo mu daje moč, da vztraja kot večni živi spomenik predanosti ideji o svojem umetniškem poslanstvu, v svoji bedi in preproščini.

Na spomeniški ploščadi je bil kip starega moža s sklonjeno glavo, s popotno palico v roki, skromnega, skoro golega, z žulji na nogah. Na kamnu je bil vklesan napis: GANDHI. In nekaj korakov proč raste majhna bupis in ploščica ob njej pojasnjuje, da jo je velikemu možu na čast zasadil Nehru.

Včeraj sem ga spet obiskal. Bil je nenavadno židane volje. Ogledal sem si njegove slike. Skoro celotno zbirko je zamenjal. »Današnja noč sem garal kot že dolgo ne,« mi je dejal. »Vidim, da je treba umetnost ljudem napraviti zanimivejšo.«

Sele zdaj sem ga razumel. Slike so bile upodobitve samih konj in jezdecov. Zraven pa napisi: Start! Rdeči aligator na prvi oviri! Zmagoviti finish Visokogorski ohceti!

Vlaki še vedno vozijo mimo?

Gospodarstvo je prehodilo prekratko pot — Kje so prizadevanja?

Iz razprave na razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL v Brežicah 24. septembra je zavela precejšnja zaskrbljenost zaradi gospodarske zaostalosti v občini. Prvi je opozoril nanjo predsednik obč. konference SZDL Janez Pirnat.

V uvodu je osvetlil vzroke za nedavne dogodke v Sloveniji, nakar se je dotaknil neurejenih razmer v občini. Med drugim je omenil, da gospodarstvo v občini in pokrajini nujno potrebuje dolgoročnejšo usmeritev, da se bo lahko uspešneje vključilo v slovenske in jugoslovanske načrte.

Tov. Pirnat je nanizal še celo vrsto stvari, ki povzročajo zaskrbljenost in nezadovoljstvo med ljudmi. Sem so di slab odnos do strokovnjakov v podjetjih, v družbenih dejavnostih in celo političnih organizacijah, kar še stopnjuje zaostajanje za splošnim razvojem. Za poslovno sodelovanje s podjetji zunaj občinskih meja ni pravega posluha, ker napačne predstave o samostojnosti za vsako ceno spodkopujejo korenine takim pobudam. Izkušnje z obrati zares niso kaj prida,

toda v mnogih dosedanjih primerih ob pripojitvi pri matičnih podjetjih zanje ni bilo posebnega zanimanja, ker so ti prej le životarili. To, za kar naj bi se zdaj zavzemali, pa mora sloneti izključno na obojestranskih interesih, torej mora biti tudi izid drugačen.

Skrb za zaposlovanje bo morala v občini zavzeti širši obseg. Od vseh strani se čutijo pritiski po odpiranju novih delovnih mest. Tudi sodelovanje z delavci na tujem, teh je okoli 1200, je bilo doslej pomanjkljivo. Vezi z nji-

mi ne bi smeli pretrgati, saj so pomemben člen v verigi nadaljnjih gospodarskih načrtov.

Nov veter naj bi zavel tudi v delo oblastnih, samoupravnih in političnih organov in organizacij. Okrepiti se mora vloga oz. vpliv političnih organizacij na delo skupščinskih organov. Pomembno je predvsem medsebojno sodelovanje pri pomembnejših odločitvah. Velik vprašaj stoji nadalje tudi pred slehernim članom ZK in njegovim odnosom do naštetih stvari, ki ne bi smele več nezapažene mimo. Marsikaj bi bilo urejeno, če bi komunisti pokazali več prizadevanja ne le v Zvezi komunistov, ampak tudi v SZDL.

JOZICA TEPPEY

Molk za ljubi kruhek

»Poglejmo, če razvoj samoupravljanja v delovnih organizacijah napreduje ali zaostaja je pred kratkim pozval predstavnik družbenih in delovnih organizacij predsednik obč. konference SZDL v Brežicah Janez Pirnat. To, da se število delovnih sporov zmanjšuje, še ne dokazuje napredka samoupravnih odnosov. Vedno več je delavcev, ki se sicer obračajo po pomoč na sindikat in druge organe, pri tem pa želijo ostati neimenovani, četudi se jim godi krivica. Boje se maščevanja vodilnih, ne ravno danes ali jutri, morda čez pol leta ali leto dni. Za ljubi kruhek je torej boljše potrpeti in molčati.

J. T.

Pridni trgači so zadnjo septembrsko nedeljo polnili brente v vsakem drugem vinogradu na Bizeljskem. Grozdje je letos polno in sladko. Le tisti, ki so s trgovtvo preveč pohiteli, bodo imeli v sodih bolj kislo vino. (Foto: Jožica Teppy)

Stari most čez Savo in Krko naj ostane

Občinska skupščina v Brežicah je sprejela pogoje, ki jih je postavil republiški cestni sklad kot investitor za gradnjo novega mostu čez Savo pri Budiču. Njena dolžnost je, da prevzame stroške za izplačilo odškodnine za razlaščenca zemljišča in stavbe. Prav tako bo morala poskrbeti za gradnjo avtobusne postaje. V upravljanje bo nadalje sprejela stari most čez Savo in Krko, za katerega odborniki menijo, da bi ga bilo škoda porušiti.

Pionirski praznik

29. september, dan pionirjev so počastili na vseh osnovnih šolah v brežiški občini. Nekateri so imeli konference že v nedeljo, drugi pa v ponedeljek. Po konferencah so jih ponekod popeljali na izlete v naravo, brežiške in dobovske šolarje pa so povabili v kino.

RADIO BREŽICE

PETEK, 3. OKTOBRA: 18.00 do 18.10 — Napoved programa in poročila 18.10—18.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.30 do 19.30 — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami!

NEDELJA, 5. OKTOBRA: 11.00 — Domače zanimivosti — Prihodnji teden v republiški skupščini — Silvo Volčanšek: Mladi pred novimi akcijami — Za naše kmetovalce: Jože Vovk — Novejšie sorte pšenice, dognojevanje in herbicidi — Zabava vas ansambel Ota Roma — Nedeljska reportaža: Klopoti poljo — Pozor, nima prednosti! Obvestila, reklame in spored kinematografov. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 7. OKTOBRA: 18.00 do 19.00 — Novo v knjižnici — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov. 19.00—19.30 — IZ DISKOTEKE BEAT GLASSE — glasbena oddaja.

NOVO V BREŽICAH

■ PIONIRJI BREŽIŠKE OSNOVNE SOLE so si v ponedeljek ogledali češkoslovaški barvni film **SEDMI KONTINENT**. Odrod je imel konferenco, na kateri so poročali o dosedanjem delu in sprejeli načrte za prihodnost. Izvolili so tudi novo vodstvo. S tem so pionirji počastili svoj praznik — 29. september.

■ **NOVI SVET ZA SOLSTVO, PROSVETNO IN KULTURO** se je minul petek zbral na prvi seji. Na njej so obravnavali predlog Delavske univerze Brežice za osamosvojitve. Člane sveta razlogi za odcepitev od Zavoda za kulturo niso prepričali. Predlagali so, da bi delavska univerza še naprej ostala enota v sklopu Zavoda za kulturo. Sklenili so, da bodo njegov položaj pretresali na eni prihodnjih sej in posebej preučili financiranje njegovih enot.

■ V **TEKMOVANJU Z VE-DROVKO**, s katerim so preteklo nedeljo pionirske gasilske desetine praznovala teden požarne var-

nosti na gimnazijskem igrišču v Brežicah, je bila najuspešnejša desetica iz Skopje. Sledile so ji desetine iz Brežic, Spodnje Pohance, Velikega Obrežja, Bizeljskega, Obrežja, Bukoške in Loč. Vse desetine so prejele diplome za udeležbo na tekmovanju. Za nagrado so se mladi gasilci odpravili na izlet v Kumrovec.

■ **CELSKE GLEDALIŠNIKE** bo brežiško občinstvo videlo prvič v tej sezoni meseca decembra. Po novem letu bo gostovanj več, če jih bo Zavod za kulturo lahko financiral. Za decembrsko predstavo v Brežicah bodo izbrali naročniki med Sartrovimi NEPOKOPANIMI MRTVECI (drama) in med komedijo BOSA V PARKU, katere avtor je Simon Neil.

■ **LJUDSKA POTROŠNJA** letos in prihodnje leto še ne bo mogla izpolniti obljube za ureditev trgovine v Skopjeh. Ves razpoložljivi denar je namenila za ureditev Narodnega doma v mestu.

Obeti za praznik brežiške občine

Po vsej občini potekajo priprave za praznovanje občinskega praznika konec tega meseca. Slavnostna seja skupščine bo tokrat spet v Brežicah, in ne v enem izmed krajevnih središč. Za osrednjo akademijo na predvečer praznika bo poskrbel Zavod za kulturo v Brežicah. Amaterski order Prosvetnega društva Stanko Černelč in dijaki brežiške gimnazije pripravljajo za to priložnost skupen recital.

Za praznik bodo slovesnostli tudi v delovnih organizacijah in po vaseh. Prebivalci bodo izročali namenu novo odprte vodovode, ceste, javno razsvetlavo in druge komunalne pridobitve. Za to priložnost bo odprta asfaltna na cesta Brežina—Pohanca, športno igrišče v Artičah, vo-

dovod v Pišecah, vodovod v Gazicah, novi rastlinjak na Čatežu itd.

Napovedana je tudi podelitev oktobrskih nagrad, za katere upravni odbor sklada že izbira kandidate.

Na predlog pripravljalnega odbora za organizacijo praznikov v okviru 28. oktobra bo

skupščina pred tem sprejela odlok o izobežanju zastav. Niti v mestu niti na deželi to ni urejeno, in zgori se, da celo ob velikih praznikih ljudje in ustanove pozabljajo razobesiti zastave ali pa ponekod namesto zastav plapolajo obledele krpe.

Predsedstvo naj izpolni vrzel

Predstavniki občinske skupščine in njenih svetov so se 26. septembra srečali na razgovoru z zastopniki družbenih organizacij. Podpredsednik skupščine Ivan Živič je v uvodnih mislih nakazal oblike medsebojnega sodelovanja in metode dela skupščine oz. njenih upravnih organov. Predlagal je, naj bi za koordinacijo dela skrbelo 12-člansko predsedstvo, v katerem bi bili predstavniki vseh svetov, predsednika obeh skupščinskih zborov, predsednik skupščine, tajnik, podpredsednik, razen tega pa predstavniki vodstev občinskih družbeno-političnih organizacij.

V Šentlenuartu bo nova vinska klet

Predstavniki podjetja SLOVENIJA VINO so pred kratkim poklicali na razgovor lastnike parcel, na katerih nameravajo postaviti veliko vinsko klet. Ker se za ceno niso mogli sporazumeti, je podjetje predlagalo brežiški občinski skupščini, naj sprejme sklep o tem, da je predvidena gradnja v splošnem interesu. Odborniki so bili za to. Od obeh zainteresiranih strani pa je odvisno, kako bo potekal nadaljnji postopek. Če se ne bosta sporazumeli, bo višina odškodnine za zemljo določila sodišče. Zemljišče obsega tri hektare in je v rokah osmih lastnikov.

V Artičah že vsi na nogah

Prosvetno društvo Oton Zupančič iz Artič je pripravilo delovni program za novo kulturno sezono. Oslanja se predvsem na marljivost pevskega zbora in folklorne skupine. Zaživelo bo tudi delo ljubiteljev gledališča, ki obetajo dvoje del: otroško opero Janka Gregorca in dramo Vinka Trinkausa NJENA HCI.

deli AGRARIJ prvo nagrado. Med najboljšie razstavljavce cvetja sta se uvrstila še ljubljansko podjetje RAST in ARBORETUM Volčji potok. Rast je osvojila prvo mesto za razstavljen lončnice. ARBORETUM pa prvo nagrado za okrasno grmičje.

Nageljne s Čateža poznajo cvetličarne in njihovi odjemalci širom po Sloveniji. Na vrtnariji jih natrgajo vsako leto nekaj sto tisoč več. Do konca decembra se jih bo razcvetelo v zasteklenih greдах že dva milijona in pol.

Vrtnarija ima pod steklom 20.000 kvadratnih metrov površine. Kolektiv se prav zdaj pripravlja na otvoritev nove hale, vendar s tem njegovih načrtov še ni konec. Rastlinjake bodo še postavljali, zato raziskujejo zaloge termalne vode, s katero jih ogrevajo čez zimo.

J. T.

Komunisti pred konferencami

Za gredo, 1. oktobra, je bila v Brežicah sklicana seja komiteja občinske konference ZK. Na dnevnem redu je bila ocena izpolnjevanja sklepov zadnje konference, priprave na krajevne in občinske voilno konferenco ter odgovori na vprašanja, zastavljena na zadnji seji komiteja.

AGRARIA BREŽICE NA RAZSTAVI — CVET IN SAD

Nageljni s Čateža najlepši

Do konca leta 2,500.000 nageljnovih cvetov

Na cvetlični razstavi, ki je bila na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprta 19. septembra, je imela svoj paviljon tudi AGRARIA Brežice. Predstavila se je z nageljni, vrtnicami in gerberami iz rastlinjakov na Čatežu. Za rezano cvetje, zlasti za nageljne, je organizator po-

Križem po občinskih cestah

Na mnogih cestah v brežiški občini ni poskrbljeno za zadostno varnost prometa. Se vedno čakajo na znake in ureditev problematična križišča, nepregledni ovinki in podobno.

Komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu je te pomanjkljivosti zabeležila in jih sporočila pristojnim organom, vendar se ti le počasi lotevajo nakazanih nalog. Po dolgem času le postavljajo table z oznako kraj, kamor peljejo ceste. Se do pred kratkim so avtobusi z izletniki za v Kumrovec vozili po cesti mimo bolnišnice, ker pred občino na Cesti 21. maja ni bila označena smer Bizeljsko.

V Brežicah tudi parkiranje ni urejeno, zato se ni mogoče držati odloka, ki ga je s tem v zvezi sprejela skupščina. Nujno bi bilo čimprej dokončati predvidena parkirišča, postaviti kolesarnico in urediti pot za pešce do železniške postaje. Tako bi raz-

bremenili izredno prometno cesto od garaž podjeja PREVOZ do kolodvora.

V brežiški občini se zelo hitro povečuje število motornih vozil, iz leta v leto pa tudi število prometnih nezgod. Trenutno je v občini 976 osebnih avtomobilov, 228 tovornjakov, 1346 mopedov in 240 motornih koles. Voznikov je bilo konec lanskega leta 3.728, 1. septembra letos pa že 4.086.

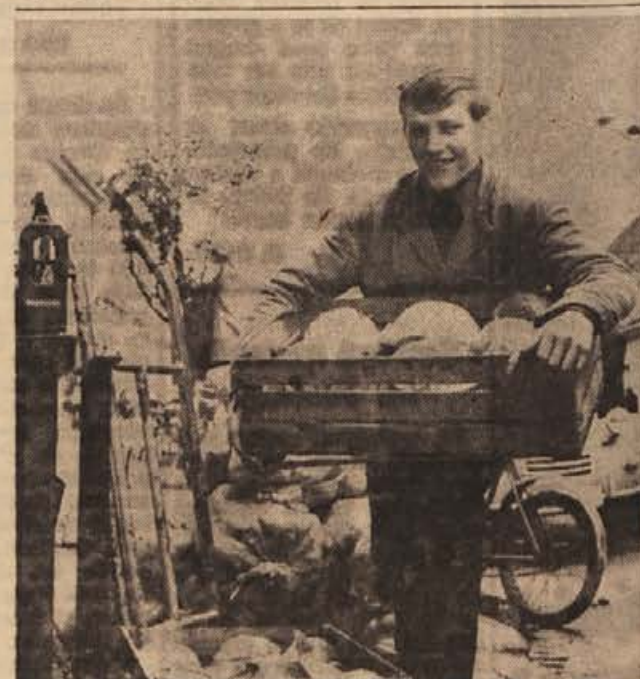
Komisija štirih

Predsednik občinske skupščine Vinko Jurkas, namestnik sekretarja občinske konference ZK inž. Franc Filipčič, predsednik občinske konference SZDL Janez Pirnat in predsednik občinskega sindikalnega sveta Franci Volčanšek pripravljajo sklepe zadnje razširjene seje SZDL. V njih bodo nakazali že tudi rešitve za urejanje najbolj perečih težav, ki spremljajo gospodarski razvoj brežiške občine.

NAGRADA GORJANCEV

69 gorska avtomobilska dirka 12. okt. ob 13.30 na Gorjancih

Poslovalnica SADJE—ZELENJAVA v Brežicah še vedno polni skladišča z ozimnico. S sadjem, krompirjem in zeljem jo zalagajo okoličani, čebulo in papriko pa naroča od drugod. Na sliki: prevzemanje in tehtanje blaga. (Foto: J. Teppy)

Dva vodnika po krški občini

Krško turistično društvo je bilo letos zelo prizadevno. Po tradiciji je tudi tokrat izdalo žepni informator, v katerem so važni podatki o voznihih redih avtobusov in vlakov, o delovnem času občinske skupščine, sodišča in drugih javnih služb. V informatorju so vse pomembnejše telefonske številke, razen tega pa so v njem zbrani zanimivi podatki o mestih Krško in Kostanjevica kakor tudi o krajevnem središču Senovo.

V organizaciji turističnega društva Krško je potekala septembra letos tudi velika tombola na Stadionu Matije Gubca. Obiskalo jo je 5.000 udeležencev in to je bila do-

staj ena največjih tombol v Krškem. Obiskovalci so bili s prireditvijo zelo zadovoljni.

Pozimi bo turistično društvo izdalo prospekt krške občine. Vseboval bo vse važnejše opise zgodovinskih, kulturnih in naravnih zanimivosti. Tujci naj bi iz njegovega zvedeli, kaj vse jim lahko kot turistom nudijo v tem delu Posavja. Prospekt bo zagledal beli dan pred začetkom nove turistične sezone.

Nova vodstva v organizacijah ZK

V organizacijah Zveze komunistov se je minuli teden začela predvolilna aktivnost. Konference bodo opravljene do srede oktobra. Na njih bodo izvolili nova vodstva in določili kandidate za letno volilno konferenco ZK v Krškem. Ta se bo sestala novembra. Komunisti razpravljajo ta čas tudi o najnovejših političnih dogodkih pri nas in v svetu, istočasno pa ocenjujejo svoje delo v obdobju med dvema volilnima konferencama.

Vse jim pride prav

V zadnjem času skupina mladoletnikov uživa v tem, da trga plakate z reklamnih tabel. Tudi klopi v parkih jim pridejo prav. Prevrtačajo jih in lomijo. Nekateri »odrasli« so se poskušali s »Fantom in ribo« v parku pri zdravstvenem domu. Kamniti kip so junaki čez dva dni spet postavili nazaj na podstavek. Težkoatletski zveza se že zanima zanje, toda prej jih bo doletela še kazni.

Statuti so pripravljani

20. septembra je krajevnim skupnostim občine Krško potekel rok za predložitev statutov. Osnutke zanje jim je skupščina poslala že nekaj tednov prej. Pripravila jih je strokovna služba v upravi. Krajevne skupnosti so osnutke uporabile kot pripomočke za dokončno oblikovanje statutarnih določil. Skupščina jih bo potrdila na seji, ki bo sklicana v oktobru.

Rekorden izvoz iz Celuloze

V krški tovarni papirja so do konca avgusta izvozili za 2.776.000 dolarjev izdelkov. To je za 36 odst. več kot lani v istem obdobju. Papirja so prodali na tuje precej več, kot so predvidevali, celuloze pa nekoliko manj. V podjetju računajo, da bodo do konca tega leta izvozili za tri milijone dolarjev blaga. Toliko tovarna še ni izvozila, odkar stoji.

Ste pozabili na mlade v Gorjancih?

Dekletom bi morali povedati več o življenju, šola je premalo

Spoznali sva se v vinogradu, kjer kmečka gospodinja Justa Vegelj z Brezij v Gorjancih poprime za vsako delo ob vsakem letnem času. V šoli sem zvedela, da jo zelo cenijo v vasi, da je ena tistih, ki z odprtimi rokami sprejema vse, kar je napredno in koristno.

»Ali niste bili med tistimi, ki so na rodiljskem sestanku omenile potrebo po dodatni vzgoji deklet v teh hribovskih krajih?«

»Seveda, saj sem govorila iz izkušnje. Pred petnajstimi leti sem bila z vrstnicami sama deležna zelo koristne vzgoje za življenje. Poklicali so nas za mesec dni v Podbočje. Okrog 30 deklet nas je bilo zbranih s Planine, Trebelnika, Gradca, Vrhovske vasi, Vinjega vrha in drugih krajev. V tečaju so nas poučevali gospodinjstvo, nego dojenčka, prvo pomoč in podobno. Nam je to v življenju veliko pomenilo, ker smo tako odrezane od sveta in ker napredek le počasi prodira v naše odročne kraje.

Po tistem ni bilo ničesar več, pa vendar smo željni šole za starše in šole za mladi, zlasti za dekleta. Najbolj pogrešamo zdravstveno vzgojo v hribovskih vaseh. Koliko je mater, ki prepozno obiščejo zdravnika, ker ne vedo, da ima otrok izpahnjene kolke. Tudi nasvetov za prehrano bi bile dekleta potrebna. Prepričana sem, da se poučevanju ne bi izmikala, saj bi jim starejše ženske gotovo vse svetovale, naj izkoristijo priložnost za znanje.

Enakega mnenja je bila tečajnica iz leta 1954 Burga Božičeva iz Prušnje vasi. Dejala je, da bi dala prednost tečaju o negi in prehrani dojenčka. Matere si marsikdaj ne vedo pomagati v težavah, saj imajo do naj-

bližjega zdravnika v Kostanjevici po cesti tri ure hoda, po bližnici pa poldrugo uro.

Učiteljica Anica Božičeva na podružnični šoli v Brezju je bila vesela pobud, ki so

jih dale matere. Med njimi živi in se je sama prepričala, koliko bolj so nekdanje tečajnice dovtetne za sodoben način življenja. Tudi odnos do šole je pri njih drugačen. Otroci v tistih krajih morajo trdo delati, ker na kmetijah ni ljudi. Učenci prvega in drugega razreda so zaposleni na paši, starejši pa že na njivah in v vinogradih.

J. TEPPEY

Slovenski slikar Maksim Gaspari na otvoritvi svoje razstave v krški galeriji 26. septembra. (Foto: Jožica Teppey)

Na Stadionu Matije Gubca v Krškem so gasilci 28. sept. z vajami počastili stoletnico gasilstva na Slovenskem in 30-letnico obstoja gasilske enote v Tovarni celuloze in papirja. Tekmovanja se je udeležilo šest gasilskih enot iz slovenskih papirnic. (Foto: Jožica Teppey)

OBČINSKA SKUPŠČINA PRIČAKUJE PODORO KOLEKTIVOV Gospodarska trdnost je omajana in banke so tudi sokrive za to

Pri plačah se maščuje vsako pretiravanje — Najboljše merilo za zviševanje je poslovni uspeh — Prihodnjič bo na vrsti kmetijstvo

Pregled gospodarskih gibanj v prvem polletju je tudi v krški občini odkril pojav, da nekatere delovne organizacije povečujejo osebne dohodke nesorazmerno z naraščanjem celotnega dohodka. To povzroča dviganje osebnih prejemkov v negospodarskih panogah in sproža verigo nezaželenih vzporednih pojavov.

V primerjavi z lanskim prvim polletjem so prejemki zaposlenih narasli za 14,1 od-

stotek, kar je še vedno za 2,3 odst. manj od povprečja v Jugoslaviji in za 3,5 odst. manj od slovenskega povprečja. Zaradi večanja osebnih dohodkov se je v krški občini povečala tudi osebna potrošnja. Čutiti je znake spodkopavanja gospodarske trdnosti, ki se kažejo v zmanjševanju lastnih sredstev delovnih organizacij in zaostrjenih kreditnih pogojev. Potrebe po obratnih sredstvih pa so vsak dan večje. Občinska skupščina se je na zadnji seji močno zavzela za odpravljanje vseh žarišč pretirane medsebojne zadolženosti podjetij. Precejšnjo krivdo za to pripisujejo bankam, ki sčeti naložbe lastnih podjetij oziroma nesolidnih odjemal-

Tudi investicije brez kritja so škodljivo vplivale na gospodarsko trdnost, čeravno v krški občini takih primerov ni bilo. Toda posledice takih naložb se kažejo prav tako v občinskem gospodarstvu, ki je sestavni del gospodarstva v Jugoslaviji. Prepričati bi morali izkoriščanje amortizacije za čezmerni nakup poslovnih sredstev. To velja tudi za delovne organizacije v občini. Za prilaganje novim ukrepom in odpravljanju nestabilnosti se bodo v občinskih mejah morali potruditi vsi prizadeti: še letos in zla-

sti prihodnje leto. Toda ker je občinska skupščina sama pri tem skoraj brez moči, jo bodo morale podpreti delovne organizacije, njihova samoupravna združenja in širša družbena skupnost. Dolžnost delovnih organizacij oziroma vseh zaposlenih je neprenehna skrb za to, da bodo osebni dohodki naraščali le sorazmerno z njihovim poslovnim uspehom.

Na zahtevo odbornikov bo skupščina na prihodnji seji obravnavala položaj kmetijstva, v kratkem pa tudi obrt in gostinstvo. M. Z.

KRŠKE NOVICE

DELO PREPOČASI NAPREDUJE. Svet krajevne skupnosti Krško je na seji danes teden ugotovil, da se je urejanje prostora pred novimi stolpi in ulice, ki veže železniško postajo in Cesto 4. julija, precej zavleklo. Predvidevali so, da bo to napravljeno že avgusta. Predstavniki Cestnega podjetja iz Novega mesta je na seji pojasnil, da so nastale težave pri dovozu gramozov in da ima podjetje na razpolago premalo strojev. Če vreme ne bo preveč nagajalo, potem se Krčani lahko nadejajo asfaltiranja do srede oktobra.

V CASU VELESEJMA POLN HOTEL. Ker razstavljalci na jesenskem zagrebškem velesejmu v hrvaški prestolnici niso dobili priložnosti, so zasedli proste sobe v bližnji in daljni okolici. Zaradi tega je bil tudi hotel SREMIC poln gostov, vendar le čez noč. Večina jih je prišla sveder k počitku, zjutraj pa so se spet vračali v svoje paviljone na razstavišču.

SPET BO RAZPISANO TEK-

Zastonj upanje?

O stalnem čakanju pred železniškimi zapornicami na Vidmu je bilo že precej napisanega. Med ljudmi je to povzročilo veliko jeze in pripomb. Z elektrifikacijo se železniško gradbeno podjetje naglo bliža temu preходу, vse pa kaže, da bo za nadvoz zmanjkalo denarja.

Čakanje bo torej ostalo in tudi pogosti izgovori za zamude v službi na račun spuščenih zapornic bodo ljudem še dobrodošli. Sicer pa imajo železnice čarji po svoje prav. Vpis posojila za modernizacijo železnic je v krški občini slabo uspel, zato občani za malo denarja ne morejo veliko zahtevati.

Jubilej senovske šole

V nedeljo, 28. septembra, so na Senovem slavili 40-letnico šole v tem kraju. Proslavo so združili s praznovanjem dneva pionirjev. Za jubilej so leta 1929 zgrajeno šolsko poslopje med poletnimi počitnicami letos prizadevno obnavljati, pri čemer so bili deležni vsestranske pomoči občinske skupščine.

30 let CELULOZE

17. oktobra bo kolektiv tovarne celuloze in papirja v Krškem slavil 30-letnico obstoja podjetja. Delavski svet bo imel svečano sejo. Prisostvovali ji bodo tudi delavci, ki so zaposleni v podjetju od njegove ustanovitve dalje.

Domačini zmagali

Na tekmovalju gasilskih enot slovenske papirne industrije, ki je bilo v nedeljo, 28. septembra, v Krškem, je zmagala deseterina krške Celuloze. Nastopilo je 6 desetih. Za Celulozo so se uvrstile deseterine papirnice Vevče, papirnice Količevo, papirnice Radeče, Sladkogorske in Ceršaka.

Oglašujte
v Dol. listu!

PRESKRBA
KRŠKO

Vam nudi v svoji prodajalni ZELEZNINA v Krškem vse vrste gradbenega, vodoinstalačijskega in elektroinstalačijskega materiala, steklo, porcelan, barve — lake, kemikalije ter lovske in športne potrebščine po konkurenčnih cenah. Posebno ugodnost nudimo pri nakupu gospodinjskih in akustičnih aparatov ter emajlirani posodi.

Za obisk se priporoča kolektiv!

Je mošt premotil člane ZROP?

Za 28. septembra je krajevna organizacija ZROP v Krmelju sklicala občni zbor, vendar ga zaradi preslabše udeležbe članov ni bilo. Jih je doma zadržal nov mošt? D. B.

Poklek: o kmetijstvu

Minuli četrtek so na Pokleku nad Blanco sklicali sestanek krajevne organizacije Socialistične zveze o vprašanjih kmetijstva v teh krajih. Poklek in druge vasi so zelo oddaljene od večjih mestnih središč, kjer bi lahko prodali del pridelkov, zato so razmere še slabše kot drugod. Ljudje so prepričani, da bi samo dobro organizirano združništvo pomagalo k napredku kmetijstva.

Kladje: upajo na pomoč

Vaščani Kladja že vse poletje čakajo na buldožer, ki bi jim pomagal dograditi zadnji kilometer ceste Primštal-Kladje. Vendar vse zaman: toliko let je že preteklo od začetka gradnje, cestne povezave pa še vedno nimajo. Od občinske skupščine pričakujejo, da jim bo vsaj zdaj pomagala. Pred vrati je jesen, lepega vremena ne bo na pretek, zato je treba pohiteti.

Radijski in TV sprejemniki

V prodajalni ELEKTROTEHNA v novem trgovskem centru v Sevnici imajo vedno veliko izbiro vseh vrst radijskih in televizijskih sprejemnikov.

Posebno velika izbira prenosnih tranzistorijskih sprejemnikov bo zadovoljila slehernega kupca. Tudi avtomobilisti si bodo najraje izbrali sprejemnik za svoj avtomobil

v trgovini ELEKTROTEHNA. Seveda pa v tej prodajalni ne manjka drugih akustičnih aparatov, kot so gramofoni, magnetofoni, imajo tudi veliko izbiro gramofonskih plošč. Obiščite to največjo specializirano prodajalno elektrotehnične blaga v Spodnjem Posavju!

SEVNIŠKI PABERKI

■ **KJE JE SODELOVANJE?** V petek je bila seja odbora Avtomoto društva, na kateri so sestavili programe posameznih komisij. Obravnavali so tudi sodelovanje z drugimi društvi, ki ne zaživijo, tako, kot je bilo dogovorjeno ob zadnjem obisku Alojza Zokajla predsednika AMZ Slovenije.

■ **PREMALO PRIJAV ZA TECAJE JEZIKOV.** S torkom se je v Boštanjju začela večerna osnovna šola za 7. in 8. razred. Za nižje razrede ni bilo dovolj prijav, premalo je doslej tudi prijav za tečaja nemškega in angleškega jezika. Za nemščino se je doslej prijavilo 10 ljudi, moralo pa bi jih biti vsaj 15, če ne 20.

■ **KONČNO ZE ZAPORNA PLAST.** Novomeško Cestno podjetje je položilo na novo zgrajeno cesto Sevnica-Radeče še zaporno plast, tako da so gradbena dela povsem dokončana. Sevnika občina je za to cesto sama prispevala 1,27 milijona novih dinarjev.

■ **GOSTOVANJE »BOBROV«.** V soboto so gostovali v sevnškem gasilskem domu »Bobrov«, precej znani beat ansambel, ki povsod privlači veliko mladino.

■ **ZMANJKALO DENARJA.** Za potrebe civilne obrambe so na gradnji začeli prenovljati nekdanjo kovačnico. Zdjaj pa je zmanjkalo denarja, ki ga bo potrebno zbrati, da se lahko končajo.

RAZGOVOR O SOLI. Jože Knez, Boris Lipužič, Marjan Gabrič in Ludvik Zajc med učenci nove šole na Tlečah pred začetkom novega šolskega leta.

V MINULEM ŠOLSLEM LETU ZNOVA BOLJŠI UČNI USPEHI

Kako priti do enoizemskega pouka?

Potrebno je izdelati program, ki bo upošteval dejanske možnosti

Svetovalec zavoda za šolstvo Jože Petančič je pripravil obsežno poročilo o učnih uspehih ter problemih šol na območju sevnške občine. Objavljamo nekatere najvažnejše ugotovitve. Poročilo bodo predložili tudi občinski skupščini.

2587 učencev je minulo šolsko leto sedelo v klopih vseh osnovnih šol sevnške občine, kar je 69 manj kot leto dni prej. Šolski razred je izdelalo 92,21 odst. ali dobre 3 odst. več kot v šolskem letu 1967-68. Največ učencev je zaostalo na podružnični osnovni šoli na Kalu — 23,10 odst., najmanj pa na šoli v Tržišču v 2,58 odst.

Tudi za minulo leto je značilno, da je najslabši učni uspeh v petih razredih, kjer ni izdelalo skoraj 15 odst. vseh šolarjev. V prihodnje bo potrebno tem učencem posvetiti še več skrbi in jim nuditi več dodatnega pouka, ki je po zakonu postal obvezen, vendar je bila doslej ta zakonska zahteva uresničena le polovično.

Osnovne šole v občini so imele le 7,96 odst. ponavljalcev, kar je najmanj izmed vseh občin Dolenjske in Spod. Posavja. K tako dobremu učnemu uspehu je po mnenju svetovalca prispevalo več dejavnikov.

K boljшему učnemu uspehu so pripomogle že male šole, ki so jih uvedli v vseh šolah, tako da je 84 odst. otrok, ki so lani začeli obiskovati šolo, že spoznalo prve črke učenosti v mali šoli.

Lansko leto se je znova zmanjšal tudi odstotek učencev, ki obiskujejo pouk v kombiniranih oddelkih (od 14,60 odst. v predhodnem letu na 13,90 odst.). Opazno se je izboljšala tudi kvalifikacijska struktura prosvetnih delavcev v prid tistih, ki imajo visoko in višjo šolsko izobrazbo.

Seveda čakajo vse tiste, ki skrbijo za napredek šolstva, še velike naloge. V več krajih bo potrebno izboljšati materialne razmere, potrebno

Pregledi gasilskih društev

V ponedeljek popoldne je bila v Sevnici sklicana seja občinske gasilske zveze, na kateri so obravnavali poročila o pregledih društev ob tednu požarne varnosti. V tem tednu je bilo pregledano delo večine gasilskih društev, opravljene so bile tudi nekatere vaje, ki so prikazale, kolikšna je pripravljenost v gasilskih vrstah. Pregledali so tudi nekatere stavbe, ki so požaru najbolj izpostavljene. Učenci osnovnih šol so že ali še bodo pisali naloge o gasilstvu.

Ni prostora za posebno šolo

Pregled otrok, ki so jih prijavile osnovne šole, je pokazal, da je v sevnški občini še najmanj 35 otrok potrebnih šolanja v posebnih šolah, ker ne zmorejo običajnih šol. Ostane vprašanje, kako organizirati tak pouk, ko so ti otroci na območju vse občine. Primanjkuje tudi prostora v Sevnici, kjer že delujejo trije taki oddelki za 32 otrok. V prihodnje se bo potrebno prizadevati, da bi čimprej zajeli vse otroke, ki so potrebni posebnega šolanja.

Podgorje: elektrika še letos?

Pred nekaj dnevi je bila sklenjena pogodba, po kateri bo Elektro Krško napolnil električni tok v Podgorje pri Zabukovju. Po daljšem prepričevanju so se ljudje vendarle odločili za večfazni tok čepav stane napeljava nekaj več. Trenutno resda manjka nekaj denarja za plačilo vseh stroškov, vendar upajo, da bodo do konca tega leta že zagorele električne žarnice v tem naselju.

bo narediti program, kako bi v občini sčasoma prešli na enoizemski pouk. Veliko vztrajnega dela prosvetnih delavcev bo še terjala zahteva, da je potrebno nenehno zboljševati učne metode, saj le sodoben šolski pouk lahko daje tako usposobljene ljudi, kot jih zahteva sedanji čas. M. L.

Tržišče: poziv vodni skupnosti

Pod vodstvom predsednika krajevne konference SZDL Vinka Okorna je bila te dni razširjena seja. Zatem, ko so sprejeli program dela organizacije, so se lotili krajevnih problemov. Menili so, da je potrebno čimprej izgovoriti dvorano v bloku, urediti kanalizacijo ter javno razsvetljavo, uvesti števe za vodo ter pridobiti še en manjši prostor za sestanke. Splošno vodno skupnost Dolenjske so pozvali, naj vendarle začne urejati tok Mirne pri Tržišču, kjer trpijo kmetje veliko škodo zaradi poplav.

Zabukovje: prihodnje leto druge vasi

Na zadnjem zboru občanov v Zabukovju, katerega se je udeležil tudi tamkajšnji odbornik, predsednik občinske skupščine Marjan Gabrič, so se dogovorili, da bodo letos ves denar krajevne skupnosti, namenjen za ceste, porabili za cesto do Zabukovja, naslednje leto pa bodo na vrsti druge vasi. Pri gradnji ceste do Zabukovja so veliki sodelovali Zabukovčani, del denarja pa sta prispevala tudi občinski cestni sklad in gozdni obrat Sevnica. Na zboru so se dogovorili, da bodo začeli pobirati najemnino za prostor na pokopališču.

Zadnji kilometer — zadnji trd oreh?

Vaščani Kladja želijo učinkovito pomoč pri gradnji zadnjega kilometra ceste Primštal-Kladje. To cesto že več let delajo in tudi prebivalstvo je pomagalo. Ta, zadnji kilometer bi zvezal s svetom zaselek Kladje. Bo obljubljena pomoč prišla še letos ali pa bo treba čakati še eno leto? B. D.

Zdaj vsi verjamejo!

Zidanje krmeljske samopostrežne trgovine dobro napreduje. Če bo vreme ugodno, bodo gradbena dela končana v novembru. Zdjaj tudi neverni Tomaž vidijo, da se v Krmelju uresničuje dolgoletna želja ljudi po sodobni trgovini. B. D.

V spomin Savu Kladniku

Danes bodo pri osnovni šoli v Sevnici odkrili kip Savu Kladniku — Pogovor z njegovo materjo

Danes mineva natanko 27 let, odkar so Nemci skupaj s 149 tovariši v Mariboru ustrelili 20-letnega Sava Kladnika, člana SKOJ in organizatorja OF v Sevnici. Danes bodo pri osnovni šoli, ki nosi njegovo ime, odkrili bronast kip, delo akademskega kiparja Vladimirja Stovička, rojaka iz Boštanjja.

Stopil sem k njegovi materi upokojeni učiteljici Vilmi, da bi, čeprav za ceno nove bolečine, povedala, kaj se je dogajalo v tistih dneh.

»Ob začetku vojne se je Savo vrnil iz Maribora, kjer so Nemci ukiniteli slovensko gimnazijo. Zaposlil se je kot pripravnik na železniški postaji v Sevnici, stanovali pa smo v pravkar dograjenem domu. Tisto jutro, 15. septembra 1942, je odvihral v službo z obljubo, da se bo čez nekaj časa vrnil na zajtrk. Toda ni ga bilo več. Izdali so ga, gesapovci so ga odpeljali v Celje, kjer je bil obsojen na smrt. Nas so odvedli v taborišče v Koberg in šele čez leto dni smo zvedeli za njegovo smrt. Na sporočilo je pisalo samo: umrl je v Mariboru. Pokopali so ga v veliki skupni jami neke pri Gradcu, zemljo pa zavravnali, tako da ne vemo natanko, kje so njegovi posmrtni ostanke.«

Z materjo sva orala nič kolikokrat prebrano orumenelo zadnje pismo, ki ga je Savo poslal iz celjskega Piskra, ko je zvedel, da bo moral tako mlad umreti. Pisal

je dekletu, Slavici Štojs, toda za vsakogar domačih je namenil zadnjo prijazno besedo in pozdrav.

Vilmi Kladnik so, kot neštetokrat doslej, solze privrele v oči... Nihče ji ne more vrniti edinega sina.

M. LEGAN

Umril je najstarejši vaščan

Nedavno je umrl v Račicah pri Loki najstarejši prebivalec tega območja sevnške občine, 92-letni Franc Prunk, doma iz Divače na slovenskem Krasu. V Loki je služboval dolga leta kot železničar, dokler ni bil pred drugo svetovno vojno upokojen. Med ljudmi je bil zelo priljubljen. S. Sk.

Mlaka pod naseljem

Skočnine ne plačajo

Neredno plačevanje skočnine obeta sevnški veterinarski postaji še veliko neprijetnosti. Tudi bikorejci ne pošiljajo redno denarja, zato veterinarska postaja predlaga, naj bi ponovno uvedli plačevanje prek krajevnih uradov, s čimer bi poenostavili finančno poslovanje. Še ta mesec bodo veterinarji pregledovali krave na vseh tistih območjih, kjer je nerazumljivo malo pripustov v primerjavi s številom plemenic.

Lep pionirski praznik

Ob dnevu pionirskega praznika (29. septembra) so bile slovesnosti v krmeljski, šentjanški in tržiški šoli, poleg tega pa so imeli povsod športna tekmovanja. V pionirsko organizacijo so sprejeli več kot 100 otrok. B. D.

J. Blas

KUPCI!

Trgovsko podjetje

Sevnica

ima v svoji novi specializirani prodajalni konfekcije naslednje posebnosti za vas:

- moške obleke in
- hlače vseh velikosti.

SEVNIŠKI VESTNIK

Koloradar se je privadil

Ob uporabi istega škropiva skozi več let se je povečala odpornost koloradskega hrošča

Letošnje poletje so se v Vel. Gabru, Knežji vasi in drugod znova pojavile pritožbe kmetovalcev, da kemični pripravki slabo učinkujejo na koloradskega hrošča, čeprav je bilo škropljenje opravljeno po predpisanih navodilih. Kmetijski inšpektor je naredil več preizkusov z lindanom in potrdil ugotovitev kmetov.

Kmetijski inštitut Slovenije je v analizi ugotovil, da pripravki vsebujejo dovolj aktivnih snovi, ki učinkujejo na hrošča, vendar je vzrok drugje. Po razlagi inštituta se je koloradski hrošč v teku let privadil uporabi istega škropiva in je proti njemu bolj odporen. Marsikdaj poljedelci niti ne vedo, da uporabljajo isto škropivo, ker imajo izdelki različnih tovarn različna trgovska imena, čeravno vsebujejo isti strup za uničevanje koloradskega hrošča.

Kmetovalcem je potrebno omogočiti, da bodo škropiva lahko pogosteje menjavali. Tudi tokrat se je znova izkazalo, da je znanje uporabnikov škropiv običajno pre-

majhno. Ljudje so slabo poučeni, kakšne so lastnosti škropiv, kdaj jih je najbolj primerno uporabljati in kakšen je njihov učinek. Ze prevelika vročina ob škropljenju lahko precej zmanjša učinkovitost škropiva, znani pa so še nekateri drugi vplivi, ki imajo neželene posledice.

Priložnost za rejce goveda

Zavod za rezerve SRS se je odločil, da bo spodbujal pitanje goveda in tako zagotovil dovolj mesa v prihodnjih mesecih in prihodnji turistični sezoni. V ta namen bo prek kmetijskih združenj dajal posojila do 50.000 starih dinarjev na enega teleta za dobo 5 let ob 3-odstotnih obrestih. Razen tega zavod zagotavlja plačilo 5,7 dinarja za kilogram žive teže goveda druge kakovosti in 56 odst. klavnosti. Če bodo tržne cene višje, bo plačeval po višjih cenah, če bodo nižje, pa po zajamčenih 5,7 dinarja. Zadruga imajo nalogo zbirati prijave, tam lahko zveste tudi druge nadrobnosti.

Kmetijstvo bolj kot ceste

Izvršni odbor SZDL je ocenil politični položaj ter se dogovoril za naloge v prihodnje

Na petkovi razširjeni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL, katere so se udeležili tudi predstavniki drugih družbeno-političnih organizacij, so obravnavali politični položaj v občini po brnonskem zasedanju izvršnega biroja CK ZKJ.

Ugotavljali so, da spor zaradi cest ni doživel takega odziva kot na Stajerskem, zlasti ne po vaseh, kjer imajo druge, bolj neposredne težave, predvsem kar zadeva kmetijstvo. Slab položaj te gospodarske panoge mnogo bolj vpliva na razpoloženje ljudi, ki so zelo občutljivi za vse, kar se dogaja na tem področju.

Udeleženci razprave so pozdravili odločitev zavoda za rezerve SRS, ki želi z ugod-

nimi posojili spodbuditi rejo živine in pitanje, znova pa so opozorili na težave kmečkoga zavarovanja ter dodali, da je pokojninsko zavarovanje kmetov neuresničljivo v taki obliki, kot je predlagano.

Glede gospodarjenja z gozdovi so menili, da gozdni zakon iz leta 1965 v bistvu ni slab in da ga je potrebno le izpopolniti, predvsem pa omogočiti lastnikom večji vpliv na gospodarjenje. Na seji so tudi poudarjali, da je to stvar odnosov med gozdnimi gospodarstvi in lastniki gozdov. Ponovili so tudi zahtevo po enotnejšem gospodarjenju z gozdovi v vsej Sloveniji ter terjali prelihanje denarja iz bogatejših v izžarnane gozdove.

Izvršni odbor je sprejel še nekatere sklepe o političnem delovanju v prihodnjem obdobju.

TREBANJSKE IVERI

■ CIRKUS BELLI. Zadnja dneva minuloga tedna je imel pri motelu cirkus Belli tri predstave, razkazoval pa je tudi nekaj zveri. Obiskovalci niti niso bili navdušeni nad predstavami, veliki šotor pa je bil poln le v nedeljo. Cene so bile od 5 do 15 dinarjev za odrasle.

■ ZANIMANJE ZA STARE AVTOMOBILE. V petek se je na svoji poti do Zagreba v Trebnjem ustavila tudi kolona starih avtomobilov »Rally prijateljsvas«. Stara vozila so zbudila mnogo radovednosti, zlasti med šolsko mladino, ki se je skupno udeležila prireditve sprejema. Udeležencem, povečini Italijanom, so izročili darila tovarne Dane ter jim zaželeli srečno pot.

■ VRTEC V ŽIVALSKI VRTI. Varovanci trebanjskega vrta so se skupaj z nekaterimi mamicami v soboto odpeljali s šolskim avtobusom na ogled živali v zagrebški živalski vrt.

■ KAJ JE Z MLADINSKIM AKTIVOM? Na nedavni tretji seji konference ZMS so obojski delavnost mladine v nekaterih krajih občine. Med njimi so tudi trebanjski mladinci, ki jim vod-

Tudi kmetje le pri besedah?

Znano je, da je temeljna izobraževalna skupnost v Trebnjem letos namenila za šolanje v večernih kmetijskih šolah 50.000 novih dinarjev, kar je izredno veliko v primerjavi z dosedanjimi pomočjo. Povsem nerazumljivo pa je dosedanje zelo slab odziv v posameznih krajih, kjer naj bi sredi novembra ali v začetku decembra začeli pouk, za katerega bi obiskovalci šole plačevali le manjšo, simbolično šolnino. Na mnogih sestankih po vaseh se ljudje oglašajo in zahtevajo take šole, zdaj pa tako majhno zanimanje zanje. To nekako ne gre skupaj.

Vrtec bodo podrli

V torek je obiskal Trebnje Geoff Dorman, vodja angleških mladincev, ki so lani postavili montažno zgradbo za otroški vrtec v Trebnjem. Znano je, da ta stavba ne ustreza našim normativom in ni primerna za otroško in varstveno ustanovo, zato je občinska skupščina menila, naj bi jo podrli ter vrnil denar, ki ga je prispevala občina oziroma njen sklad za investicije otroškega varstva. Na torkovem sestanku so se sporazumeli, da bodo vrtec podrl, vendar bodo dali to prej na javno dražbo; če se ne bo javil nihče, bodo Angleži vrtec podrl sami. Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo popravili načrt za gradnjo montažnega vrta po naših normativih in predpisih, zgradbo pa bi angleški mladinci postavili v letu 1972.

Obisk v Obrenovcu

V soboto, 11. oktobra, se bo delegacija trebanjske občine s avtobusom odpeljala na proslavo 25-letnice osvoboditve pobratene občine Obrenovca pri Beogradu. Dogovorjeno je, da bi bili v delegaciji zastopani vsi delovni kolektivi v občini.

Ornuška vas: zasilni most

Prebivalci Ornuške vasi in drugi naselji v tem delu trebanjske občine sprašujejo, kdo bo poskrbel za gradnjo mostu pri Ornuški vasi. Zdej je tam le zasilni most. Ljudje bi poprijeli za delo, če bi jim pomagala tudi občina ali krajevna skupnost.

Strokovna komisija ocenjuje zmagovalko — kravo Bino. (Foto: M. Vesel)

VESELA GORA: KORISTNO IN SPODBUDNO ZA KMETOVALCE

Zvonec in nagrada za kravo Bino

Za kravo je dobil prvo nagrado Franc Radenšek iz Brune vasi, za telico pa Drago Škarja — Ocena razstave, ki naj bi postala tradicionalna

Okoli 500 ljudi se je v nedeljo udeležilo otvoritve kmetijske razstave na Veseli gori pri Sentrupertu, ki je bila po 15 letih prva tovrstna razstava v trebanjski občini. Pokrovitelj prireditve je bil predsednik občinske skupščine Ciril Pevec, pripravila pa jo je kmetijska zadruga Trebnje v sodelovanju s Kmetijskim zavodom z Ljubljane.

Po uvodni besedi predsednika združenega sveta inženirja Alojza Metelka in direktorja zadruge inž. Slavka Nemanica se je posebna strokovna komisija, ki so jo sestavljali inž. Nace Lovšin, inž. Simončič in veterinar Franc Stirn, lotila ocenjevanja razstavljenih živine. Razstavljalo je 25 zasebnih kme-

V vsej občini le en dimnikar

V vsej trebanjski občini čisti dimnike in druge kurilne naprave en sam dimnikar, ki ne zmore skrbeti za varnost pred ognjem tako, kot bi bilo potrebno. Dimnikarsko podjetje Ljubljana v svojem poročilu občinski skupščini govori o velikih težavah, ki jih ima s pridobivanjem mladih ljudi za ta težki poklic. Zagotavlja, da bo skušalo narediti vse, da bi izboljšalo to službo v trebanjski občini, kjer so delovne razmere še posebno težavne. Oddelek za splošne in družbene službe zahteva od podjetja, da mora voditi kontrolne knjige o opravljenih pregledih, kar predpisuje zakon o dimnikarski službi.

Spet seminarji za mlade

Občinska konferenca ZMS je na tretji seji med drugim sklenila, da bodo v prihodnjem obdobju enkrat na mesec prirejali seminarje za mlade aktiviste. Prvi seminar, ki je bil že pred počitnicami, je pokazal, da se mladina zanima za tovrstno izobraževanje. Na seji so tudi sklenili, da je potrebno poživiti aktivne mladih komunistov.

Pospeševati zamenjavo zemljišč

Prvi kmetje, ki so si kupili traktor ali kake druge večje kmetijske stroje, na svojih plečih dobro občutijo silno razdrobljenost zemljišč, ki ki onemogoča nadomeščanje ročnega in vprežnega dela s strojnimi. Na zadnji seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so zato ponovili zahtevo, naj bi odpravili vse, kar ovira hitrejšo zamenjavanje in zaokroževanje kmetijskih zemljišč. Sem štejejo predvsem prometni davek in nekatere takse, ki jih morajo lastniki plačati ob zamenjavi.

plomi pa sta dobila Jože Simončič iz Bistrice in Filip Povše iz Prelesja. Prvouvrščeni kravi Bini je Kmetijski zavod dal tudi zvonec v znak priznanja.

Ocenjevali so tudi telice. Prvo nagrado — 200 dinarjev — je dobil Drago Škarja iz Hrastovice, drugo in tretjo — po 100 dinarjev — pa sta prejela Vinko Kos iz Martinje vasi in Anton Zupančič iz Bistrice.

Komisija je bila mnenja, da ima območje trebanjske občine, kjer daje živinoreja dve tretjini kmetovega dohodka, tako živino, da bi brez sramu lahko sodelovala tudi na večjih kmetijskih razstavah.

Razen živine je bila v gradu razstava poljedelstva in sadjarstva. Obiskovalci so si lahko ogledali sorte krompirja, pšenice ter sorte jabolk iz tamkajšnjega okoliša, ki je dokazal, da je sposoben pridelati tudi najbolj kakovostno sadje. Škoda, da si ni razstave ogledalo še več ljudi, ki bi se morali zanimati za kmetijstvo.

Po razstavi je bila še otvoritev vodovoda in veselica turističnega društva Sentrupert.

S TRETJE SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZMS TREBNJE

Kritično o sebi in o svojem delu

Za novega predsednika so predlagali Lojzeta Ratajca, dijaka SKŠ

Prejšnjo nedeljo se je v Trebnjem sestala občinska konferenca ZMS ter obravnavala dosedanje delo mladine, zlasti pa probleme vaških aktivov, nezaposlenost, izobraževanje in nekatere akcije v zadnjih mesecih.

Minule mesece se je predsedstvo lotilo tudi bolečega problema — nezaposlenosti mladih. S posebno anketo so ugotovili, da je na območju občine 81 nezaposlenih, verjetno pa še več. Na konferenci so poudarjali, da nekatera podjetja, kot na primer Kemoprema, Modna oblačila, IMV — TSS na Mirni, iščejo delavce, zato bi nezaposlenost lahko hitreje zmanjševali.

Na seji so razpravljali tudi o splošnem izobraževanju mladine. Pohvalili so krojne tečaje, ki jih prirejajo Modna oblačila. Menili so, da je potrebno ukreniti vse, da bi v prihodnje izpeljali večerne osnovne šole ter kmetijske šole, pri čemer je treba pomagati delavski univerzi.

Kot zgled delavnega mladinskega aktiva velja aktiv

v Ponikvah, ki ga vodi Zeljko Gričar. Zakaj ne bi tudi v drugih krajih, na primer v Dobrniču, Veliki Loki, Sentlovcu, kjer je delo povsem prenehalo, posnemali dobrih aktivov, so se spraševali v razpravi. Dodali so tudi, da je potrebno poostri mladinsko disciplino. Potrebno je prav zaradi neresnosti mladih zapustil kaj slab vtis.

Bili pa bi krivični do mladine, če bi poudarjali zgolj spodrsnjaje in pomanjkljivosti v preteklem obdobju. Prav mladinska organizacija je izvedla vrsto tekmovanj, pomagala pri kulturnih prireditvah, izvedla problemsko konferenco o kmetijstvu, sodelovala z mladino pobratene občine Obrenovca in s prijateljskimi občinami. Izdaladeti sami dvigniti

glasilo »Mi mladi« ter opravila nekatere druge akcije.

Na konferenci so izvolili nekaj novih članov predsedstva, namesto Toneta Ovna, ki se mora bolj posvetiti šoli, pa so predlagali za novega predsednika mladinske organizacije Lojzeta Ratajca, dijaka srednje kmetijske šole na Grmu.

Povrnitev komunalnih taks za vozila

Kot je bilo sklenjeno na zadnji seji občinske skupščine, bodo vrnilo komunalne takse od motornih vozil, vplačane za leto 1968. Znano je, da je ustavno sodišče razveljavilo predpise o uvedbi te takse, ki so jo plačevali v vsej Sloveniji. Trebanjska občina je dobila iz republiškega proračuna 6.500 dinarjev za povračilo taks, skoraj dvakrat toliko denarja pa bo prispevala iz svojega rezervnega sklada. Plačniki taks bodo denar prejeli po pošti, le manjše zneske bodo morali prizadeti sami dvigniti

TREBANJSKE NOVICE

Numizmatična razstava

V okviru praznovanja občinskega praznika bo 3. oktobra ob 11.30 odprta v domu telesne kulture v Kočevju numizmatična razstava starih in novih kovancev ter jubilejnih srebrnikov raznih držav. Razen tega bo razstajena tudi literatura o zbiranju kovancev. Razstavo, ki bo trajala do 6. oktobra, organizira numizmatična sekcija Filatelističnega društva Kočevje pod pokroviteljstvom Kreditne banke Ljubljana.

Kdor dela, je kaznovan

Najdelavnejša kulturna skupina v Kočevju je MKUD »Matej Bor« na gimnaziji, ki prireja samostojne prireditve ob različnih državnih in kulturnih praznikih, sodeluje na proslavah, prireja priložnostne prireditve itd. MKUD je imel lani v blagajni skoraj 8000 din, ki so jih zaslužili z različnimi nastopi sami gimnazijci, danes pa ima le še okoli 2000 din. Za svoje kulturno delo gimnazijci niso dobili nobene dotacije, pač pa so morali še sami plačevati vabila, plakate, kulise itd. Če v zadnjem letu ne bi nič delali, bi imeli vsaj denar!

Obračun za 8 mesecev

Industrijska podjetja v kočevski občini so v prvih osmih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani dosegla za 23,5 odst. večjo vrednostno proizvodnjo in za 12,5 odst. večjo čisto fakturirano realizacijo, oboje pri 1,6 odst. manj zaposlenih. Proizvodnjo so letos najbolj povečala podjetja Kočevski tisk, in sicer za 55 odst., LK za 47 odstotkov in INKOP za 35 odstotkov.

Odprt bo klub mladine KTK

Za občinski praznik 3. oktobra bo mladina kemične tovarne Kočevje odprla svoj mladinski klub. Slovesnosti ob otvoritvi se bodo udeležili tudi predstavniki predsedstva republiške konference ZMS in občinske mladinske organizacije, ki bodo nato obiskali še nekatere mladinske aktivne v občini. Pred kratkim je odstopil predsednik občinske mladinske organizacije Kočevje Slobodan Ivič. Na njegovo mesto so mladinci že izvolili Ivana Oberstarja.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ VSE OSTREJŠI so vozniki izpiti ali pa kandidati manj znajo. Pretekli četrtek je delalo vozniški izpiti 29 kandidatov (od tega 8 žensk), padlo pa jih je kar 18 (od tega 3 ženske). Padli so bili odklonjeni za dobo od enega tedna do 4 tednov.

■ HITREJE DO MESECA IN NAZAJ, kakor pride pošta od Iriga do Kočevja. Nekdo, ki je bil na izletu v okolici Novega Sada, je 30. avgusta poslal znanca v Kočevje razglednico. Naslovljenec jo je prejel šele 23. septembra. Na njej je bil poštni žig 10. septembra. Se pravi, da je razglednica letala na pošti 10 dni, nadaljnjih 13 dni pa je potovala.

■ GLEDALSKA SEZONA se je začela. Ze v torek je imelo Mladinsko gledališče iz Ljubljane dve predstavi za mladino, ki ju je organizirala občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij. 9. oktobra bo gostovalo ljubljansko Mestno gledališče, 14. oktobra pa

ZIDAR iz Kočevja je uvedel gradnjo stropov iz kartonskih cevi, kar je novost, ki gradnje tudi poceni. Prvič grade na tak način na gradbišču na Reki.

Gradbeni rekord v Kočevju

Aprila letos je ZIDAR začel graditi blagovno hišo NAMA v Kočevju, jutri bodo v njej prodajali

4. aprila letos so začeli delavci gradbenega podjetja ZIDAR ograjevati prostor za gradnjo NAME v Kočevju, ki bo jutri že odprta. To je svojevrsten rekord ne le za kočevske, ampak tudi za slovenske razmere. ZIDAR je gradil NAMA za investitorja in izvajalca IMOS. Nova blagovna hiša ima blizu 3000 kvadratnih metrov prostorov.

Med večjimi gradnjami, ki jih je ali jih bo opravil ZIDAR letos v Kočevju, moramo omeniti tudi novi 38-stanovanjski blok v Kidričevi ulici in proizvodno halo podjetja INKOP (1400 kvadratnih m). Razen tega bo začel ZIDAR predvidoma še ta mesec graditi nov 24-stanovanjski blok za stolpici ob ljubljanski cesti in motel na Jasnici.

Svojevvrsten gradbeni rekord bo postavil tudi na svojem gradbišču na Reki, kjer gradi 115-stanovanjsko stolpnico, ki bo objekt z največ stanovanji na Reki. Na tem gradbišču so uvedli tudi gradnjo stropov iz kartonskih cevi, kar je novost, ki bo pocenila gradnjo.

Na gradbišču v Ljubljani dokončujejo stanovanjsko sosesko »Selo« v Mostah, ki bo štela blizu 400 stanovanj. V Šiški postavljajo 136 teme-

Mariborsko gledališče, s katerim bo nastopil tudi znani pevec Ivica Šerfezi. Zaželeno bi bilo, da bi bile letos predstave bolj obiskane, kot so bile v preteklosti.

■ ZE SPREMINJA BARVO drevje na Stojni, kar pomeni, da je jesen tu. Lepi dnevi še vedno privabljajo goste k planinski koči pri Jelenovem studencu. Planinci so pri koči opravili še nekaj del, da bo čez zimo, ko bo zaprta, zaščiten.

■ PRIDNO JAGAJO lovci visoko divjad. Padlo je še precej lepih jelenov. Lovci si pridržijo za trofejo rogove, meso pa pošljejo večinoma v Ljubljano. Prevoz divjadi pa ni nič kaj urejen: nakladanje na avtobus in razkladanje z njega je nekulturno in odvrtno, pri čemer mislimo predvsem na nezakrite krvave vratove, razrezane glave in razparane truhe. V rano bi lahko zataknil nekaj smrekovih vejic, krvavo vrat pa prekrili ali zavili. Potem bi bil prevoz bolj lovski in manj mesarski, kot je sedaj.

Lesna industrija in turizem

Gospodarstvu letos dobro kaže — izkoristiti vse možnosti za sodelovanje med podjetji v občini in izven nje — Turizem lahko ugodno vpliva na vse gospodarske panoge in družbene službe

Pred praznikom občine Kočevje, ki bo 3. oktobra, smo obiskali predsednika občinske skupščine Mira Heglerja in mu zastavili nekaj vprašanj.

Kako ocenjujete gospodarske dosežke v občini v zadnjem letu dni?

— Iz analize, ki smo jo pravkar izdelali, je razvidno da gospodarstvo v občini oživlja. Tako je bila letos industrijska proizvodnja v prvem polletju za 19,8 odstotka večja kot v istem obdobju lani (v republiki npr. za 14,3 odst. večja), celotni dohodek in kosmati osebni dohodki za 16 odst. večji, ostanek dohodka za nad 30 odst. večji itd.

In kakšne so pridobitve občine v zadnjem letu dni na področju družbenega standarda?

— Obnovljenih je bilo več gostinskih in trgovskih loklov, TRGOPROMET pa je odprl več novih trgovin v občini in izven nje. Velika pridobitev za mesto in okolico je nova trgovska hiša NAME, ki bo odprta prav na občinski praznik. V mestu smo asfaltirali spet okoli 2,5 km cest, ulic in pločnikov. V družbenem sektorju je bilo zgrajenih in vseljenih 58 stanovanj. Zelo se je razmahnila tudi zasebna gradnja stanovanj, saj v zadnjih treh letih izdamo na leto povprečno okoli 80 gradbenih dovoljenj. Nadaljevali smo tudi elektrifikacijo Kolpske doline, poleti je bilo obnovljenih več šol na podeželju, nadaljujemo gradnjo vaških vodo-

Miro Hegler, predsednik občinske skupščine Kočevje. (Foto: Primc)

vodov, nekatere vasi so dobile ali pa še bodo nove trgovine, KGP nadaljuje gradnjo gozdnih cest itd.

Katero so glavne naloge, ki jih bodo reševale delovne organizacije in občinska skupščina v naslednjih treh letih?

— Ena glavnih nalog bo nedvomno preusmeritev RUDNIKA, ki ima zalog premoga le še za nekaj let. Z njim je v zelo tesni zvezi železniška proga. Obveznosti občine za pokrivanje izgube železnice znašajo nad milijon dinarjev na leto. Ukinitve železnice pa bi v sedanjem obdobju pomenila zelo velike težave za vsa podjetja, posebno za RUDNIK.

Posebno pozornost bo treba posvetiti tudi lesni industriji, ki je napredovala precej počasneje kot v drugih krajih države, čeprav imamo v naši občini lepe pogoje za njen hitrejši napredek (gozdovi, kader itd.). LK, MELAMIN in SLOVENIJA LES se že dogovarjajo o tesnejšem skupnem sodelovanju. Prav gotovo je precej možno-

sti za podobno sodelovanje med podjetji v občini in izven nje tudi na drugih področjih. Delovni kolektivi bodo morali še bolj iskati in izkoristiti vsako možnost takega sodelovanja, ki bi pripomogla k hitrejšemu napredku njihovih delovnih organizacij. Lep primer takega sodelovanja je skupna gradnja nove tovarne ivernih plošč, ki bo začela obratovati v teh dneh. Gradili so jo skupno MELAMIN, LK in KGP ter SLOVENIJA LES.

Na povečanje proizvodnje se pripravljata tudi INKOP in ITAS, ki bosta zgradila nove proizvodne hale. Nekatera podjetja pa bi morala svojo proizvodnjo modernizirati (TEKSTILANA, TRIKON).

Posebno pozornost bomo posvetili razvoju turizma, kar bo prav gotovo ugodno vplivalo na hitrejši napredek vseh ostalih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Občinska skupščina je že predlagala podjetjem AVTO, HOTEL PUGLED, KGP in TRGOPROMET, ki so najbolj zainteresirane za hitrejši napredek turizma, naj uskladi svoje programe dela in tesneje sodelujejo. Odkriti in urediti pa moramo tudi objekte in zanimivosti, ki bodo turiste v občino privabile in jih tudi zadržale. Vendar mora za uspešen razvoj turizma dobiti občina boljše zveze s svetom. Zato se bomo morali prizadevati, da bodo čimprej modernizirane ceste proti Brodu na Kolpi, Novemu mestu in Postojni. Predvsem bodo morali za modernizacijo ceste do Broda na Kolpi pokazati več razumevanja tudi republiški organi. Tako bi namreč dobili novo zvezo z morjem, kar je nujno, ker je sedanja cesta skozi Postojno že preobremenjena.

JOZE PRIMC

Kočevje: vrtec za 200 otrok

Zgrajen bo do leta 1971 — Sprejet program razvoja otroškega varstva za naslednjih 10 let

Svet za otroško varstvo in skupščina temeljne izobraževalne skupnosti (TIS) Kočevje sta pred kratkim sprejela program otroškega varstva za nadaljnjih 10 let.

Po tem programu bo Kočevje dobilo do leta 1971 novo otroško varstveno ustanovo za 200 otrok, leta 1975 bo obnovljen »Kekec«, leta 1977 pa bo dobilo svojo varstveno ustanovo tudi območje Livoda in Dolge vasi.

Pri osnovni šoli Kočevje in posebni šoli bo odprt letos prvič po en oddelek za podaljšano bivanje otrok. Oba bosta namenjena predvsem otrokom, katerih starši so zaposleni.

Vse šole bodo imele svoje šolske mlečne kuhinje (zda-

jih dve šoli nimata). Vsem socialno šibkim otrokom bo zagotovljena brezplačna malica (lani sta jo dobivala 202 otroka), učenci-vozači pa bodo dobivali dva obroka malice. Vse kuhinje bodo postopoma tudi uredili in opremili.

Vse našteto bo v prihodnjih 10 letih tudi urejeno, saj bo potrební denar na razpolago (dejoma tudi v obliki kreditov).

Razen naštetega bi bilo treba dozditi posebno osnovno šolo, ki ima premajhne prostore. Oživiti bi morali delo komisije za kategorizacijo otrok in zagotoviti vsem predšolskim in šolskim otrokom sistematične zdravstvene preglede.

SOCIALNI PROBLEMI KOLPSKE DOLINE

Bodo ostali najlepší kraji brez ljudi?

Osilničani sami pravijo, da je Osilnica »penzionerska«, saj veliko občanov dobiva pokojnino ali kako drugo družbeno pomoč. Precej podobno je tudi v drugem delu Kolpske doline, na območju matičnega urada oz. pošte Fara, kjer dobiva pokojnino ali drugo pomoč okrog 130 občanov.

V prifarskem koncu je rednih socialnih podpor 21; največja podpora je 200 dinarjev, najmanjša pa 40 dinarjev. Zadržne čase je vedno več prošelj za podpore, v prihodnje pa jih bo verjetno še več. Število družbenih podpor je odvisno pretežno od življenjskih možnosti v teh krajih. Na prvo mesto

postavljajo vprašanje zaposlitve; če bi se ljudje lahko zaposlili doma, bi jih v dolini ostalo več. Tako pa mladina po končani šoli odhaja v svet in le redki se še vrnejo. Doma ostajajo le stari ljudje in otroci, srednjega razreda, ljudi v najlepših ustvarjalnih letih, ni. Prifarci so raztreseni povsod, ce-

lo daleč v tujini jih lahko zasledimo.

Od kmetij v teh krajih komajda živijo. Posedstva so majhna, merijo povprečno hektar do dva, pridelke pa jim močno razredči divjad. Zaradi divjadi ljudje opuščajo marsikatero poljščino, pri delu pa nimajo nobenega veselja, ker že vnaprej vedo, da bodo jeseni deležni le skromnih ostankov. Divjačina se jim spreha okrog domov, uničuje polja, tako da morajo marsikje spomladati saditi krompir večkrat, pa še ne vedo, če bo dozorel. Pravijo, da se tudi gnojiti

ne splača več; bolj je namreč pognojena zemlja, boljše in za divjačino mlkavnejše plodove daje.

Ljudje v Kolpski dolini so enotnega mnenja, naj se jim končno vendar že pove, za koga je njihova dolina rezervirana: za ljudi ali divjačino. Oboji tu ne morejo živeti, vsaj dolgo časa ne. Če je dolina z okoliškimi gozdovi namenjena lovu, je treba dati ljudem ustrezno namoženje, kakor drugače poskrbeti zanje. Brez ljudi bodo namreč najlepši kraji v kočevski občini precej žalostni in pušni... -vec

Promet v gostinstvu se je podvojil

Ribniško gostinstvo, ki se je v preteklih letih otepal z izgubo, je postalo donosno kar dve leti prej, kot so računali — Letos je Ribnico obiskalo precej tujcev in raznih izletniških skupin

Ribniško družbeno gostinstvo se je zadnja leta neprestano otepal z izgubo. Z raznimi reorganizacijami so nameravali izgubo odpraviti. Z menjavo gospodarjev (samostojni, DAJ-DAM, JELKA) niso imeli posebne sreče. Računali so, da bodo poslovali z izgubo še najmanj dve leti, letos pa se je nena doma zgodil »jugoslovanski turistični čudež« in ribniško gostinstvo je že v prvem polletju letos poslovalo brez izgube!

Direktor ribniškega trgovsko gostinskega podjetja JELKA Drago Turenšek nam je povedal, da se je promet v gostinstvu letos povečal proti vsem pričakovanjem. Ribnico je obiskalo veliko inozemcev in raznih izletniških skupin, pa tudi domačini poskrbijo, da je ob večerih in ob nedeljah v gostiščih živahno.

Promet v gostinstvu se je podvojil, največji porast prometa pa je zabeležila kuhinja v »Restavraciji«. Tudi vseh 8 sob s komaj 14 ležišči je vedno zasedenih.

Posebno zanimivo je, da so dosegli v »Restavraciji« podvojen promet, čeprav niso skoraj nič investirali (z izjemo dveh reklamnih napisov in juke boxa). Predvidevali so celo, da bo gostinstvo še najmanj dve leti poslovalo z izgubo, a so se na srečo zmotili.

Letošnji uspeh jih je spodbudil, da bodo s še večjim veseljem začeli obnavljati »Restavracijo«. Ze letos nameravajo v neizkoriščenih sobah nad restavracijo urediti prenočišča. V eno in dvoposteljnih sobah bodo imeli potem na razpolago 40 ležišč.

Precej sprememb bo doživel tudi spodnji del restavracije. Zmanjšali in preuredili bodo kuhinjo, preuredili gostilniške sobe in jih na novo opremili itd. Skratka: poskrbeli bodo, da bodo vsi prostori pametno izkoriščeni.

Poskrbeli pa bodo tudi za okolico »Restavracije«. Uredili bodo večji gostilniški vrt, podaljšali parkirne prostore do pošte (in jih po možnosti asfaltirali), posekali nekaj drevja, drugo pa pustili za senco, in pod.

Novi most med Grigorico in Dolenjo vasjo bo predvidoma dograjen do konca tega meseca. Za njegovo gradnjo in za asfaltiranje dela ceste do njega bo občinska skupščina najela kredit. Izdelava načrtov se je nekoliko zavlekla, ker je občinska skupščina iskala tako rekonstrukcijo mostu, ki bi jo bila zmožna financirati. (Foto: Prime)

Seja skupščine

Za torek, 30. septembra, je bila sklicana seja občinske skupščine Ribnica z naslednjim dnevnim redom: poročilo o izvrševanju sklepov in priporočil zborov volivcev, analiza gibanja gospodarstva v prvem polletju, priprava na razpravo o bodočem gospodarjenju z gozdovi, soglasje k statutu Komunalnega podjetja, volitve in imenovanja ter sprejem nekaterih odlokov.

Selitev v gozdarski dom

Zvedeli smo, da so odstranjene nekatere pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila komisija ob prevzemu novega gozdarskega doma v Ribnici, in da se bodo takoj v začetku tega meseca začeli v dom tudi vseljevati. V novem gozdarskem domu sta dve stanovanji in več pisarn oziroma poslovnih prostorov, ki jih bodo zasedle občinske družbeno-politične organizacije in uprava gozdnega obrata Ribnica (predvidoma pa tudi gozdnega obrata Grčarice).

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cena v din za kg)	(cena v din za kg)
krompir	0,78	0,80
sveže zelje	0,90	1,30
kislo zelje	1,85	2,00
ohrovt	1,00	—
cvetača	4,90	4,60
fižol	—	—
v zrnju	7,05 in 7,35	6,30 in 6,50
stročji fižol	2,20	—
čebula	3,10	3,30
česen	10,00	9,90
solata	2,60	2,50
paprika	3,15	2,60
paradižnik	2,60	2,60
korenje	2,30	1,40
peteršilj	2,60	—
jabolka	1,40 do 1,90	1,80
bruske	2,20 in 3,40	3,60
grozjce	3,10	3,00
limone	9,20	8,10
banane	6,20	6,20
slive	2,45	2,40
jajca (cena za kos)	0,65 do 0,75	0,68 in 0,72

Tudi veterinarska služba v kaši

Stalez živine upada — Nerodovniški bikci konkurirajo veterinarjem — Kmetje si sami pomagajo pri porodih in zdravljenju živine

V ribniški občini upada stalež plemenske živine, konj in svinj. Kmetje si sami pomagajo pri porodih in zdravljenju živine. Vse to občutno zmanjšuje dohodek veterinarske postaje. Mesečni osebni dohodki veterinarjev so pod 1000 din.

Tudi osemenjevalni službi se ne godi bolje. Krajevne skupnosti ne kažejo pravega razumevanja za ureditev osemen-

menjevalnih punktov (točk). Kmetje pa neredno plačujejo skočnino, razen tega pa pripuščajo krave in telice nerodovniškim in neprijavljnim bikcem (Goriča vas, Otavice).

Pri reševanju vseh teh zadev so popolnoma zatajili predstavniki javnosti v svetu veterinarske postaje, s katero pa so imeli pomanjkljive stike tudi predstavniki KZ Ribnica in občinske skupščine. Vse to je pripomoglo, da je veterinarska služba v občini že skoraj opešala.

Kupili bodo 10 stanovanj

Svet za urbanizem in stanovanjske zadeve občinske skupščine Ribnica bo v teh dneh razpravljal o nakupu stanovanj za upravičence z že sprejete prednostne liste (učitelje, upokojenca, socialne podpirance). Skupno bo predvidoma kupil 10 stanovanj, in sicer z denarjem, ki ga ima vezanega pri banki. Stanovanja bodo v novem stolpišču, ki ga gradi Stanovanjsko komunalno podjetje in bo predvidoma dograjen do septembra prihodnjega leta. Ribničani upajo, da bo ob tej gradnji prišla do izraza resnična preosnova gradbene operative.

22. septembra so na sestanku kolektiva veterinarske postaje in predstavnikov občinske skupščine sklenili, da bodo čimprej imenovali nove predstavnike v svet veterinarske postaje, da je treba čimprej rešiti zadevo z imenovanjem direktorja postaje, v sodelovanju s KZ in občinsko skupščino bodo odpravili nekatere osnovne težave v zvezi z osemenjenjem, končne pa bodo morali proučiti tudi bodočnost postaje v okviru predlagane reorganizacije veterinarske službe v Sloveniji.

22. septembra so na sestanku kolektiva veterinarske postaje in predstavnikov občinske skupščine sklenili, da bodo čimprej imenovali nove predstavnike v svet veterinarske postaje, da je treba čimprej rešiti zadevo z imenovanjem direktorja postaje, v sodelovanju s KZ in občinsko skupščino bodo odpravili nekatere osnovne težave v zvezi z osemenjenjem, končne pa bodo morali proučiti tudi bodočnost postaje v okviru predlagane reorganizacije veterinarske službe v Sloveniji.

NAGRADA GORJANCEV

69
gorska avtomobilska dirka
12. okt. ob 13.30 na Gorjancih

Rezervnih delov ne bo

Pri trgovskem podjetju JELKA v Ribnici smo zvedeli, da tudi v bodoče ne nameravajo povečati v svoji trgovini izbire rezervnih delov za avtomobile, ker se jim to ne izplača. Predvsem je že preveč vrst avtomobilov, zato bi morali za te namene uporabiti precej obratnih sredstev. Razen tega tudi trgovine v večjih mestih nimajo vseh rezervnih delov in celo uvoznikom jih pogosto zmanjka.

Pokopali so najstarejšega Potočana

Na potoškem pokopališču so pokopali najstarejšega Potočana Antona Koširja s Hrba. Pokojni Košir je bil star 96 let in je bil tudi najstarejši član Društva slepih Slovenije. Oslepel je pred 15 leti, zato jesen njegovega življenja ni bila lahka. V zakonu se mu je rodilo 7 otrok. Bil je zaveden Slovenec in je svoje otroke vzgajal v naprednem duhu. Njegova družina je v času NOV aktivno sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo veliko ljudi. Naj mirno počiva v domači zemlji!

Zaposlenost narašča

V prvi polovici letošnjega leta je v primerjavi s istim obdobjem lani število zaposlenih v ribniški občini poraslo za 5 odstotkov. Pričakujejo, da bo zaposlenost tudi v bodoče naraščala. Ze zdaj bi v občini lahko zaposlili več kvalificiranih delavcev.

Število zaposlenih v ribniški občini je začelo naglo upadati po uveljavitvi gospodarske reforme. V drugi polovici preteklega leta pa je število zaposlenih spet začelo naraščati.

Predsednik Tito odlikoval gasilce

V nedeljo, 28. septembra, je bila na Rudniku pri Kočevju prisrčna slovesnost, na kateri je predsednik občinske gasilske zveze Kočevje Tone Kovačič podelil članom industrijskega gasilskega društva Rudnik red zasluga za narod s srebrno zvezdo, s katerim je društvo odlikoval predsednik Tito. Ob tej priložnosti sta bila odlikovana z gasilsko zvezdo II. reda, s katero ju je odlikovala gasilska zveza Jugoslavije, tudi gasilska veterana Alojz Lesar in Jože Oberstar.

Strah pred posebno šolo

Posebna šola daje učencu tako znanje, da si bo kasneje sam sposoben služiti svoj kruh

Posebna šola v Ribnici obiskuje 22 otrok. Šola ima štiri razrede (od 1. do 4.), pouk pa je kombiniran. Prostore ima v osnovni šoli.

Prostora je za še več otrok. Tudi otrok, ki jim je šola potrebna, je več, vendar imajo starši pred njo strah, zato ne dajo otrok vanjo. Samo v Loškem potoku je 7 takih otrok, vendar jih starši raje pošiljajo v redno šolo. Ti starši se namreč še ne zavedajo, da učenci posebne šole niso nič manj vredni kot učenci ostalih šol. Razlika je le ta, da je v posebni šoli pouk prilagojen duševnim zmožnostim teh otrok. V posebni šoli učenec lažje dojema snov, ki je prilagojena njegovim zmožnostim, v redni šoli pa isti učenec ne more slediti pouku in zaostaja. Starši, ki hočejo dobro svojemu otroku (to pa so verjetno vsi), ne bi smeli imeti strahu pred posebno

šolo. Samo ta šola namreč lahko da učencu, ki redne šole ne izdeluje uspešno, potrebno znanje, da si bo kasneje sposoben sam služiti kruh.

ORTNEŠKI DROBIŽ

■ ■ ■ V BENETKE SO ŠLI na izlet Ribničanje. Poseben užitek je bila vožnja po asfaltni cesti. Benetke so si ogledovali tri ure s kopnega in z vode. Ustavili so se tudi v Trstu. Prihodnje leto bodo šli Ribničanje na izlet verjetno v drugo smer: na Dunaj ali v Budimpešto. Denar bodo hranili že med zimo in si nabavili potne liste, ki bodo menda »prav zares veljali 10 let.

■ ■ ■ STALNO FOTO RAZSTAVO v Ortneku je organiziral France Modic z Gregorije, ki so ga lepote tega dela Ribniške doline zelo prevzele. Zal je avtor pozabil razstavljene fotografije ošteviliti, saj bi marsikdo rad naročil kakšno fotografijo, posebno tiste, na katerih je tudi sam.

■ ■ ■ MEDVEDJE SE POJAVLJAO v naši okolici. Pravijo, da so v Domalencu kar trije. Medvedje si zdaj nabirajo zimsko zalogo. Upamo, da imajo lovci dovoljenje za odstrel, če bodo postali preveč nasilni.

■ ■ ■ VEC PRILEDIVETEV bo organiziralo Turistično društvo Velike Poljane. 5. oktobra bo na Grmadi lovska veselica, 12. oktobra bo polharska noč, 19. oktobra pa društveni izlet po Goriški. Turistično društvo bo opremilo tudi nekatera križišča s smernimi tablam in poskrbelo za čistočo na avtobusni postaji v Ortneku.

■ ■ ■ DOBRA LETINA je letos na Poljanah. Jabolka in slive je toliko, da jih bo precej zgnilo na tleh. Pri Betičevih so pridelali veliko pese, ki je dolga od 30 do 50 cm, ena pa je merila celo meter. Tudi krompir in koleraba sta dobro obrodila. V Rutah je videla Ulčarjeva gospodinja precej divjih svinj, razen njih pa so v poljanskih gozdovih opazili prašiče, na Gregoriji pa medvede. V. P.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

■ ■ ■ LOV na POLHE se bo kmalu začel. Izkuseni polharji trdijo, da bo letos slabši ulov. V naši občini je največ polhov v Mali in Veliki gori ter na Travnici gori.

■ ■ ■ UDRL SE JE MOST na cesti, ki se odcepi od asfaltirane ceste proti Ortneku. Most je že zdavnaj dotrajal, zato ni čudno, da so popustili leseni nosilec. Most in ta cesta nista krajnevnega pomena, vendar bi bilo kljub temu prav, da bi ga čimprej popravili.

■ ■ ■ TABLE Z IMENI ULIC IN TRGOV je v teh dneh dobila Ribnica in z njo Dolenja vas, ki se je spojila z njo. Vseh ulic in trgov je 31. Središče Ribnice je dobilo ime po znanem prvobornu in narodnem heroju Jožetu Sešku; dosedanja Gorenja vas se bo po tej imenovala Gorenjska cesta; Cesta proti železniški postaji se bo imenovala Kolodvorska ulica; mimo podjetja INLES bo peljala Partizanska cesta, prebivalci novih stolpiščev pa bodo živeli na Prijateljevem trgu. Ribnica bo imela

seveda še več drugih ulic, kot: Urbanovo, Grajsko pot itd. Ribničanje so zelo ponosni na nove ulice, saj je s tem postala Ribnica še skoraj mesto.

■ ■ ■ SE PRED ZIMO naj bi KOMUNALA uredila cesto, ki vodi od glavne ceste do Spodnjih Lepovč, tako predlagajo vsačani te vasi. KOMUNALA naj bi pripeljala vsaj gramoz, ostalo pa bi napravili z prostovoljnimi delom sami občani. Zahtevo Lepovčanov se strinja tudi krajevna skupnost Ribnica.

■ ■ ■ NEKATERI RIBNICANJE menijo, da lahko trgajo sadje z dreves, ki rastejo na zemljiščih splošnega ljudskega premoženja. Ker si to pravico laste sami, jih bo treba podučiti, da nimajo prav.

■ ■ ■ KROPE DOBITE zadnji čas v ribniški RESTAVRACIJI. Gostje radi posegajo po njih, zato jih mora kuhinja pripraviti kar po večkrat na dan. Zanimivo je, da so začeli pripravljati krofe tudi v več drugih gostilnah ob cesti proti jubljanu.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku

Cena krompirja pada

V ribniški občini, predvsem pa v Ribnici, so zasebni kmetje iz Dobrega polja in drugod prodajali pred približno dvema mesecema krompir po 80 par kg, pred nekaj tedni so ceno znižali na 65 par, zdaj pa ga ponujajo že po 50 par. Zaradi tako nizke cene in ker Ribničanje tudi sami pridelujejo krompir, pravijo pri trgovskem podjetju JELKA, da se jim ne izplača nabavljati krompirja, da bi ga prodajali potrošnikom za ozimnico.

Podatki le navidezno ugodni

V torek so odborniki občinske skupščine Črnomelj razpravljali predvsem o gospodarstvu v prvi polovici leta in naglašali, da na videz ugodni bančni podatki ne bi smeli zamegliti resnice. Ugotavljajo, da je v podjetjih preveč mlachnosti do reševanja pomembnih zadev, kar se kaže v tem, da večina gospodarskih organizacij še nima dolgoročnih razvojnih načrtov. Združevanje podjetij se je doslej zelo obneslo. Zato so priporočili, naj se procesi gospodarskega sodelovanja čimprej nadaljujejo. Sprejeli so še nekaj odlokov, obširno pa so razpravljali tudi o dodeljevanju pomoči pri šolanju otrokom borcev. Natančneje bomo o seji poročali prihodnjico.

Vodstvo je bilo krivo

Socialistična zveza v Adlešičih zadnje dve leti ni bila delavna, zato so pred kratkim o njej razpravljali na ožjem krajevnem političnem aktivu. Občani so povedali, da radi delajo v organizaciji in da je do nedelavnosti prišlo po krivdi vodstva organizacije. Ker nekateri v odboru niso hoteli delati, je vse minila volja do družbenega udejstvovanja. Dogovorili so se, naj bo novi predsednik Peter Dragičević iz Zuničev, tajnik pa Lojze Cvitkovič iz Adlešič. SZDL bo jeseni organizirala razprave o novem sistemu gospodarjenja o gozdovih ter o zdravstvenem in pokojninskem zavarovanju kmetov. Čez zimo pa so v načrtu predavanja o narodni obrambi in o razvoju kmečkega turizma.

Kmetijska šola se bo nadaljevala

Prvi letnik zimske kmetijske šole v Črnomlju je lani obiskovalo 21 fantov iz deklet. Letos se bo pouk v drugem letniku nadaljeval. Septembru in oktobru sta predvidena za praktični pouk iz poljedelstva, strojništva, živinoreje in vinogradništva, novembra pa bodo nadaljevali s teoretičnim poukom v šolskih klopih. Pri organizaciji kmetijske šole, ki deluje kot oddelk Kmetijske šole Grm, imajo letos precej težav. Pri manjkuje predavateljev.

Črpalko so preselili

Kmetijska zadruga Črnomelj, ki v Starem trgu prodaja tudi goriva, je pred tedni preselila črpalko iz zasilne stavbe poleg cerkve v novo poslopje ob zadrugnem domu. Kljub temu da na mesec prodajo povprečno le 3000 l goriv, je bencinska črpalka v tem kraju nepogrešljiva, saj je do najbližje bencinske postaje okoli 20 km.

Adlešiči dobijo sodobno trgovino

V črnomaljski zadrugi ugotavljajo, da je treba bolj skrbeti za eno redkih donosnih panog — trgovino. Zadruga ima v načrtu še letos temeljito prenoviti trgovski lokal v Adlešičih, kjer bodo razširili trgovsko poslovanje, obenem pa odprli bife, podobno kot v Gribljah in Zuničih. Načrti za preureditev lokala so že gotovi, predvidevajo pa z opremo vred 1000 din stroškov. Kasneje bodo preuredili tudi zadrugne lokale na Vinici, v Dragatušu in v Semiču.

Konec večletne nedelavnosti?

13 organizacij in društev s 1695 člani je bilo včlanjenih v občinsko zvezo za telesno kulturo, ki pa že nekaj let ni delala — Na nedavnem občnem zboru so začrtali telesni vzgoji novo pot — Predsednik občinske zveze je postal inž. Gido Rozman

24. septembra je občni zbor občinske zveze za telesno kulturo sklicala občinska konferenca SZDL, da bi prenehali z dolgotrajno nedelavnostjo in oživili telesno vzgojno dejavnost na podoben način, kot so pred leti kulturo.

Zbora so se udeležili predstavniki vseh društev, organizacij in klubov, ki so še aktivni, in tudi onih, ki obstajajo le še na papirju. V razpravi so večkrat poudarili, da je krivda nedelavnosti v glavnem na občinski

zvezi za telesno kulturo. V nekaj letih ni imela niti enega sestanka in se sploh ni zanimala za delo organizacij in društev na terenu. Tako se je tudi zgodilo, da 3 milijone starih din leži na tekočem računu občinske zveze že dalj časa, medtem pa društva nimajo najpotrebnejših sredstev za redno delo.

Prisotni so ugotovili, da obstajajo v občini tako kadrovske kot finančne pogoje za delovanje društev Partizan, za strelstvo, rokomet, šah, kegljanje, taborništvu in

smučanje. Na razpolago so tudi športni objekti, razen za streljanje, vendar pa se tudi tej panogi obetajo boljši časi, ker je v načrtu postavitev sodobnega strelišča.

Na občnem zboru so izvolili novo vodstvo občinske zveze. Predsednik je postal inž. Gido Rozman, direktor rudnika v Kanižarici, tajnik je Miro Čadoni, v odboru pa so zastopani predstavniki društev in klubov.

Pričakujejo, da bo novo vodstvo poskrbelo za uresničitev naslednjih načrtov: 1. izdelati je treba programe dela za posamezne dejavnosti in najti dobra vodstva; 2. postaviti predračun sredstev za leto 1970 in razdeliti denar, ki leži na tekočem računu; 3. narediti program potrebnih športnih investicij in urediti lastniške odnose sedanjih športnih objektov; 4. najti je treba dobre voditelje za posamezne športne dejavnosti in 5. pripraviti predlog za občinska tekmovanja, ki naj bi potekala po podobnih merilih kot Zupančičev natečaj na kulturnem področju.

Kakor je bilo videti na občnem zboru, so športni delavci pripravljeno sodelovati. Zeleti je le, da bi se dobra volja čimprej pokazala v praksi.

V šolo s fiatom 1300

Na prvi pogled bi kdo rekel, da se nekaterim učencem iz Starega trga ob Kolpi zares dobro godi, ko se v šolo pripeljejo s fiatom 1300, toda videz je daleč od resnice. Prevoz za šolarje so letos uredili, ker pa ni avtobusnih prog, vozita otroke v šolo dva zasebnika: eden ima kombi, drugi fiat 1300. Kljub temu da se otroci pripeljejo pred šolo, morajo nekateri še vseevo 3 km daleč hoditi, preden sploh pridejo do ceste, kjer jih čaka avto. Z urejenim prevozom so staro-trški šolarji letos veliko na boljšem, saj so morali posamezniki prej pešati tudi 12 km na dan. Šola pa ima letos še manj učencev, kot jih je bilo lani, in je najmanjša osemletka daleč naokrog. Na vsej šoli je samo 117 učencev v vseh 8 razredih.

V Gribljah so za napredek

Krajevna skupnost je komaj začela delati, že je vas dobila industrijski tok

V Gribljah krajevne skupnosti vse do lani niso imeli. Ko pa so vaščani videli, da drugi kraji napredujejo, njihova vas pa ne, so ustanovili krajevno skupnost. Občina Črnomelj je dala 5000 din prispevka, in to je bilo vse, s čimer so začeli.

Tone Kralj, tajnik krajevne skupnosti in predsednik vaške organizacije SZDL, je pravil, kako v Gribljah delajo:

— Najprej smo se zavzeli za napeljavo industrijskega toka. Začeti je bilo treba s prepričevanjem vaščanov. Tok bi vsi radi imeli, a ko je treba poseči v žep, marsikdo ni več tako navdušen. Morali smo zbrati 1200 din, izkopati jame in kupiti drogeve, ki so vredni 6500 din. Od tega nam je 3000 din primaknila občina. Danes že ima vsaka hiša trofazno omrežje, razpeljava po stavbi pa je stvar posameznika. Razen tega smo kupili še mrliški voz.

— Kakšni so vaši načrti za delo v letošnjem letu?

— Mrliški voz moramo

Tone Kralj je eden izmed Gribeljcev, ki se potegujejo za napredek

spraviti pod streho. Predračun za lopo znaša 5000 din. Popravil so potrebna tudi vsa vaška pota. Če bodo ljudje sodelovali pri prostovoljnem delu, da bomo čim ceneje opravili najpotrebnejše, potem bi se lahko lotili še urejanja pokopališča. Samo da bo trgateg mimo, se bo nova akcija začela. R. B.

PRI EDINEM BELOKRANJSKEM BEAT ANSAMBLU

Kadar igrajo Abadoni...

Štirje fantje imajo že velik krog poslušalcev, za bodočnost pa lepe načrte

Po razpadu črnomaljskih ansamblov Pussyke in Hobby se je pojavil nov beat ansambel, ki si je nadel ime Abadoni. Sestavljajo ga štirje mladi in simpatični fantje: Milan Kranjc igra solo kitaro, Belizar Dujec izvablja zvoke iz orgel, Jože Vrščaj ima bas in kitaro ter Srečko Kos, ki sedi za bobni. Razen Srečka vsi tudi pojejo.

Abadoni imajo glasbeno izobrazbo in so sploh nad glasbo navdušeni. Kranjc, Dujec in Kos so že prej igrali pri Pussykah in Hobbyjih, le Jože Vrščaj se jim je na novo pridružil.

V razgovoru s fanti sem izvedel, da trenutno igrajo komercialno glasbo, kasneje pa nameravajo razviti svoj glas-

beni slog. Naštudiranih imajo že okoli 70 melodij; igrajo pa tudi nekaj lastnih kompozicij, kot sta Spomin žalosti in Popoldanske impresije. Večinoma igrajo novejšje skladbe in sproti študirajo popularne melodije iz Top-twenty. Najbolj jim je pri srcu stil Jimyja Hendrixa, ker imajo res dobrega solo kitarista.

Abadoni so gostovali že v raznih krajih, zabavali pa so tudi inozemske turiste na metliškem kampu S koncertom, ki ga prav zdaj študirajo, nameravajo pozimi gostovati daleč naokrog. Jeseni bodo verjetno igrali v Ljubljani, prihodnje poletje pa nameravajo v kak obmorski kraj.

Novi ansambel obstaja še le nekaj mesecev, vendar je s svojim igranjem navdušil že veliko mladih ljudi, pa tudi med starejšimi ima svoje občudovalce.

ANTON LATERNER

Sestanki v poročni sobi?

Krajevna organizacija SZDL v Dragatušu namerava nekdanjo poročno sobo preurediti v prostor za manjše sestanke krajevnih organizacij in društev. Imajo sicer vaški klub, vendar je ta prostor bolj prikladen za množične zbornice kot za sestanke odborov. Socialistična zveza bo preurejala prostor s svojim denarjem.

Samo strokovno plakatiranje!

V mestu bodo prepovedali lepiti lepake po drevju in ograjah, ker so doslej marsikateri nestrokovno lepiljeni plakati naredili več škode kot koristi. Krajevna skupnost predlaga, naj bi plakatiranje opravljalo samo obrtno komunalno podjetje, ki bi za delo lahko računalo 0,20 do 0,40 din od lepaka. V prihodnje tudi v avli Prosvetnega doma ne bodo več dovolili razobešati lepakov komur se bo zdelo.

Pretekli četrtek je komaj 500 m od starotrskih hiš padel jelen, ki ga je ustrelil nek inženir iz Kočevja. Trofeje — rogove je lovec odnesel s seboj, žival pa so domačini še vse dopoldne ogledovali. Pravijo, da je v Poljanski dolini jelenov letos toliko kot še nikoli. Zdaj je čas, ko vse noči tulijo, da ljudje ne morejo spati. Jelenjad pride čisto do hiš, in če ima kdo repo ali peso tik pred pragom, pridelek večkrat izgine. (Foto: Ria Bačar)

Dragatuški hlevi so polni

Kmetijska zadruga Črnomelj se spet ukvarja z živinorejo — Prevzeli so pogodbeno pitanje

Zivinoreja, ki je kmetijsko zadrugo Črnomelj v preteklih letih pripeljala na rob propada, postaja v novih pogojih spet zanimiva. Dragatuški hlevi, prenovljeni leta 1967, so bili vse od letošnje pomladi prazni, zdaj pa je v njih spet 228 glav živine. Kakor je povedal direktor zadruga Franc Kure, so za

čeli sodelovati s podjetjem Agropromet iz Karlovca, s katerim so sklenili kooperacijsko pogodbo za pitanje okoli 20 kg težkih telet. Podjetje iz Karlovca dobavlja teleta in koncentrirano hrano, črnomaljska zadruga pa daje na razpolago hleve, delovno silo, seno in silažo. Po pogodbi bodo dobili za kilogram prirasta 190 din teleta pa morajo spiti do teže 400 do 450 kg.

V Adlešičih hočejo asfalt

Na nedavnem sestanku političnega aktiva so naložili odbornikom občinske skupščine, naj se v imenu vaščanov vztrajno in zavzeto potegujejo za gradnjo asfaltne ceste do Adlešič, kasneje pa še za nadaljevanje del čez Preloko do Vinice. Predlagajo, naj bi cesto asfaltirali v okviru novega 4-letnega programa javnih del. S tem bi izletnikom odprli izredne naravne lepote ob Kolpi pri Dragoših, v Pobrežju, Zuničih itd. Domačini, ki nimajo nobene možnosti za zaslužek doma, pa bi s turizmom precej pridobili.

DPM bo na tapeti

Oktober bo občinska konferenca SZDL v Črnomlju poskrbela za sklic občnega zbora občinske zveze Društev prijateljev mladine, ki je že več let brez pravega vodstva in stika z društvom po terenu. Tudi to dejavnost bo Socialistična zveza obudila k življenju.

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga in konfekcije se vam izplača ogledati zalogo tega blaga v poslovalnici

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

PRETEKI TEDEN je bilo vreme belokranjskim vinogradnikom naklonjeno. Tisti, ki so čakali trgati od drugod, so počakali s trgatvijo do nedelje, drugod pa so trgali že med tednom. Pridelek je ponekod enak lanskoletnemu, v posameznih predelih pa celo boljši, kot je bil lani. Vsi pa pravijo, da bodo morali moštu dodati sladkor, ker grozdje ni dozorelo.

MLADI GODBENIKI pod okriljem naše glasbene šole pridno vadijo. Sklenili so, da bodo prvič javno nastopili za občinski praznik ob obletnici zasedanja SNOS. Vsem 45 prijavljenim godbenikom želimo mnogo uspeha.

SOBOTO SE JE Črnomaljskemu občinstvu predstavil ansambel Henček. Organizator gostovanja je bil Silvo Mihelčič. Henček je s svojimi fanti pripravil program za celovečerni nastop.

ZONI bodo na Vinici organizirali turistične tečaje, namenjene občanom, posebno pa mladini. Ker postaja kraj zmeraj bolj obiskan, je po mnenju pobudnika turističnih akcij na Vinici, Antona Trobe, potrebno domačine tudi turistično izobraziti.

OGRAJO PRED STAVBO komunalnega zavoda za socialno zavarovanje — podružnica Črnomelj bodo še ta teden podrli. Tako bodo lahko pred hišo parkirali službeni avtomobili. V mestu vsak dan bolj pogrešajo parkirišče, zato bo pridobitev tega prostora zelo dobrodošla.

SEKCIJA ZA KMETIJSTVO pri občinski konferenci SZDL bo v letošnji zimski sezoni pripravila predavanja po terenu. Kmetovalcem bodo govorili o živinoreji in poljedelstvu, obenem pa jih bodo v turistično zanimivih krajih seznanjali z zahtevami sodobnega turizma.

NOVICE črnomaljske komune

Naj se le razve, kod so najboljši!

V Metliki bodo za občinski praznik organizirali razstavo in pokušno domačih vin — Najboljši zasebni vinogradniki dobijo priznanja

Svet za kmetijstvo je sklenil, da bo za letošnji občinski praznik 26. november v Metliki razstava domačih vin, obenem pa pokušnja. To so že lani predlagali odborniki na eni izmed občinskih sej.

V kratkem bodo razpisali pogoje za sodelovanje, prijave zasebnih vinogradnikov pa bodo sprejemali do konca oktobra. Kdor bo prijavil udeležbo, mu bodo v kleti odvzeli vzorce vin. Komisija strokovnjakov, priznanih slovenskih enologov, bo vzorce ocenila. Dobra domača vina, na katerih bo označena kvaliteta in ime pridelovalca, bo občinstvo lahko videlo in pokušalo na vinski razstavi.

Vinogradniki, ki se namravajo prijaviti, morajo že ob trgatvi paziti, da bodo zadostili pogojem kvalitete. Na razstavo bodo namreč prišla samo vina, pri katerih ne bo sledu samorodnice (šmarnice, otela, izabele). Mošt mora imeti vsaj 15 odst. naravnega sladkorja, da bo imelo vino 9 stopinj alkohola, ker je spodnja meja za vina, ki se še štejejo za kvalitetna. Prav tako pomembno je, da vina nimajo priokusa po slabi posodi, zato je treba sode pred trgatvijo temeljito očistiti. Tudi umetno slajena vina bo komisija takoj zavrnila.

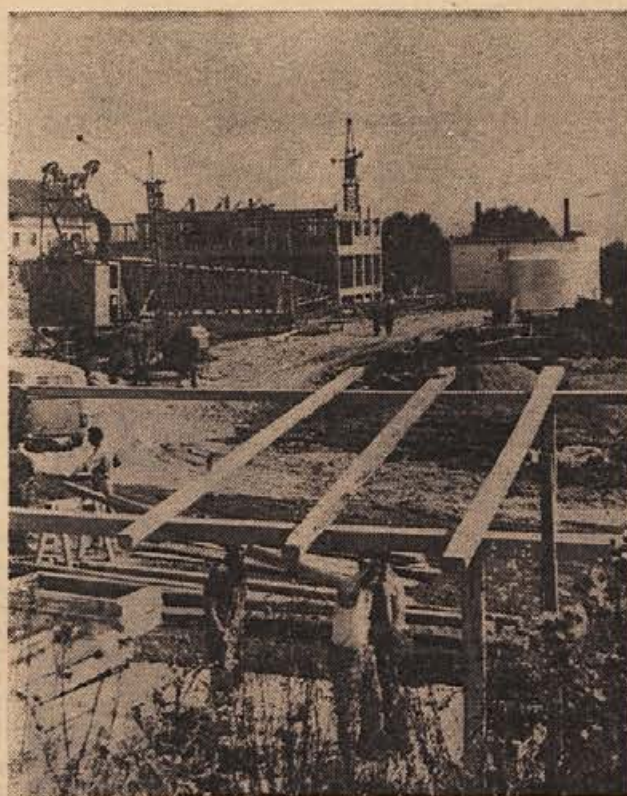
Za vrsto domače črnine, značilne za metliško področje,

se, se prizna vino, ki je mešanica modre frankinje in žametne črnine s primesjo manjših količin portugalke in šentlovenke.

Na razstavi vin bodo najboljši zasebni vinogradniki dobili priznanja, verjetno pa tudi nagrade, obenem pa bodo razstavljeni vzorci vin napotilo kupcem. Tako se bo vsaj razvedelo, kje se še dobi dobra pijača.

Dober krompir gre v promet

Na območju metliške zadruge se je začel odkup krompirja belih sort. Za kilogram igorja, cvetnika ali tolminka plača zadruga 0.50 din, mešan krompir pa bodo odkupovali kasneje in po nižji ceni. Zadruga je pripravljena odkupiti okoli 150 ton belega krompirja, medtem ko za krompir slabše kvalitete ne more dobiti kupcev.

Med tovarno BETI in železniško postajo je nastalo veliko gradbišče. Pionirjevci gradijo novo barvarno in obrat krepirne preje. (Foto: Ria Bačer)

Načrti niso ostali le na papirju!

Veliko gradbišče za metliško tovarno BETI priča, da kolektiv uresničuje razvojne načrte — V tem primeru ne gre za nepokrite investicije, temveč za rast podjetja z zagotovljenimi sredstvi

Pred dobrim mesecem so v metliškem obratu Beti začeli razširjati barvarno in graditi skladišča, s čimer kolektiv odpravlja ozko grlo v proizvodnji in uresničuje II. del napovedane rekonstrukcije. Novi objekt, ki bo meril 1500 m², zelo hitro gradi novomeško podjetje Pionir. Predvideno je, da bo nova barvarna odprta že za občinski praznik 26. november. Dotlej bodo vsa dela končana, razen fasade, katero bodo urejali šele v letu 1970. Obenem pionirjevci že pripravljajo teren, na katerem bodo hkrati gradili 4.000 m² velik obrat krepirne preje, ki ga Beti gradi s pomočjo tuje kapitala. Po zagotovitvi direktorja tovarne Petra

Vučiča veliko gradbišče pri tovarni ni primer nepokritih investicij, temveč so sredstva za celotno gradnjo že zagotovljena s pogodbenimi. Z letošnjo proizvodnjo in prodajo blaga so v podjetju zadovoljni. V dobrih osmih mesecih letošnjega leta so izvozili že za približno milijon dolarjev blaga, na katikor so računali šele ob koncu leta. Večje pošiljke blaga v tujino morajo po pogodbah poslati šele v zadnjem tromesečju, in zelo se bodo morali potruditi, da bodo lahko naročila izpolnili. Beti je razstavljala tudi na Zagrebškem velesejmu. Tudi tu se je izkazalo, da bi lahko prodali dosti več, kot zmorejo narediti. Zgodilo se

je, da so morali večje naročilo in dokaj ugodno ponudbo kupca odkloniti, sicer ne bi mogli zadostiti že sklenjenim pogodbam.

Kljub lepim proizvodnim uspehom in stalni rasti ugleda na domačem in tujem trgu pa podjetje ni brez senčnih strani, kakršne so danes splošen pojav v gospodarstvu.

Mnogo imajo dolžnikov, ki odlašajo s plačilom že prejetega blaga, vendar imajo še vedno na spisku več dolžnikov kot upnikov. Značilno za največje dolžnike pa je, da so to najuglednejše gospodarske organizacije, ki so vse doslej veljale kot takojšen in točen plačnik. Podjetje je bilo letos zaradi tega že večkrat v težavah, tako da so si morali za izplačilo osebnih dohodkov začasno izposoditi iz rezervnega sklada. Na srečo v kolektivu z izplačevanjem zaslužkov nikdar niso pretiravali, saj so dohodki zaposlenih zmeraj naraščali v skladu s proizvodnjo. Povpečen zaslužek v Beti na začetku jeseni ni bil višji od 830 dinarjev.

R. B.

Pričakovali so, da bo pšenica razgrabljena

15 ton semenske pšenice po znižani ceni še čaka interese — Doslej je bil najslabši odziv na najboljšem poljedelskem območju

Poročali smo, da je Kmetijska zadruga Metlika na vsem območju občine dala v prodajo semensko pšenico po znižani ceni, kar je omogočil prispevek občinske konference SZDL. Pričakovali so, da bodo kmetje z veseljem segli po ugodnosti, kakršne niso deležni drugje po Dolenjskem, vendar ni tako. Zadruga je nabavila 43 ton semenske pšenice vrste leonardo, libelula in marinka. Doslej so pšenico leonardo in libelulo pokupili največ občani suborskega in radovniškega področja, ki sicer ni žitorodno, medtem ko je na zalogi še okoli 15 ton pšenice. Ugotavljajo, da ljubljani 30-odst. popustu pri ceni semenske pšenice ne gre dobro v promet na področju med Primostkom in Krasincem, kjer je najboljši poljedelski predel.

Verjetno gre za starokopitnost mišljenja. Ljudje najbolj cenijo pšenico salto, a je že povsem izrojena, semena pa ni mogoče več dobiti. To vrsto pšenice so opustili tudi drugje po Jugoslaviji in

v Italiji, od koder je prišla k nam.

Zalogo semenske pšenice bi metliška zadruga lahko takoj odala na Hrvaško, kjer nanjo komaj čakajo, a jo nameravajo še nekaj časa zadržati. Če kmetovalci v kratkem ne bodo prišli ponjo, se kasneje tudi ne bodo smeli pritoževati, da niso bili deležni popusta.

Portugalka že v prodaji

Kmetijska zadruga Metlika je v svojih vinogradih okoli Vinomera že potrgala portugalke in šentlovenke, ki sodita med rani vrsti grozdja. Pravijo, da portugalke letos ni manj, kot je bilo lani, le obarvana ni tako lepo, kot so pričakovali. V združnih vinotočih je portugalke že naprodaj po 5 din liter. Grozdje, ki ga bodo trgali po 1. oktobru, bo po izjavah strokovnjakov boljše od lanskega. Če te dni so ugotovili v njem višjo sladkorino stopnjo.

Več kot 50 ekip bo tekmovalo

Na izreden odziv je letos naložen razpis za delavske športne igre v počastitev občinskega praznika Metlike. Za sodelovanje se je prijavilo več kot 50 ekip iz podjetij, prvič pa bosta sodelovali tudi dve vaški ekipi iz Rosalnic in Hrasta. V rokometu bosta tekmovali samo 2 ekipi, v malem nogometu jih bo kar 5, v odbojki tudi 5, v šahu 8, 10 ekip sestavljajo kegljači, 7 ekip tekmovalci namiznega tenisa in 19 ekip strelci. Največ ekip je prijavila tovarna BETI. Prijavili so sodelovanje v vseh disciplinah, kar dve tovarniški ekipi pa bosta sodelovali pri šahovskem in namiznoteniskem tekmovanju. Ob zaključku tekmovanja bodo prireditelji izdali bilten, kjer bodo navedeni vsi rezultati.

Zaradi trgatve manj krvodajalcev

Pretekli teden je 21 krvodajalcev s področja metliške občine darovalo kri v novo-meški transfuzijski postaji. Prijavljenih je bilo več ljudi, vendar je trgatve mnoge zadržala doma. Tokrat so dali kri pretežno zaposleni iz Kometa, Beti in Novoteksa, bilo pa je tudi nekaj vaščanov iz Podzemlja in Gradca.

Še precej davčnih zaostankov

Tudi v metliški občini davčni zavezanci precej dolgujejo. Do pred nekaj dnevi so imeli na spisku še za 672.608 din dolžnikov iz vrst kmečkih, obrtniških in drugih zavezancev. Kakor je izjavil šef davčne uprave Zvonko Hanzelj, bodo proti koncu leta izterjavo pospešili. Kjer nečajo plačati, bi lahko, se bodo poslužili tudi najostrejših ukrepov. Težave so na kmetijah, kjer so ostali le ostareli kmetje, otroci pa so se razšli po svetu. S plačilom davčnih obveznosti staršem nečajo pomagati, čaka pa le na dediščino. Občina bo poskrbela, da posesti ne bodo dobili, preden zaostali davki ne bodo poravnani.

Jagode v septembru

Milena Jagodič z Mestnega trga 21 v Metliki je ondan, ko se je vračala z Radovljice, ob poti našla cvetoče jagode in jih poslala v naše uredništvo. Čudno je, da jagode cveto jeseni, nenavadno pa je tudi to, da jih je našla prav tovarišica Jagodičeva.

Poštenost je njih odlika

Družina Pavle in Milana Hudorovca še nikdar ni imela opravka z miličniki

Tudi v Metliki se ljudje pritožujejo čez Cigane, ki krajejo po njih in delajo škodo ter nočejo delati, nihče pa v isti koš ne spravlja družine Pavle in Milana Hudorovca. Ze več let delata pri komunalnem podjetju in naravnost slovita po poštenosti.

Pavlo Hudorovac sem našla pri bencinski črpalki, kjer je čistila nasad. Povedala je, da je po poklicu vrtnarica, razen tega pa dela še kot čistilka v pisarnah komunalnega podjetja. Njen mož je prav tako vrtnarski delavec in oba že več let vestno opravljata službo.

— Koliko imate dohodkov, kako živite in kako uspevajo v šoli vaši otroci?

— Oba z možem zasluživa okoli 1500 din, a od tega plačujeva še posojilo. Hišo imamo novo, zidano. Imava 4 otroke: Milan je še doma, Mojca hodi v prvi razred, Zdenka v drugega in Milena v sedmi razred. V šoli je najbolj pridna Milena. Izdelala je s prav dobrim uspehom in učitelji pravijo, da bi bila dobra za študij na višjih šolah.

— So ljudje prijazni z

otroki in z vami ali vam dajejo čutili, da je ciganski rod manjvreden?

— Ne morem se pritožiti. Vsi so prijazni z nami, ker nimajo vzroka, da bi nas zaničevali.

Prav zares. Hudorovčevi še niso nikdar imeli opravka z miličniki, oče Milan pa je naravnost dolestno občutljiv ne samo za svojo, temveč tudi za družbeno lastnino. Obledeni so zmeraj snažno in tud govorica jih ne izdaja več. Nič čudnega, če jih imajo ljudje radi. R. B.

Klub Fokus je razstavil 64 umetniških fotografij

Do 4. oktobra bo v muzeju odprta razstava

Na prvi samostojni razstavi foto kluba Fokus iz Metlike sodeluje 12 avtorjev s 64 fotografijami, ki so z izjemo nekaterih tehnično dovolj vestno izdelane in vsebinsko dobre. Razstavljena dela so presenetila tako tričlansko komisijo, ki je posnetke ocenjevala, kot tudi nekaj sto obiskovalcev.

Motivi so raznovrstni, v nečem pa le sorodni: iz vseh namreč veje želja pokazati, kako mladi ljudje gledajo na življenje v Beli krajini, na težave domačega človeka in na preteklost. Še več: avtorji odkrivajo tiste malenkosti, mimo katerih vsak dan hodimo, a jih nihče ne opazi, četudi so boleče in zgovorne.

Prvo nagrado so na razstavi prisodili Andreju Petku, ravnatelju osnovne šole v Črnomlju, drugo Janezu Dularju, tretjo pa Maksimu Jurmanu.

Vsekakor zasluži razstava javno pozornost, ljudje, ki

so jo pripravili, pa pohvalo in pomoč pri nadaljnjem delu. Razstava je navdušila stare in mlade, kar se kaže v naraščanju števila članstva v klubu Fokus. V klub bo poleg Črnomalčev pristopilo tudi nekaj ljubiteljev filma in fotografije iz Semiča.

Na vaških poteh 120 kub. metrov gramoza

Krajevna skupnost Podzemelj, ki vključuje prebivalce 13 vasi, je ves september popravljala vaška pota. Na cesto od Krasinca do Kolpe in še na nekatera druga vaška pota so občani sami razvozili 120 kub. metrov gramoza. Pri proizvodnem delu je sodelovala vsaka hiša. Krajevna skupnost je dobila od občine 9000 din prispevka, kar bodo porabili le za nabavo materiala, medtem ko se vseh del lotevajo občani sami.

SPREHOD PO METLIKI

NA PRAVKAR MINULEM ZAGREBSKEM VELESEJMU se je metliška trikotna tovarna BETI predstavila s kolekcijo novih modelov. Razstavljeni izdelki so vzbudili splošno pozornost, saj so zastopniki tovarne dobili za več milijonov novih dinarjev naročil.

OD DESETIH PREDVIDENIH DRUŽINSKIH HIŠ, ki naj bi zrasle med Borštkom in cesto, ki pelje na železniško postajo, so letos še osmo rišo spravili pod streho. Prav tako so to jesen na nasprotni strani ceste zgradili dve hiši. Nove družinske hiše so zrasle tudi v novem naselju za mestnimi bloki, na Vejarju in drugod.

STAVBA NOVEGA SOLSKEGA VRTCA, ki so jo pričeli graditi pred nekaj meseci, je že pod streho. Zdej vgrajujejo okna in obmetavajo notranje stene. Za občinski praznik, konec letošnjega novembra, bodo predšolski otroci že v novi stavbi.

V NOvem BLOKOVSKEM

NASELJU je stanovanjska enota metliškega Komunalnega podjetja že pred dvema mesecema pričela pripravljati teren za gradnjo stanovanjskega bloka ki bo razen devetih družinskih stanovanj imel še šest garsonjev. Delavci so že pričeli betonirati temelje, ne vedo pa, koliko grabenih del jim bo še dopuščalo letošnje nestanovitno vreme. Po načrtu bo nova stavba vseljiva prihodnje jesen.

USLUZBENEC KOMUNALNEGA ZAVODA, a socialno zavarovanje pri podružnici v Črnomlju bo v naslednjih mesecih imel v Metliki uradne ure v tehle dnevih: 10. in 24. oktobra, 7. in 21. novembra ter 5. in 26. decembra.

RAZSTAVA UMETNISKE FOTOGRAFIJE, ki jo je predzadnje nedeljo v Belokranjskem muzeju odprl foto-klub FOKUS, je po mnenju strokovne komisije, ki je razstavljene fotografije ocenila, doseglja nadpovprečni uspeh. Ljubitelje črno-bele umetnosti vabimo, da si jo ogledajo. Odprta je vsak dan v dopoldanskih urah.

metliški tednik

„NOVOTEKS“ gradi konfekcijo

Delavci bosanskega podjetja »Krivaja« so začeli pred kratkim graditi »Novoteksov« dvoetažno stavbo, v kateri bo konfekcijski oddelček. Celotna površina stavbe bo približno 3000 kv. metrov, investicija pa bo znašala okoli 7 milijonov din.

V konfekcijskem oddelku bo zaposleno približno 400 ljudi, starih od 16 do 22 let, ki se bodo temu delu pričeli. Računajo, da bodo letno izdelali 500.000 do 600.000 parov hlač, ki jih bodo izvažali na zahodno tržišče. »Novoteks« se bo na tak način mnogo lažje uveljavil s svojimi izdelki na tujem tržišču, pri končanem izdelku pa bo njihov delež, plačan v dolarjih, v primerjavi z uvoženo surovino mnogo večji.

Konfekcijski oddelček bodo vodili ljudje, ki so zdaj na trimesečni praksi v Nemčiji.

Več kot polovica priučenih

Do konca avgusta letos so v tovarni LABOD od približno 190 kandidat, ki so se javile na razglas za priučitev za industrijsko šiviljo, priučili v domačem centru za izobraževanje za ta naziv 96 kandidat, 25 deklet bo kmalu opravljalo zaključni izpit, preostale so že bodisi na preizkusnem delu ali pa delajo v redni proizvodnji.

Najboljši so šli v Avstrijo

V tovarni perila LABOD izbirajo vsakih 6 mesecev na točkovni način v brigadah v novomeškem in v krškem obratu najboljšo brigadirko in brigadirje. Ti gredo vsako leto enkrat na skupinski ogled tovarn sorodne stroke v inozemstvo. Prva takšna skupina 18 najboljših delavk in delavcev je odšla konec julija letos v Avstrijo, kjer si je v več mestih ogledala avstrijske tovarne stroj. Naslednja skupina bo odšla na takšen ogled prihodnje leto. Lepa pobuda tovarne LABOD bi lahko našla posnemalce!

Seja občinske konference ZKS

3. oktobra bo v Novem mestu seja občinske konference ZKS. Konferenca bo razpravljala o poročilu o delovanju občinske organizacije ZK, o poročilu o delu medobčinskega sveta ZKS, sklepala bo o razrešnici organom konference in o spremembi sklepa o organiziranosti ZK v občini. Razen tega bodo na konferenci govorili še o nalogah ZK v sedanjem obdobju.

Prispevki dotekajo

Prispevki predstavljajo dve tretjini proračunskih dohodkov, davki in takse pa eno tretjino. Prispevki so doslej dotekali še kar zadovoljivo, vendar ta ugotovitev ne velja za vse, pač pa le za prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki je uresničen doslej s 85-odst.; prispevek iz oseb. dohodka od intelektualnih storitev je vplačan v višini 63 odst., prispevek iz oseb. dohodka od avtorskih pravic 62 odst. in prispevek iz skupnega dohodka občanov 106 — odst. Najslabše plačujejo prispevek od obrti, komaj (41 odst.), od obrti in od pavšatu (49 odst.) in od kmetijstva (5 odst.).

NOVOMEŠKA KOMUNA

Stavča vas ni bila še nikoli tako urejena kot minulo nedeljo, ko so jim prišli v goste borci jurišnega bataljona. Tudi proslave, katere bi se udeležilo toliko ljudi, še niso imeli. Na sliki: borci in vaščani poslušajo govor komandanta Uragana (Foto: Ivan Zoran)

V STAVČI VASI PRI DVORU

Slavje hrabrih fantov

O jurišnem bataljonu govoril komandant Uragan — Spominska plošča na Jarčevi hiši — 1.000 ljudi

Okoli 1.000 ljudi se je zbralo v nedeljo, 28. septembra, v Stavči vasi pri Dvoru, kjer je 1. decembra 1944 ustanovljen jurišni bataljon XV. divizije proslavljal 25-letnico. O bojih jurišnega bataljona je govoril komandant, narodni heroj Rudi Pušenjak-Uragan. V imenu ZZB Novo mesto je Stane Gorinšek odkril pri Jarčevi hiši, pred katero je bil ustanovljen bataljon in kjer so njegovi borci prvič prisegli spominsko ploščo. Preživeli borci jurišnega bataljona pa je pozdravil tudi predstavnik ZZB občine Ljutomer, v kateri ima ta bataljon domicil. Kulturni program — pesmi in recitacije — so pripravili učenci osnovnih šol Dvor in Žužemberk.

Komandant Rudi Pušenjak-Uragan se je v govoru spominjal težkih in zmagoslavnih trenutkov jurišnega bataljona od ustanovitve do konca vojne. Poudaril je, da so bili v bataljonu zaradi njegovih posebnih nalog samo najbolj hrabri in prekaljeni borci. Bataljon je bojni krst prejel v Sentjanžu, nato pa je sodeloval pri uspešnih napadih v Suhi krajini, zlasti pri napadih na Hinje in Vinikov vrh, naposled pa z drugimi partizanskimi enotami vkorakal v osvobodeno Ljubljano. Med drugim je Rudi Pušenjak-Uragan pozval borce, naj ohranijo vrline, po katerih so sloveli pred 25 leti.

Delo strokovnih odborov sindikata

Strokovni odbori sindikata pripravljajo delovne programe za zimsko obdobje in razpravljajo o poslovanju organizacij svojih strok. Zlasti spremljajo reformna prizadevanja v svojih kolektivih, odmeve raznih sprememb, ki jih doživljamo v gospodarstvu, ter gospodarski razvoj na našem območju.

80 sodnikov porotnikov

Občinska skupščina je na seji 16. septembra izvolila 80 sodnikov porotnikov občinskega sodišča Novo mesto. Sodnike porotnike je bilo treba izvoliti zato, ker je dosedanji potekla dvoletna mandatna doba. Med izvoljenimi je nekaj takšnih, ki so bili sodniki porotniki že v desedanjih mandatnih dobi, nekaj pa je izvoljenih popolnoma na novo.

ljona od ustanovitve do konca vojne. Poudaril je, da so bili v bataljonu zaradi njegovih posebnih nalog samo najbolj hrabri in prekaljeni borci. Bataljon je bojni krst prejel v Sentjanžu, nato pa je sodeloval pri uspešnih napadih v Suhi krajini, zlasti pri napadih na Hinje in Vinikov vrh, naposled pa z drugimi partizanskimi enotami vkorakal v osvobodeno Ljubljano. Med drugim je Rudi Pušenjak-Uragan pozval borce, naj ohranijo vrline, po katerih so sloveli pred 25 leti.

DIVJI PRAŠIČI OGROŽAJO PRIDELEK KORUZE

Kmetom bomo plačali vso škodo!

V 5 vaseh pod Frato je po do zdaj zbranih zapisnikih uničeno 3500 kg kornje, vsi zapisniki pa še niso zbrani — Lovska družina Plešivica zagotavlja, da bo kmetom poravnala vso škodo

Na zadnji občinski seji sta dva odbornika opozorila, kako prizadeti so hribovski kmetje letos od škode, ki jo povzročajo divji prašiči na pridelku in kako brez moči so ob tem. Na seji občinske konference SZDL se je okoli tega vprašanja razvila posebna točka dnevnega reda, čeprav prej ni bila predvidena. Bralcem posredujemo tudi drugo plat medalje iz razgovora s predsednikom lovske družine Plešivica, Francetom Jarcem iz Žužemberka.

Tov. Jarc je povedal približno takole:

— Razumem ogorčenje kmetov ob škodi, ki jim jo letos povzročajo divji prašiči, pa tudi njihov strah, da jim škoda ne bo povrnjena. Škode je največ v Velikem, Malem in Srednjem Lipovcu ter Ajdovcu. Te vase še do 1966. leta bile ne območju lovske družine Dvor, ki ni imela denarja za plačilo škod in se je tudi zato združila z našo v novo lovske družine Plešivica.

Lani je bilo dovolj šira in želoda v gozdovih, zato prašiči niso delali posebne škode, predlani je med njimi razsajala kuga in škode ni bilo skoraj nič. Letos se bodo kmetje s prej omenjenega območja prvič srečali z nami kot plačniki. Škoda bo

Zakaj je bilo 7 dni zaprto?

Neutemeljen in neopravičljiv protest nekaterih prodajalcev na tržnici, ki ustvarjajo velik promet, proti plačilu prispevkov — Postopek uprave za dohodke lahko ocenimo kot skrajno strpen

Ze v prejšnji številki smo v kratkem zapisu omenili čuden »štrajk« na novomeški tržnici. Lani in letos je začelo na njej prodajati sadje in zelenjavo več stalnih prodajalcev. S tovrstnim blagom slabo založenemu Novemu mestu so prinesli pravo osvežitev. Nobeden od njih ni naznanil svoje dejavnosti upravi za dohodke, nobeden pa se tudi ni odzval splošnemu pozivu za davčno napoved. Na posebno opozorilo sta storila to samo prodajalki Tonev. (Po zakonu je za tistega, ki se odtegne davčni napovedi, predvidena kazen od 500 do 10.000 din!)

Ker je bilo v geslu, ki je bilo obešeno v prodajalni Bosiljke Pelagić, napisano, da »štrajka« zaradi nepravilne, torej nepravilnosti naše uprave za dohodke, bomo zadevo pojasnili potrebneje. Uprava za dohodke je po več brezuspešnih poizkusih v času od 10.8 do 15.9. le uspela prikazati te prodajalce k razgovoru. Na tržnici inšpekciji so podpisali zapisnik, iz katerega je razvidno, da se strinja o s tem, da ustvarjo na leto: Nada in Ivanka Tonev 700.000 din, Ema Katalenić 560.000 din, Jašari Nedžadina 420.000 din, Bosiljka Pelagić 560.000 din in Teša Petrić 420.000 din prometa, vsi skupaj torej 2.660.000 din prometa.

Po občinskem odloku in po republiškem zakonu o prispevkih in davkih občanov je uprava odmerila Nadi in Ivani Tonev za leto 1968 vsaki po 2412 din, za leto 1969 pa vsaki po 5184 din prispevka, Emi Katalenić za leto 1969 akontacijo 3.120 din, Jašariju Nedžadino akontacijo 2.250 din, Bosiljki Pelagić za leto 1968 3.248 din prispevka in 5.360 din akontacije za 1969 in Tešu Petriću 3.380 din akontacije za 1969.

Prodajalci so v tem razgovoru pokazali, da se zavedajo, da bodo prispevke morali plačati, čeprav so poudarjali, da nekateri težko, nekateri pa sploh ne, ker nimajo denarja. Nekaj dni po sestanku je prišel na upravo za dohodke Teša Petrić, ki je izjavil, da noben prodajalec prispevkov ne bo plačal, da bodo dali zadevo v časopis da se z upravo za dohodke ne bodo pogovarjali, ampak kvečjemu s kakšnim viš-

jim organom. Zmerjal je delavce uprave z neprimerami izrazi in odšel. Po tem Petrićevem obisku so vsi prodajalci razen sester Tonev zavrnilo plačilo prispevkov.

Ob 2.660.000 din skupnega prometa na leto je bilo vsem prodajalcem predpisano le 33.630 din prispevkov za promet, ustvarjen deloma v enem letu, deloma v dveh letih, kar je 1,2 odst. od ustvarjenega prometa v enem letu. Tako strpen odnos je uprava za dohodke zavzela do prodajalcev zato, ker so bili v cenah konkurenčni, ker morda res niso znali gospodarno poslovati, ker morda res niso bili va-

jeni plačevati davke in ker so ves čas dobro zalagali novomeški trg z blagom.

Ker je prodajalka Pelagićeva nato izjavila, da bo prodala blago, kolikor ga ima, in se odselila, ji je uprava za dohodke zasegla pošiljko. (Takrat je bila dolžna celoten prispevek za l. 1968 v znesku 3.248 din in celotno akontacijo za 1969 v znesku 5.360 din). Pelagićeva je nato nehala prodajati in je obesila v prodajalni napis: »Štrajkujem zaradi nepravde davčne uprave Novo mesto!«

Če je bila uprava za dohodke res nepravilna, naj presodijo bralci, ki vedo, da od domačega plačnika brez odlašanja izterja prispevke, v primeru teh prodajalcev s tržnice, ki so iztržili precejšnje zneske, pa je pokazala skrajno mero strpnosti. Do zdaj sta celotni lanski prispevek poravnali edino prodajalki Tonev, ki sta plačali tudi del akontacije za 1969. Drugi pa najbrž čakajo na izvršbo, in če ne bodo plačali, jo bodo tudi dočakali.

Zdaj pa vsi v Metropol

Nova ekspresna restavracija na avtobusni postaji je zdaj najbolj obiskano novomeško gostišče

Od 21. septembra je v Novem mestu najbolj obiskano gostišče nova ekspresna restavracija hotela METROPOL, zgrajena po načrtih inž. arh. Danila Lapajneteta. Vrveže se je pričel takoj po otvoritvi, ki so jo imeli brez poprejšnje napovedi.

V restavraciji strežejo s turško in ekspresno kavo, sokovi, okrepljenimi piščanci, slaščicami, toplimi in hladnimi jedili. Čeprav se osebe v novih prostorih še ni povsem znašle, je postrežba kljub temu dobra in hitra. Prilagodili so jo avtobusnim potnikom, ki se v Novem mestu zadržijo le krajši čas.

Restavracija bo odprta vse leto. Nad njo je terasa z vrtom, kjer bo več kot 100 sedežev, ljudem pa bodo stregli pretežno z jedili, opravljenimi na žaru. Zgoraj sta še dve gostinski sobi, v katerih bodo lahko tudi poslovni sestanki in zabave v manjšem krogu. S terase je lep razgled po avtobusni postaji, proti Portovaldu in kapitlji.

Sosednjo kavarno je METROPOL zaradi obnove zaprl. Lokal bodo v notranosti nekoliko spremenili tako da bo v njem lahko nekaj več kavarniških mizic kot do zdaj. Pripravljajo pa tudi načrte za nove gostinske objekte med Trubarjevo ulico in Novim trgom.

Za izobraževalno skupnost 63 odst.

V skupnih proračunskih dohodkih novomeške občine so letos najboljše doseženi dohodki temeljne izobraževalne skupnosti. To je razumljivo, ker temeljna izobraževalna skupnost ustvarja svoje dohodke od prispevkov iz osebnih dohodkov in prispevkov iz oseb. dohodkov in prispevka iz skupnih dohodkov občanov. Do 31. avgusta so bili dohodki TIS doseženi 63-odst. in so le za 3,6 odstotka zaostajali za planom. Vse kaže, da bodo njeni dohodki do konca leta doseženi in preseženi.

Čevljarstvo v Straži ukinjeno

Čevljarstvo v Straži, ki zaposluje 2 delavca, je zaprosilo občinsko skupščino naj ga ukine, ker s svojo dejavnostjo ne ustvarja toliko dohodka, da bi lahko pokrivalo obveznosti. Občinska skupščina je na seji 16. septembra tej prošnji ugodila in sprejela sklep, da se Obrtno podjetje čevljarstvo v Straži ukine. V njegovih prostorih bo odslej opravljal čevljarstvo obrt zasebnik.

šiči in medvedji pijejo, krmilšča zanje. Tam bi bilo treba obdelovati zdaj opuščene njive in jih prepustiti njim. Takšno krmilšče bi se dalo urediti pri Podlipi in še kje. Dovolj denarja za to za zdaj nimamo, prav bi nam prišel tudi kakšen kredit. Upamo, da bodo pri tem kmetje z nami sodelovali.

Uspehi niso ostali prikriti

To, da v novomeški občini kljub marsikaterim težavam lepo rešujejo šolstvo in kulturo, je potrdil tudi Miloš Poljanšek, predsednik kulturno-prosvetnega zbora SRS, ki je nedavno obiskal Novo mesto

Prejšnjo sredo je obiskal Novo mesto predsednik kulturno-prosvetnega zbora SRS Miloš Poljanšek s sodelavcem Gojmirom Komarjem in Sonjo Ledinkovo.

Gostje so se dopoldne krajši čas zadržali pri predsedniku občinske skupščine Novo mesto Franciju Kuharju, kjer so se s predstavnik občinske skupščine, izobraževalnih in kulturnih zavodov pogovarjali o položaju šolstva in kulture v občini.

Miloš Poljanšek je med obiskom nekajkrat poudaril, da ga je razveselilo, ker v novomeški občini lepo rešujejo šolstvo in kulturo. Na gimnaziji, ki jo je obiskal

skupaj z občinskimi predstavniki, se je zanimal za dijaško samoupravljanje, omenil pa je tudi prepotrebno specializacijo vseh naših srednjih šol.

Novomeški Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela je goste presenetil z lepimi desetletnimi uspehi. V daljšem pogovoru so omenjali srednje strokovno šolstvo, ki je pri nas zanemarjeno, ter prepotrebno izobraževanje kadrov. Zavod za izobraževanje kadrov je v zadnjih 10 letih omogočil šolanje na šolan I. stopnje ter na višjih in visokih šolah mnogim dolenjskim delavcem, ki zdaj kot diplomantje že dosegajo

lepe uspehe na novih ali starih delovnih mestih.

Na šolskem centru za gostinstvo se je Miloš Poljanšek močno zanimal za izobraževanje gostinskih delavcev. Presenetilo ga je število učencev, vpisanih na novomeškem gostinskem šolskem centru. Na vseh podobnih šolah je zanimanje za gostinski poklic v zadnjih letih močno upadlo, v Novem mestu pa je število učencev naraslo od 90 pred 4 leti na 369 letos.

Gostje so si z velikim zanimanjem ogledali še muzej in Jakčevo razstavo v Dolenjski galeriji ter tujsko knjižnico in se zanimali za delo teh kulturnih ustanov.

Popoldne sta Miloš Poljanšek in Ludvik Zajc, predsednik IO RIS, odgovarjala novomeškim kulturnim in prosvetnim delavcem na več vprašanj, ki so jih zanimala M. P.

Asfalt napreduje proti Šentjerneju

Asfaltiranje ceste Ratež-Šentjernej bo končano najkasneje do občinskega praznika

Finiser novomeškega cestnega podjetja vsak dan pusti za seboj po nekaj sto metrov novega asfalta na cestnem odseku Ratež-Šentjernej. Te dni bo cesta asfaltirana do Mokrega polja. Fi-

nišer dela pospešeno, saj ima cestno podjetje v pogodbi zapisano, da mora biti asfaltiranje končano do sredine oktobra. Obnovili bodo tudi asfalt v Šentjerneju. Dela bodo stala okoli 3,3 milijona dinarjev, plačala pa jih bosta občinska skupščina Novo mesto in republiški cestni sklad.

Tekoči trak v likalnici

V LABODU imajo v poizkusni proizvodnji nov tekoči trak v likalnici. Za trak, ki je izdelan v Švici, so odprili 50.000 din. S tem so še bolj posodobili opremo likalnice, ki je že prej dobila najodobnejše stroje »permanent press« za likanje. Delo v likalnici bo lahko odslej potekalo bolj usklajeno in nemojano. Kolektiv, ki se zelo trudi za posodobitve svoje proizvodnje, je s tem dodal svojim naporom še nov prispevek.

Kruh se pri nas ni podražil

Podjetje »Žito« je s 1. oktobrom povečalo dosežane cene kruha samo v Ljubljani. Potrošnike na območju, ki ga oskrbuje Pekarija Novo mesto, obveščamo, da ostanejo cene kruha na tem območju ne spremenjene. Takšno pojasnilo smo dobili v upravi poslovne enote ŽITA v Novem mestu.

Asfaltirana cesta bo dolga okoli 13 km, široka pa 5,5 metra. Pretežno bo šla po trasi stare ceste, le tu in tam bo potrebno ublažiti prebude ovinkov (npr. v Mokrem polju) in napraviti nekaj nasipov, delno pa bodo spremenili tudi sedanji prečni nagibi.

Asfaltiranja zdaj nič ne moti, zato upajo, da bodo dela končana v roku, najkasneje pa do občinskega praznika. Želijo le, da jih pri tem ne bi motila nobena vreme, ker imajo namen cesto dokončati, se pravi položiti nanjo tudi zaščitno asfaltno plast.

Cesta bo znatno skrajšala sodobno povezavo z Novim mestom, predvsem pa bodo imeli zdaj hitrejšo prometno zvezo kraji na desnem bregu Krke. Hkrati bo znatno razbremenila magistralo Ljubljana-Zagreb in njeno vzporednico na levem bregu Krke.

V petek, 26. septembra, sta praznovala zlato poroko Ana (80) in Anton (83) Kordiš iz Kettejevega drevoreda v Novem mestu. Nadaljnjo zakonsko zvestobo sta si obljubila pred odbornikom Rudijem Mrazom v poročni dvorani na Rotovžu. Prvič sta se poročila v Kopanju pri Grosupljem. Rodilo se jima je 7 otrok, 4 so še živi. Najstarejša trenutke sta imela leta 1947, 4 so še umrli njun sin — partizan. Oče Kordiš je bil avstrijski vojak, po vrnitvi iz vojske pa lesni manipulanti (Foto: Ivan Zoran)

Srečanje z novim zdravnikom

Dr. Petra Kapša sem srečal na internem oddelku ku novomeške bolnišnice. Bil je v beli halji, s ste

toskopom okoli vratu. Trenutno je zdravnik-stažist. Pred kratkim je diplomiral na medicinski fakulteti v Ljubljani.

— Zakaj ste se odločili za študij medicine?

— Po veliki maturi sem se vpisal na višjo rentgensko šolo, kjer sem tudi diplomiral. Po diplomu sem dobil službeno mesto v novomeški bolnišnici, ki me je štipendirala. Na fakulteto sem se vpisal, ker sem želel globlje spoznati medicino, oziroma ker sem želel pridobiti še več znanja za delo, ki sem ga že opravljal.

— Kako ste pravzaprav študirali?

— Začet sem v jeseni leta 1963. Ves čas študija se pravi šest let, pa sem se na predavanja vozil v Ljubljano. Studiral sem namreč med tem, ko sem bil še redno zaposlen. Razumljivo je, da sem imel v teh šestih letih malo prostega časa za druge reči.

— Kaj zdaj predvsem štite?

— Da bi uspešno prestopal stažiranje in dobil primerno službeno mesto v domačem kraju.

IVAN ZORAN

Pred občnim zborom

Sindikalne organizacije v občini se temeljito pripravljajo na občni zbor občinskega sindikalnega sveta. Na skupnih sestankih volijo delegate za občni zbor in razpravljajo o svojem nadaljnjem delu. V ospredju razprav je politična usmeritev, ki naj jo daje sindikat pri usklajevanju notranje zakonodaje z ustavnimi spremembami. Razen tega zdaj, ko so na voljo podatki iz periodičnih obračunov, povsod razpravljajo tudi o gospodarskih dosežkih in načrtih.

Za nastanitev gradbenih delavcev

Medobčinski odbor sindikata gradbenih delavcev bo v Novem mestu v kratkem razpravljal o najmanjših pogojih za nastanitev delavcev na gradbiščih. O tem bo kmalu sklenjen družbeni dogovor med gradbenimi podjetji in sindikati.

Ustanovili bodo sekcijo

Na nedeljski 6. seji občinske organizacije SKZL v Novem mestu je tekla beseda tudi o ustanovitvi dveh sekcij; za zunanje politična vprašanja ter za kmetijstvo in gozdarstvo, razen tega pa še za konferenco za družbeno aktivnost žensk. Z zadnjima dvema so se člani strinjali, zato ju bodo kmalu ustanovili.

Most še čaka

Novomeški most je že preživel svojega Abrahama in zdihuje pod težo sodobnega prometa. Po vprašanju na zboru občanov in po odborniških vprašanjih je še vedno poln jam. V jesenskem deževju se bodo v njih nabirale luže, pešci pa bodo nemalokrat od nog do glave oškropljeni z brozgo. Morda smo ugotovili, da se mostu ne splača popravljati in da je zato boljše počakati na novega? Kdo ve? Res pa je, da bodo laže počakali na novi most tisti, ki se čez starega vozijo v avtomobilih, kot tisti, ki hodijo čezenj peš in so zato oškropljeni z blatom.

ALI STE OPAZILI VELIK NAPREDEK?

Tržnica je postala premajhna

Novomeška tržnica je dobro založena s sadjem, zelenjavo, vrtninami, mesom, ribami in perutnino, gneča na njej pa je vsak dan večja

Novo mesto raste tako hitro, da marsikaj komaj dohaja to rast. Tržnica je bila videti, ko smo jo pred 5 leti izročili namenu, zelo velika, zdaj je pa že zelo tesno v njej. Samo 5 prodajalcev sadja in zelenjave je imelo lani na njej za 2.660.000 din prometa. Na tržnici lahko kupite vse razen mlečnih izdelkov, kaj kmalu pa bo treba razmišljati o dveh novih tržnicah.

Podjetje DOMINVEST je v zadnjih dveh letih porabilo za naložbe v tržnico, za asfaltiranje, za nove kloste in vzdrževanje (samo plačila je stalo lani 10.000 din) okoli 150.000 din. Lanj je zbrala DOMINVEST z arjemninami in raznimi pristojbinami, ki jih pobira na tržnici, 40.000 din.

Načrti, po katerih naj bi

bil potrošniku omogočen na tržnici nakup sadja, zelenjave, vrtnin, svežega mesa, svežih rib in mlečnih izdelkov, so že skoraj v celoti urešeni. Najti je treba le še podjetje, ki bi bilo pripravljeno prodajati mlečne izdelke.

Precejšnja gneča, ki je opazna še zlasti na tržne dni, opozarja, da postaja ena sa-

ma tržnica za Novo mesto premalo. Nekaj prostora bi se dalo pridobiti s tem da bi na tržne dni zaprli promet z vozili po cestah ob tržnici in ceste porabili kot prodajni prostor. Kot začasn izhod v sili bi bila tudi preureditev prostorov obrtnega podjetja Instalater v tržnico, ko bi se podjetje izselilo v nove prostore. Novo mesto se v svojem razvoju najbrž ne bo ustavilo, zato bosta za bližnji prihodnosti potrebni posebni tržnici za Kandijo in Bršlin.

Mladih ne smemo zanemarjati

Zadnja leta je delo z mladimi malce zamrlo — Ob tednu otroka in dnevu pionirjev več živahnih tekmovanj in prijetnih srečanj

V začetku oktobra bomo po vsej državi praznovali TEDEN OTROKA. 26. septembra je organiziralo novomeško predsedstvo občinske zveze Društva prijateljev mladine posvet, na katerem so sprejeli program ob praznovanju tedna otroka in se dogovorili, kako in kaj bodo v prihodnje delali z mladino.

Sklenili so, da bodo v tednu otroka organizirali na šolah roditeljske sestanke, na katerih bodo seznanili starše z vzgojo in delom z otroki. DPM bo seznanilo starše tudi s petletnim planom dela, prav tako pa ne bodo zanemarjali svojih nalog in načrtov.

Dejavnost DPM je v zadnjih letih nekoliko zamrla, zato so na posvetu sklenili, da bodo pridobili za delo z mladino tudi zdravstvene delavce, Center za socialno delo, krajevne skupnosti itd.

29. septembra so tudi pionirji praznovali svoj dan. Novomeški pionirji so gostili vrstnike iz Bihača, v Škocjanu pa so pionirji prvič razvili pionirski prapor, ki jim ga je poklonila »Dolenjka«, pokroviteljica njihove šole. V oktobru bo nekaj novomeških pionirjev obiskalo Ptuj, kjer se bodo srečali pi-

onirji iz vseh slovenskih starih mest.

Ozaj leto dni bo v Novem mestu republiško prvenstvo pionirjev in pionirk v streljanju z zračno puško. Tedaj se bodo mladi Novomeščani izkazali kot gostitelji, seveda če jim bodo priskočili na pomoč tudi starejši.

MARJAN TRATAR

Vsi dobijo malico

Na osnovni šoli Dvor prejema malico vseh 109 učencev; starši prispevajo za vsakega otroka samo 7 dinarjev na mesec. Stroški za malico so nizki, ker se je vodstvo šole znašlo in organiziralo zbiralno akcijo, s katero so si zagotovili dobršen del ozimnice.

Sindikato o kmetijstvu

Medobčinski odbor sindikata kmetijevcev živilske in tobačne industrije bo v svojih razpravah skušal razčleniti vpliv zadnjih ukrepov na gospodarjenje v strokah, ki jih zastopa, še posebej pa bo ugotavljal vpliv teh ukrepov v kmetijstvu.

Novomeška kronika

SE 200 OTROK čaka na sprejem v vrtec. Mnogi starši niso vedeli, da je bilo treba otroke vpisati za sprejem v vrtec že v marcu, in so v septembru prišli s prošnjami, vendar je bilo že prepozno. V vseh vzgojno-razvijalnih ustanovah je vključenih več varovancev, kot bi jih smelo biti, in ni prostora za nikogar več. Vodstvo vzgojnih zavodov se je odločilo, da bo zaradi povečanih stroškov povečalo oskrbovalnost v domu od sedanjih 130 din na 150 dinarjev.

FILATELISTIČNA RAZSTAVA, ki bo odprta v spodnji dvorani Dolenjske galerije od 21. oktobra do 2. novembra, bo prav gotovo privabila precejšnje število gledalcev. Znani kočevski filatelista Andrej Arko bo tokrat prvič razstavljal znamke verigarjev četvorčkov. Novomeška PTT bo 21. oktobra odprejela vse poštne pošiljke s priložnostnim poštним žigom. Novomeški filatelisti pričakujejo, da bodo obiskali razstavo tudi filatelisti iz tujine.

OBLETNICO MATURE je praznovalo prejšnji teden v Novem mestu 8 nekdanjih gimnazijcev. Stari šolski tovariši so že tretje praznovali obletnico mature prav v Novem mestu. Čeprav je minilo od dijaških let skoraj že pol stoletja, jih še vedno vežejo tople tovariške vezi.

BIHASKI PIONIRJI IN UČITELJI so v ponedeljek obiskali Novo mesto. Dva dni so bili gostje novomeških pionirjev in učiteljev. Novomeščani so se tokrat kot gostitelji lepo izkazali. Gostom so pokazali nekatere znamenitosti Novega mesta in okolice, s njimi pa so se pogovarjali tudi o učnem uspehu in delu na obeh šolah.

NOVO STAVBO, v kateri bo konfekcijski oddelček, je pred kratkim začelo graditi podjetje »Novoleks«. V dvoetažni stavbi,

katere površina bo znašala več kot 3000 kvadratnih metrov, bo proizvodna hala, skladišni prostor, sanitarije in garderobe. — Gradil jo bosansko podjetje »Krivajns«.

NA TRGU je bilo v ponedeljek dovolj paprike po 2,6 din, paradiznika po 3 din, solate po 3 in 4 din, pese po 2 din, krompirja po 1,2 din, jabolko po 2 din, sliv po 2 din, zelja po 1,6 din, čebule po 3 din, česna po 12 din, fižola po 3 din, gob po 10 din, breskev po 3,5 din, hrušk po 3 din, grozdja po 2,8 din in cvetače po 3 din kilogram. Cena domačih jajc je porasla na 85 par.

RODILI STA: Silva Koračin iz Koštalove 34 — dečka in Marija Pavlenč iz Koštalove 42 — Zdravka.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Milka Gal iz Dol — Marjano, Emilija Arh iz Velike vasi — Ivana, Anica Bele iz Birčne vasi — Darjo, Anica Spelič iz Žužemberka — Francija, Fanika Cenar s Trške gore — Darjo in Tanjo, Majda Matko iz Loke — Marika, Danijela Romšek iz Loke — Majdo, Angela Turk iz Zdol — Martina, Jožefa Blatnik iz Gornjega Vrhopolja — Franca, Silva Flašja iz Brezja — Andrejo, Marjeta Zagar iz Kriškega — Jožeta, Marija Perpar iz Smavra — Igorja, Majda Arh iz Velikega Podloga — Bojana, Cvetka Krasevec iz Obrha — Petra, Anica Ponikvar iz Dobrave — Draga, Marica Jurinčič iz Jurova — Zdravka, Jožefa Tomazin iz Smednika — dečka, Apolonija Urek iz Kriškega — dečka, Ana Lumpert iz Drage — dečka in Marija Rekušja iz Črmošnjic — dečka. — Čestitamo!

Sovražnik, ki ga poznamo

(Nadaljevanje s 1. str.)

S sedanjim uresničevanjem četrtega programa protituberkulozne službe smo dosegli, da je stanje zdaj res ugodnejše kot nekoč, kar za deva število bolnikov, resnost bolezni znanih bolnikov in obolevnosti. Dosledno iskanje novih bolnikov (tudi s pomočjo fluorografiranja), zlasti v okolici že znanih bolnikov, odkriva vedno manj novih bolnikov. Uspešno zdravljenje ne vrača samo

zdravja bolniku, temveč odstranjuje (uničuje) tudi bacile tuberkuloze in tako zmanjšuje možnost za okuževanje novih oseb, s tem pa zmanjšuje tudi število bolnikov. Seveda pa skrbimo tudi za zdrave osebe, zlasti iz ogroženega okolja, s tem da jih zaščitno cepimo proti tuberkulozi.

Naslednje številke nam zelo prepričljivo kažejo razliko med številom novo zajetih tuberkuloznih bolnikov pred desetimi leti in lani:

NOVO ZAJETI BOLNIKI TBC NA 100.000 PREBIVALCEV:

	Novo odkriti:	Ponovno oboleli:	Izvenplj. TBC:	Skupaj TBC:
Črnomelj 1957:	126	21	80	227
1967:	96	16	17	129
Novo mesto 1957:	106	26	40	172
1967:	50	8	27	85
Trebnje 1957:	176	10	48	234
1967:	70	12	29	111
SLOVENIJA	78	12	24	114

V zadnjih desetih letih se je obolevnost zmanjšala za polovico (za vse oblike tuberkuloznih bolnikov, tudi za izvenpljučne). Novo odkritih pljučnih bolnikov je v Beli krajini še vedno precej več kot v drugih delih našega okoliša.

Kako je s pljučno tuberkulozo v ožji Dolenjski?

Statistični podatki o razširjenosti pljučne tuberkuloze po naših dispanzerskih področjih nam kažejo takšno stanje: v Beli krajini je 110 tbc pljučnih bolnikov, kar pomeni 4,5 bolnika med 1000 prebivalci. Med temi bolniki je 32 takih oseb, ki izločajo bacile tbc oz. 29,1 odst. bolnikov se je tuberkulozne bacile med zdravo prebivalstvo. Številka se pove, da na vsakih 1000 prebivalcev 1,3 osebe izloča bacile tbc. V novomeški občini je 153 tuberkuloznih pljučnih bolnikov oziroma 3,2 na 1000 prebivalcev; med temi je 38 oseb, ki izločajo bacile tbc, torej 24,8 odstotkov ali med 1000 prebivalci 0,8 takih, ki so kužni in nevarni za zdravo okolico. V občini Trebnje pa je 140 takih bolnikov, torej 8,1 na vsakih 1000 prebivalcev. Med njimi je 22 sejalcev tuberkuloze ali 15,7 odst., kar pomeni na vsakih 1000 prebivalcev

1,3 sejalca bacilov tbc.

Ali niso te številke zaskrbljujoče? Za neprizadete, se pravi za tiste, ki še niso bolni oziroma nimajo bolnika v družini, kaže, da jim to vprašanje ne dela skrbi. Bolniki in njihovi svojci pa kruto občutijo, kaj pomeni tuberkuloza. Zelo pogosto se dogaja, da začnemo bolnika zdraviti z vso prizadevnostjo; v bolnišnici začeto, nekaj mesecev trajajoče in potem doma nadaljevano zdravljenje je z zdravstvene strani dosledno vodeno in zato tudi uspešno. Po mnogih mesecih truda in velikih stroškov, včasih tudi šele po nekaj letih, pa nas nenadoma preseneči ponovno obolenje ali pa poslabšanje. Zelo pogosto se tudi dogodi, da znani bolnik ozdravi, v družini pa oboli druga oseba ali celo več ljudi, pa imamo spet nove bolnike. Ti bolniki se okužujejo iz znanega, še večkrat pa iz neznanega izvora. Zato dostikrat slišimo vprašanje, kako je mogoče, da okuževanja nismo zajeli, če je vendar zdravljenje uspešno in je vsemu prebivalstvu na razpolago. Vzrok za take pojave pa so drugi činitelji, ki zavirajo uspešno medicinsko delo.

Se vedno slaba zdravstvena prosvetljenost. Med nemedicinskimi činitelji naj omenimo najbolj kri-

čeče: še vedno imamo opraviti z nezadostno obveščenostjo prebivalstva, pa tudi s slabo zdravstveno prosvetljenostjo. Še bolj žalostno je dejstvo, da mnogi, ki dobro poznajo nevarnosti, ki vodijo k neuspehu, tega ne upoštevajo in ne izpolnjujejo zdravstvenih navodil. Mar ni zares žalostno, da prav taki ljudje mislijo, da bo narava pri njih naredila izjemo?

Včasih gre tudi za nizko življenjsko raven prebivalstva, še večkrat pa za nepravilen in malomaren odnos do prehrane, oblačenja, urejanja stanovanj, počitka in splošno do načina življenja. Največja nesreča pa je uživanje alkoholnih pijač, kar tudi sicer rado botruje že prej omenjenim škodljivim razvadam in navadam, povzročajo pa tudi zaostalost in nizko življenjsko raven. Znano je, da alkohol uničuje celo telo zato alkoholičar poleg druge škode tudi ne morejo pričakovati uspešnega zdravljenja tuberkuloze. Njihovo telo ne more ustvarjati normalnih prirodnih obrambnih mehanizmov, s katerimi se telo bori proti tuberkuloznim bacilom. Alkoholičarji tudi ne prenašajo vseh zdravil, ki so že na voljo za boj proti tuberkulozi. Zato je pri njih neuspeh toliko večji.

Naj povzamemo: nekateri ljudje zametujejo in omalovažujejo pozitivne dobrine zdravstvene službe, ker se nočejo, včasih pa tudi ne morejo odpovedati slabim navadam. Velikokrat botruje temu tudi gola malomarnost. Razen zdravstvenih delavcev, ki opravljajo svojo strokovno, razen nje pa tudi splošno vzgojo s posamično in množično dejavnostjo pri zdravljenju ter zatiranju tuberkuloze, je potrebno še nekaj več. Vsa javnost naj se zavzame za vsestransko pomoč in uspešnost teh prizadevanj, da bi odstranili vse tiste (nemedicinske) činitelje, ki motijo delo in uničujejo uspehe zdravstva, kamor vlagamo velika in dragocena sredstva.

Zato bo Rdeči križ v počastitev protituberkuloznega tedna pripravil več konferenc z vsemi, od katerih lahko pričakujemo uspešno sodelovanje.

Primarij
Dr. IVO SMREČNIK

Pomagali so več kot 60.000 ženam

(Nadaljevanje s 1. str.)

krat je v njej začel delovati oddelek za ginekologijo in porodništvo.

Dr. Kretič je nato navedel, da so na oddelku v 20 letih sprejeli na zdravljenje 61.149 žena. Sprva je bilo na razpolago samo 36 postelj, leta 1962 pa so oddelek nekoliko

razširili, da so lahko namestili 58 postelj. Vseeno pa je bil oddelek še vedno prenatrpan z bolnicami. Razmere so se uredile šele po odsevitvi kirurškega oddelka leta 1965 oziroma po preurejanju prostorov pred dvema letoma. Od takrat naprej je na oddelku 95 postelj. V obdobju dvajsetih let so imeli 28.604

porodov. Medtem ko je leta 1948 še 60 odstotkov vseh žena rodilo doma, odpade v letu 1968 na rojstva v bolnišnici že 91 odstotkov vseh porodov.

Okoli 70 slovenskih ginekologov je na sestanku poslušalo še dva strokovna referata, nato pa so jih seznanili z nekaterimi novimi preparati tovarne zdravil Krka.

RIA BACER

Na XVI. svetovnem prvenstvu oračev

Učenci kmetijske srednje šole Grm so obiskali XVI. svetovno prvenstvo oračev, ki je bilo od 18. do 20. septembra pri Beogradu, priložnost pa so uporabili še za ogled sodobnih kmetijskih strojev, ki so jih na tekmovanju prikazovale razne tvrdke. Obisk in ogled sta bila za učence zelo koristna, saj so hkrati spoznali tudi Vojvodino in njeno kmetijstvo. Prvo mesto je na tekmovanju oračev osvojil danski tekmovalc, med Jugoslavi pa je bil najboljši Ivan Ločičnik iz KK Zalec, ki je osvojil 16. mesto.

Višja šola konfekcijske stroke

Na pobudo tekstilne tovarne perila LABOD bo letos v jeseni pri Zavodu za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu odprt oddelek višje tehniške konfekcijske šole iz Zagreba. Oddelek bosta financirala NOVOTEKS in LABOD. Doslej se je iz obeh podjetij prijaviło 19 kandidatov.

PLINSKA KATALITIČNA PEČ

aida SUPER

ZA POCENI IN HITRO SEGRETJE PROSTORA JE NENADOMESTLJIVA PLINSKA PEČ

aida supr

- direktno vžiganje tihotakega plina
- na principu katolične tekoči plin gori brez plamenov in izpušča 120 °C
- za po nekaj minutah poči doznaj maksimalno intenzivnost gretja
- peč ne potrebuje odnosa v dimnik
- velike praktičnosti namestitve in prevzema iz enega prostora v drugega

NOVOSTI!

- peč ima vgrajeno dušilo, za izboljšanje atmosferske kjer izgoreva plin s svojim plamenom sez čez deležanje peči
- z gorilcem je podoben popoln varnost uporablja peč ob upoštevanju navodil za uporabo
- 2-letna garancija

MERE: 41 x 49 x 79 cm
TEŽA BREZ JEKLENE: 16,5 kg

POTROŠNJA BUTAN-PROPAN PUNA:

moč:	150 grh...	1.900 kcal/h
moč:	200 grh...	2.500 kcal/h
moč:	250 grh...	3.000 kcal/h

Peč je vgrajena v peč je vgrajena na Euro-Standardiziranih številih v Beogradu, št. št. 286/2 od 20. 12. 1962.

ELRA - SKOFJA LOKA - RATEČE

TOVARNA GOSPODINJSKIH APARATOV ELRA SKOFJA LOKA

**UPRAVNI ODBOR
ŠOLSKEGA CENTRA
ZA GOSTINSTVO
NOVO MESTO**

razpisuje
prosto delovno mesto

**predmetne učiteljice
za gospodinjstvo**

Pogoji:

višja gospodinjstva šola Groblje in 3-mesečno poizkusno delo. Prednost imajo kandidatke, ki so bile zaposlene v gostinskem šolstvu in imajo več let službe ter so pripravljene dopolnilno se izobraževati za predavanje predmeta strožbe na gostinski šoli.

Kandidatke naj k prijavi priložijo dokazilo o izobrazbi in kratak življenjepis o dosedajni zaposlitvi. Rok prijave je 15 dni po objavi tega razpisa.

Uprava gostinske šole

merx KAVA užitek

36

ILKA VAŠTETOVA:

VRAŽJE DEKLE

(Zgodovinski roman)

lipi, ki je molela gole zasnežene veje daleč čez obzidje.

Dekle se je vzpelo na klop in odtod z drznim skokom in krepkim prijemom na drevo. Previdno se je plazila proti koncu spodnje debele veje.

Ali se ne premika za zidom črna senca? Mesečni svit jo jasno riše v sneg.

Marija se pripravi, da pogleda čez zid. Mesečina je ne doseže, kajti lipa je skrita v senci gradu. Z eno roko prime za tanjšo vejo nad seboj, pripravi v drugi roki pištolo in se počasi vzravna.

V istem trenutku se nekaj zgane vrh zidu, roka išče opore — za roko se dvigne glava — obraz ves oblit z mesečino —

Marijina za strel pripravljena roka omahne — »Janez!« krikne dekle.

Za trenutek jo omami presenečenje, da pozabi sama nase.

Zadostoval je trenutek; zgornja veja se ji sproži iz roke — Marija omahne — zdrkne po spodnji veji navzdol — se poizkuša ujeti za zid — in — že leži v snegu za zidom.

Oni, ki je plezal na zid, je bil z velikim skokom pri njej.

»Tri sto hudičev! Marija, kako si ti prišla v to gnezdo?« je zašepetal, sklonjen nad njo — oglaš Janez.

Pomagal ji je, da se je dvignila, jo zgrabil, da jo vrže nazaj čez zid — prepozno! Ze sta planila k nje-mu dva Uskoka.

»Hej, Jovo! Kakšna tička pa je tebi priletela z drevesa? Ha! Glej no! To nam bo poslastica, kadar opravimo tu notri.«

Pokazal je na grad.

Marija je v grozi otrpnila.

Janezu so se vroče vrtele misli po glavi.

»Ni napačno tole dekletce,« se je drugi Uskok sklonil nad Marijo, da ji s širokim pasom zaveže usta. »Daj mi poljubec na račun!«

Bradati obraz je bil nad Marijinim.

Krepka roka je pahnila dedca v sneg.

»Proč! Ta ni za nas! Popova naj bo!« je zagrmel Janez.

Prvi uskok, ki je medtem z bliskovito naglico povezal Mariji roke in noge, se je dvignil.

»Boga mi — res je. Obljubili smo popu, da mu ob priliki poklonimo čisto devojko za ženo. Ampak,« je dostavil počasi in premeril Marijo, »kdo nam jamči?«

»Jaz!« se je odrezal Janez, »stepec, ali nimaš oči?«

»Ha! Smej se, devojče! Dobro ti bo pri nas, kakor more biti le popovi ženi. Saj ti je znano: pop svatuje le enkrat v življenju. Čuval te bo kakor punčico v očesu. Naloži si jo, Jovan, in skoči z njo za ograjo onega vinograda!«

»Ne, stoj!« se je protivil drugi Uskok, »če te vidijo z gradu bodo streljali za teboj. Nesimo devojko naravnost proti gozdu, kakor da nesemo ranjenca ali mrtveca!«

Janezov pogled se je križal z Uskokovim. Nezaupanje se je ostro odražalo v obeh.

TEKSTILANA KOČEVJE

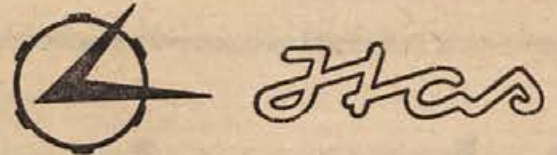
priporoča svoje izdelke in čestita za praznik občine!

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL - Občinski komite ZKS - Občinski odbor ZZB NOV - Občinski sindikalni svet - Občinski komite ZMS

Čestitamo vsem prebivalcem naše občine in jim želimo novih delovnih zmag!

INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME

KOČEVJE

Iskreno čestitamo vsem svojim poslovnim partnerjem in občanom za praznik občine!

MEDNARODNA IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

Čestitamo za praznik občine!

Gostinsko podjetje HOTEL PUGLED KOČEVJE

čestita občanom in cenjenim gostom in jih vabi v svoje obrate: hotel PUGLED, kavarno Zvezda, gostilne: Pri Rogu, Pri kmetu, Pri lovcu, Pugled, restavracijo Pri kolodvoru, bife na avtobusni postaji, bife v Salki vasi in vinotoč Pugled.

KOVINAR KOČEVJE

Priporočamo naše usluge in hkrati čestitamo za praznik občine!

ELEKTRO LJUBLJANA PE KOČEVJE

Čestitamo občanom za praznik!

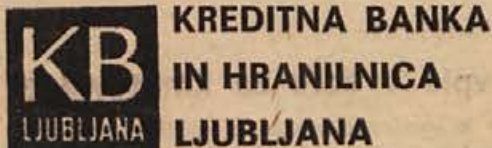

PRIPOROČAMO NAŠE KVALITETNE IZDELKE

Za praznik občine čestitamo vsem delovnim ljudem in jim želimo še veliko delovnih zmag!

ZDRUŽENO KMETIJSKO GOZDARSKO PODJETJE KOČEVJE

s svojimi samostojnimi organizacijami združenega dela čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik Kočevja, 3. oktober!

PODRUŽNICA KOČEVJE Z EKSPozITURO RIBNICA

zbira vse vrste hranilnih vlog in jih obrestuje po najvišji obrestni meri
odpira in vodi devizne račune občanov
odpira in vodi žiro račune prebivalstva
zbira stanovanjske hranilne vloge in daje stanovanjske kredite po pravilniku
daje potrošniške kredite
odkupi in prodaja tuje valute
opravlja vse vrste kreditiranja gospodarstva
Široka bančna mreža KB Ljubljana po vsej državi!
Poslužujte se naših uslug — zadovoljili vas bomo hitro in zanesljivo!

OBČANOM KOČEVJA ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK!

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

Nudimo vse vrste kvalitetnega rjavega premoga po konkurenčnih cenah.

Za občinski praznik pošiljamo iskrene pozdrave!

Splošno gradbeno podjetje

ZIDAR KOČEVJE

gradi stanovanja za trg v Kočevju, Ljubljani in na Reki.

Za občinski praznik iskreno čestitamo!

kupujte izdelke »rašica«!

tehno union

LJUBLJANA

vabi k sodelovanju
pri

SERVISNI SLUŽBI

NA CTC KOTLIH, GORILNIKIH OZIROMA
KOMPLETNI OPREMI
ZA CENTRALNO KURJAVO

podjetja in obrtnike, ki jim je ta dejavnost
že poznana.

- Jamčimo za temeljito strokovno izpopolnitev
- Rezervni deli vedno na razpolago
- Zahtevajte nadaljnja pojasnila.

Vašo ponudbo z opisom dosežanj dejavnosti naslovite na

TEHNO UNION, LJUBLJANA
VOŠNJAKOVA 5,
ODDELEK SERVISNE SLUŽBE

PREHRAMBNA INDUSTRIJA

»BELSAD« — Črnomelj

razpisuje

prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

1. strojna žaga za železo z elektromotorjem
2. več elektromotorjev od 1,6 do 9,6 KW
3. naprava za izdelavo sifona - saturator
4. polnilni stroj (polavtomatski) za polnjenje brezalkoholnih pijač
5. razni sodarski stroji (cilinder žaga, stroj za žamanje dog, delovna sodarska in mizarska miza ter stružnica za sode).

Prodaja navedenih sredstev bo dne 6. 10. 1969 od 3. do 13. ure v tovarniških prostorih.

»DANA«

tovarna rastlinskih specialitet in destilacija
MIRNA

razglašuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. natarjarja(-ice) za restavratorjo na Mirni
2. vajenca za poklic natarjarja
3. vajenca za poklic kuharja

Razglas velja 15 dni po objavi. Prošnje pošljite splošnemu sektorju podjetja.

Agraria

BREŽICE

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost. — Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. — Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

UPRAVNI ODBOR ZAVODA ZA KOMUNALNO DEJAVNOST KRŠKO

razpisuje
prosta delovna mesta:

1. vodja dejavnosti vodovoda
2. dva vodovodna inštalaterja

Pogoji za sprejem:

- pod točko 1. se zahteva kvalifikacija VK vodovodnega inštalaterja s 3-letno prakso,
- pod točko 2. se zahteva KV vodovodni inštalater s 5-letno prakso.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Delovna skupnost STANOVANJSKEGA PODJETJA ČRNOMELJ

razpisuje
naslednji prosti delovni mesti:

KEMIČNEGA ČISTILCA

v kemični čistilnici z najmanj 1-letno prakso ali

KROJAČA

veščega v kemičnem čiščenju, s 3 do 5-letno prakso.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Stanovnja ni na razpolago. Ostali pogoji po dogovoru. Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazilom o izpolnjevanju gornjih pogojev v dosežanjih službovanju naj kandidati pošljejo delovni skupnosti STANOVANJSKEGA PODJETJA ČRNOMELJ.

Delovna skupnost

OSNOVNE ŠOLE BIZELJSKO

razpisuje delovni mesti:

1. UČITELJA za telesno vzgojo (P, PU ali strokovni učitelj)
2. SNAŽILCA za določen čas (od 15. oktobra 1969 do 1. aprila 1970)

Prijave sprejema razpisna komisija do 15. oktobra 1969.

ZAHVALA

V cvetu mladosti nas je tragično in nenadno zapustil naš ljubljani in nenadomestljivi sin, brat, svak, stric in zaročenec

FRANCI CUGELJ

iz Velikega Mraševega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence, vsem, ki ste nas v težkih urah tolažili in izrekli sožalje ter v tako velikem številu spremili pokojnika na zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo upravi in kolektivu PRESKRBE Krško, mladini in duhovnikom za spremstvo ter vsem za poslušne besede.

Zalujoči: starši, neotolažljiva zaročenka Cvetka, brat, sestri z družinama in drugo sorodstvo.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA LJUBLJANA

organizira po DOPISNI METODI,
kombinirani s seminarji:

1. tečaj za SKLADIŠČNIKE
2. tečaj za PREDDELAVCE in KONTROLORJE v kovinarski stroki
3. tečaj za TEHNIŠKO RISANJE
4. tečaj za KNJIGOVODSTVO
a) začetni tečaj knjigovodstva z analitično evidenco
5. tečaj NEMŠKEGA in ITALIJANSKEGA jezika

Tečaji so namenjeni predvsem tistim, ki tako ali podobno delo že opravljajo, ali tistim, ki se želijo zaposliti v enem izmed podobnih del.

Za delovne organizacije organiziramo

1. tečaj za VARNOST PRI DELU
a) začetni tečaj
b) tečaj za letno preverjanje znanja
- VPISUJEMO vsak dan od 7. do 18. ure razen sobote.
- Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko zvedeli iz prospekta, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.
- SVOJ NASLOV NAPIŠITE S TISKANIMI ČRKAMI.

Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 2 dinarja na naslov: DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, LJUBLJANA, PARMOVA 39, telefon 316-043, 312-141, poštni predal 106.

Oddelek
za zdravilna zelišča
NOVO MESTO

KVALITETNO

BRINJE

vam nudimo po ugodnih pogojih

Količine nad 2000 kg dostavljamo na dom.

Odkupujemo

čisto brinovo olje
po najvišjih dnevnih cenah

Za pojasnila in naročila se obračajte na naslov KRKA, tovarna zdravil, oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9 (avtobusna postaja), telefon (0-68) 21-304.

KMETIJSKA ŠOLA GRM V NOVEM MESTU

razpisuje

vpis v šolo za kmetovalce

Prijavo in spričevalo osemletke pošljite na upravo šole do konca meseca oktobra.

Pouk bomo pričeli v novembru; šolanje bo trajalo po 18 tednov v dveh zimskih obdobjih.

**KAJ
VAM
NUDI**

DOLENJKA:

KROMPIR IN JABOLKA ZA OZIMNICO

V naših trgovinah: MARKET v Bršlino, MARKET na Cesti herojev in v SAMOPOSTREZBI na Glavnem trgu lahko dobite krompir igor in cvetnik ter prvovrstna jabolka jonatan, krivopecelj, voščenka in kanadka. Ozimnico dostavljamo tudi na dom.

RADIO LJUBLJANA

12. in 13. oktobra 1969

LICITACIJA PRI CARINARNICI LJUBLJANA

Carinarnica Ljubljana bo prodajala dne 12. in 13. oktobra 1969 motorna vozila in ostalo blago in to:

avtomobile v nedeljo 12. oktobra 1969 v prostorih Šolskega centra za tisk in papir, Ljubljana, Pokopališka 33 od 8. ure dalje, a motorna kolesa in ostalo blago 13. oktobra od 8. ure dalje v prostorih carinarnice Ljubljana, Smartinska c. 152 a.

Ogled vozil in ostalega blaga bo v petek, dne 10. 10. 1969 od 9-13. ure in v soboto 11. oktobra od 9-13. in od 14-17. ure, v carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI

Začetna cena N-din

1. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1965, v nevoznom stanju	12.000,-
2. osebni avto Volkswagen—bus, letnik 1967, v nevoznom stanju	10.000,-
3. osebni avto Ford Taunus 12 M, letnik 1963, v nevoznom stanju	10.000,-
4. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1960, v nevoznom stanju	10.000,-
5. osebni avto Volkswagen GHIA, letnik 1962, karamboliran	9.500,-
6. osebni avto Opel Rekord 1700, letnik 1963, karamboliran	9.000,-
7. osebni avto Simca 1500, letnik 1964, karamboliran	8.900,-
8. osebni avto Ford Taunus 20 M TS, letnik 1963, karamboliran	8.500,-
9. dostavni avto VW — furgon, letnik 1964, v nevoznom stanju	8.000,-
10. osebni avto Mercedes 220 Sb, letnik 1961, v nevoznom stanju	8.000,-
11. osebni avto Opel Caravan, letnik 1959, v nevoznom stanju	8.000,-
12. osebni avto Volkswagen, letnik 1955, v nevoznom stanju	8.000,-
13. osebni avto Opel Rekord 1700, letnik 1962, v nevoznom stanju	7.900,-
14. osebni avto Fiat 1300, letnik 1965, v nevoznom stanju	7.500,-
15. osebni avto Opel Rekord, letnik 1958, v nevoznom stanju	7.500,-
16. osebni avto Opel Rekord, letnik 1961, v nevoznom stanju	7.500,-
17. osebni avto Opel Rekord, letnik 1959, v nevoznom stanju	7.500,-
18. osebni avto Renault Florida, letnik 1963, v nevoznom stanju	7.500,-
19. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1965, karamboliran	7.500,-
20. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1967, karamboliran	7.200,-
21. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1965, karamboliran	7.200,-
22. osebni avto Opel Rekord, letnik 1959, v nevoznom stanju	7.000,-
23. osebni avto Opel Caravan, letnik 1961, v nevoznom stanju	7.000,-
24. osebni avto Opel Rekord, letnik 1961, karamboliran	6.800,-
25. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1964, v nevoznom stanju	6.800,-
26. osebni avto Opel Kadett Coupe, letnik 1967/68, karambol	6.500,-
27. osebni avto Opel Kapitän, letnik 1959, v nevoznom stanju	6.200,-
28. osebni avto Opel Rekord, letnik 1961, karamboliran	6.200,-
29. osebni avto DKW, F 102, letnik 1963, karamboliran	6.200,-
30. osebni avto Opel Kadett, letnik 1964, karamboliran	6.200,-
31. osebni avto Austin 1600, letnik 1963, karamboliran	6.000,-
32. osebni avto Opel Rekord, letnik 1962, v nevoznom stanju	6.000,-
33. osebni avto Mercedes Benz, letnik 1953, v nevoznom stanju	6.000,-
34. osebni avto Opel Rekord, letnik 1962, karamboliran	5.800,-
35. osebni avto Renault 5-4, letnik 1964, karamboliran	5.500,-
36. osebni avto Glas 1204, letnik 1962, karamboliran	5.200,-
37. osebni avto Opel Kapitän, letnik 1962, karamboliran	5.200,-
38. osebni avto VW, letnik 1959, v nevoznom stanju	5.200,-
39. osebni avto Fiat Steyer 1800, letnik 1961, karamboliran	5.000,-
40. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1957, v nevoznom stanju	4.800,-
41. osebni avto Volkswagen, letnik 1963, karamboliran	4.800,-
42. osebni avto Fiat 1100, letnik 1954, v nevoznom stanju	4.500,-
43. osebni avto Citroen ID 19, letnik 1961, v nevoznom stanju	4.500,-
44. osebni avto Opel Rekord, letnik 1955, v nevoznom stanju	4.300,-
45. osebni avto Ford Taunus 12 M, letnik 1963, karamboliran	4.200,-
46. osebni avto Mercedes 190 D, letnik 1960, karamboliran	4.200,-
47. osebni avto Volkswagen, letnik 1954, v nevoznom stanju	4.000,-
48. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1953, v nevoznom stanju	4.000,-
49. osebni avto Volkswagen, letnik 1959, karamboliran	4.000,-
50. osebni avto Moskvic, letnik 1959, v nevoznom stanju	4.000,-
51. osebni avto Volkswagen—bus, letnik 1959, v nevoznom stanju	4.000,-
52. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1959, v nevoznom stanju	3.800,-
53. osebni avto Opel Caravan, letnik 1958, karamboliran	3.500,-
54. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1962, karamboliran	3.500,-
55. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1958, karamboliran	3.500,-
56. osebni avto Opel Rekord, letnik 1963/64, karamboliran	3.200,-
57. osebni avto Volkswagen, letnik 1954, v nevoznom stanju	3.200,-
58. osebni avto Renault Florida, letnik 1960, v nevoznom stanju	3.000,-
59. osebni avto Opel Kapitän, letnik 1960, v nevoznom stanju	3.000,-
60. osebni avto Fiat Steyer Multipla, letnik 1961, v nevoznom stanju	2.500,-
61. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	2.500,-
62. osebni avto Citroen spaček, letnik 1960, v nevoznom stanju	2.500,-
63. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1957, karamboliran	2.500,-
64. osebni avto Citroen spaček, letnik 1958, v nevoznom stanju	2.500,-
65. osebni avto NSU Prinz, letnik 1962, karamboliran	2.500,-
66. osebni avto DKW F 11, letnik 1961, karamboliran	2.200,-
67. osebni avto Volkswagen 1200, letnik 1958, karamboliran	2.000,-
68. poltovorni avto Volkswagen, letnik 1959, brez motorja	2.000,-
69. osebni avto Leyd Arabella, letnik 1960, karamboliran	2.000,-
70. osebni avto Opel Kadett Caravan, letnik 1963, karamboliran	1.800,-
71. osebni avto Simca, 1300, letnik 1961, karamboliran	1.500,-
72. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	1.500,-
73. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963/64, karamboliran	1.500,-
74. osebni avto Fiat Steyer 600, letnik 1955, v nevoznom stanju	1.500,-
75. osebni avto Volkswagen, letnik 1960, nekompleten	1.500,-

PONOVO NA LICITACIJI

76. osebni avto Mercedes 220 Sb, letnik 1961/62, karamboliran	15.000,-
77. osebni avto Peugeot 403, letnik 1961, v nevoznom stanju	8.000,-
78. osebni avto Vauxhall, letnik 1959, v nevoznom stanju	8.000,-
79. osebni avto Chevrolet, letnik 1956, v nevoznom stanju	7.000,-
80. osebni avto Ford Taunus 12 M, letnik 1963, karamboliran	7.300,-
81. osebni avto Audi 60, letnik 1968, karamboliran	6.500,-
82. osebni avto Opel Rekord, 1700, letnik 1968, karamboliran	5.900,-
83. osebni avto Corsair, letnik 1964, karamboliran	5.200,-
84. osebni avto BMW 700, letnik 1960, karamboliran	4.300,-
85. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	4.200,-
86. osebni avto Renault Florida, letnik 1963, karamboliran	4.200,-
87. osebni avto Ford Taunus 17 M, letnik 1960, v nevoznom stanju	4.000,-
88. osebni avto Ford Zephir, letnik 1966, karamboliran	4.000,-
89. osebni avto Opel Kapitän, letnik 1957, v nevoznom stanju	3.000,-
90. osebni avto DKW 1000 S, letnik 1961, v nevoznom stanju	3.000,-
91. osebni avto Fiat 1300, letnik 1961, karamboliran	3.000,-
92. osebni avto Austin 1100, letnik 1966, karamboliran	2.900,-
93. osebni avto Renault 8, letnik 1964, karamboliran	2.800,-
94. osebni avto Fiat Neckar 600, letnik 1959, v nevoznom stanju	2.000,-
95. osebni avto Peugeot 404, letnik 1963, v nevoznom stanju	2.000,-
96. osebni avto Fiat 500 Steyer, letnik 1958, v nevoznom stanju	2.000,-
97. osebni avto Opel Rekord, letnik 1963, karamboliran	2.000,-
98. osebni avto Skoda Octavia Popular, letnik 1963, karamboliran	1.900,-
99. osebni avto Gogomobil, letnik 1959, v nevoznom stanju	1.500,-
100. osebni avtomobil BMW 700, letnik 1961, motor zgoren	1.000,-

OSTALO BLAGO:

101. avtocisterna BPW, 21.000 litrov, rabljena	45.000,-
102. traktor Porsche, letnik 1951, rabljen	5.200,-
103. motor za tovorni avto OM, poškodovan	2.200,-
104. motor za Fiat 1100, rabljen	2.000,-
105. mlatilnica za žito, rabljena	1.700,-
106. motor za čoln Angler, rabljen	1.500,-
107. motor za VW, rabljen	1.500,-

in ostalo blago (motorna kolesa, motorji za potniške in tovarne avtomobile in deli ter ostalo blago).

Avtocisterno pod št. 101 si lahko ogledate pri carinarnici Jesenice, Titova 37, a ostalo blago kot je navedeno v carinarnici Ljubljana.

Pravico udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo v dneh, določenih za ogled, vplačati kavejco v višini 10 odstotkov od začetne cene v carinarnici Ljubljana, a predstavniki podjetij tudi pooblastilo.

Vse informacije o licitaciji lahko dobite od 6. 10. 1969 dalje po telefonu 316-588 — carinarnica Ljubljana.

Spisek motornih koles in ostalega blaga ne objavljamo v tem oglasu, izbešen bo na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

NEDELJA, 5. OKTOBRA — 4.30-9.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Miliivo Matošec: Prečudni doktor M. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 13.30 Z novimi ansambli domačih viž. 14.05 Vrtljak zabavnih melodij. 15.30 Humoreska tega tedna — J. Wallach: Enajst besed. 16.05 »Po domače«. 17.05 Nedeljsko sportno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečera 22.15 S plesnimi orkestri.

PONEDELJEK, 6. OKTOBRA — 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Andrej Petelin: Kako naj se živinorejci organizirajo? 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. — 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »Signal«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Lojzeta Slaka. 20.00 Dubrovniške poletne prireditve 1969. 22.15 Za ljubitelje jazz. 23.05 Literarni nokturno — Fran Levstik: Pesmi.

TOREK, 7. OKTOBRA — 8.08 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Šilo: Rezultati sortnih poskusov z ozimnicami v introdukciji. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam...

14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V terek nasvidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Toneta Kmetca. 20.00 Radijska igra — Marcel Pagnol: Lepa pekovka. 22.15 Jugoslovanska glasba.

SREDA, 8. OKTOBRA — 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Ciril Remic: Praktična navodila za nego verige pri motornih žagah — II. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. — 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Iz solistične glasbe. 18.45 Kulturni globus. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Koncert opernih arij. 21.00 Mozaik zabavnih melodij.

ČETRTEK, 9. OKTOBRA — 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Mirko Peternel: Ali bo prodaja klavne živine še dolgo ugodna. 12.40 Priredbe makedonskih narodnih pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina pojee 14.20 Operetne melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 Turizem in glasba. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Sonjo Gabršček. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Od Ibsena do Ionesca. 21.40 Glasbeni nokturno.

19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK, 9. OKTOBRA

9.10 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Nemščina (Zagreb)
11.45 Angleščina (Zagreb)
10.00 Francosčina (Beograd)
14.45 TV v šoli (Zagreb)
15.40 Nemščina (Zagreb)
15.45 Angleščina (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
18.00 Tiktak: Deček Jarbol (Ljubljana)
18.15 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 TV komedija (Zagreb)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Otvorilec operne sezone — prenos (Ljubljana)
21.35 Kulturne diagonale: 50 let SNG Maribor (Ljubljana)
22.20 Smart — serijski film — (Ljubljana)
22.45 Poročila (Ljubljana)
22.50 Opatija 69 — posnetek — (Zagreb)

Drugi spored:

17.25 Poročila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Oddaja za otroke (Sarajevo)
18.15 Narodna glasba (Sarajevo)
18.45 TV komedija (Zagreb)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

PETEK, 10. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
11.00 Angleščina (Beograd)
14.45 TV v šoli (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
17.45 Otroški serijski film (Ljubljana)
18.15 Mi mladi (Ljubljana)
19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana)
19.30 Naš globus (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Otvorilec — ameriški film — (Ljubljana)
22.00 Poročila (Ljubljana)
22.05 Opatija 68 — posnetek — (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Oddaja za otroke (Skopje)
19.00 Kultura danes (Beograd)
19.50 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

SOBOTA, 11. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.55 Po domače z ansambliom Lojzeta Slaka (Ljubljana)
18.25 Disneyev svet (Ljubljana)
19.15 Sprehod skozi čas: I. svetovna vojna (Ljubljana)
19.40 Pet minut za boljši jezik — (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Opatija 69 — prenos — (Zagreb)
22.05 Rezervirano za smeh (Ljubljana)
22.20 Inspektor Maigret — serijski film (Ljubljana)
23.10 TV kašipot (Ljubljana)
23.30 Poročila (Ljubljana)
23.35 Nadaljevanje Opatije 69 — prenos (Zagreb)

Drugi spored:

17.25 Poročila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Narodna glasba (Beograd)
18.15 Mladinska igra (Zagreb)
18.15 Sprehod skozi čas (Beograd)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 5. OKTOBRA

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (Pohorje, Plešivec) — (Beograd)
9.20 Po domače s Henčkovim ansambliom (Ljubljana)
9.50 100 let slovenskega tabora v Višnarjih — prenos (Ljubljana)
11.20 Disneyev svet (Ljubljana)
12.00 TV kašipot (do 12.30) — (Ljubljana)
Sportno popoldne
16.25 Judex — francoski film — (Ljubljana)
18.00 Radost Evrope — prenos — (Beograd za TV)
19.00 REZERVIRAN CAS (JRT)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Muzikanti — humoristična oddaja (Beograd)
21.20 Videofon (Zagreb)
21.35 Sportni pregled (JRT)
22.05 TV dnevnik (Beograd)
OPOMBA: prenos tekme s košarskega turnirja v Neaplju bo ob 19.00-20.30, ali od 21.00 do 22.30

Drugi spored:

20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 6. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Nemščina (Zagreb)
10.45 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli (Zagreb)
15.40 Nemščina (Zagreb)
15.55 Angleščina (Beograd)
16.10 Francosčina (Beograd)
17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.45 Tiktak: F. Bevk: Pesterna — I. del (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.25 Obrambna vzgoja (Ljubljana)
18.50 Zabavno glasbeni album — (Skopje)
19.20 Ljudje in poklici: Frizer — (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Reginald Rose: Čudežni svet — drama TV Beograd (Ljubljana)
J. Haydn: Koncert za čembalo in orkester (JRT) Poročila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 Večerni zaslon (Sarajevo)
17.45 TV vrtec (Zagreb)
18.00 Mali svet (Zagreb)
18.20 Znanost (Beograd)
18.50 Zabavno glasbeni album — (Skopje)

NEDELJA, 5. OKTOBRA

19.20 TV pošta (Beograd)
19.45 Propagandna oddaja (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

TOREK, 7. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli (Zagreb)
15.40 Ruščina (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
17.45 Risanka (Ljubljana)
18.00 Lutkovna igra (Skopje)
18.20 Po sledih napredka (Ljubljana)
18.40 Vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)
19.05 Dokumentarni film (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Velika imena sodobnega filma: Jan Troell: Tu je tvoje življenje Bela Bartok: Čudežni mandarin — balet (Ljubljana) Poročila (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 Poročila (Zagreb)
17.30 Kronika (Zagreb)
17.45 Risanka (Zagreb)
18.00 Lutkovna oddaja (Skopje)
18.20 Telesport (Zagreb)
19.00 Propagandna oddaja (Beograd)
19.15 Od zore do mraka (Beograd)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Zagreb)
21.00 Spored italijanske TV

SREDA, 8. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.45 Oddaja za otroke (Zagreb)
18.30 Pisani trak (Ljubljana)
18.45 Prehrana v priradi (Ljubljana)
19.05 Gospodinjski pripomočki — (Ljubljana)
19.15 Jazz portret (Beograd)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Rezerviran čas (Ljubljana)
21.05 Nogometna tekma AC Milan: Esturiantes (EVR)
22.45 Poročila (Ljubljana)

Drugi spored:

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 3. oktobra — Vitonik
Sobota, 4. oktobra — Francišek
Nedelja, 5. oktobra — Marcel
Ponedeljek, 6. oktobra — Vera
Torek, 7. oktobra — Dan artilerije
Sreda, 8. oktobra — Simeon
Četrtek, 9. oktobra — Abraham

KINIO

Brežice: 3. in 4. X. ameriški film — »Cena maščevanja«. 5. in 6. X. ameriški film »Zvezdas«. 7. in 8. X. francoski film »Clovek odveč«.

KINO CRNOMELJ:
od 3. do 5. 10. amer. barv. film AVANTURE NA AMAZONKI.
7. 10. češki film DOLINA CEBEL.
9. 10. franc. barv. film PET FANTOV ZA SINGAPUR.

KINO KOSTANJEVICA:
5. 10. franc. barvni film ANGLELIKA IN KRALJ.
8. 10. franc. barv. film KROG LJUBEZNI.

Metlika: Od 3. do 5. X. francoski barvni film »Vražji pozdravi«. Od 3. do 5. X. špansko-italijanski barvni film »Maščevanje v Fuerte Cedrosu«. 8. in 9. X. jugoslovanski film »Hasanaginica«.

Mokronog: 4. in 5. 10. francosko-italijanski barvni film »Krog ljubezni«.

KINO NOVO MESTO:
od 3. do 5. 10. amer. barv. film V ZNAKU REVOLVERJA.
6. in 7. 10. amer. film EN DAN NA DIRKAH.
8. in 9. 10. amer. film IZPOVEDUJEM SE.

KINO RIBNICA:
4. in 5. 10. nem. film NENA-VADNI MENIH.
KINO SEVNICA:
4. in 5. 10. franc. barv. film NEUMNOSTI PARDAILLANA.
8. 10. ital.-span. film ZLATI NA-BOJ.

KINO SODRAZICA:
4. in 5. 10. amer. barv. film MOJE PESMI — MOJE SA-NJE.

KINO TREBNJE:
4. in 5. 10. amer. barv. zgod. film BEN HUR.

CESTNIŠKE

Marici Bojanc iz Male Bučne va-si iskreno čestitajo ob končanem študiju — ata, mama in sestra Vera z družino.

Slavki Campa iz Novega mesta za uspešno zaključen študij na medicinski fakulteti čestitajo vsi do-mači.

Gospoj TEREZIJU OBED za 90-letnico prisrčno čestitajo Lora, Erna in Pavla.

OBVESTILA

KMETOVALCI! Seme visokoro-dne sorte pšenice Marinka doblje pri Antonu Margetiču, Vihre 17, Krško polje.

TRSEJE I. a. selekcionirano — vzgojeno v Sloveniji, raznih sort in podlag naročite pri KRP Tr-ničarski odsek, p. Juršinci — Ptuj.

Oktobrsko vreme v pogovorih

V vinotoku burja, mraz, v prosincu sončen čas. — Če se drevje zgođaj obleti, polje ob letu bogato rodi. — Če je Gal toplen in suh, bo leto, ki pride, z mo-čjo skopuh. — Gal suho-ten obeta sušo nasled-njega leta. — Vlažen, mrzel Luka kmalu sneg prikuka. — Kakršno vreme Urša prinese, tako se zima rada obne-se.

LUNINE MENE:

3. 10. ☾ ob 12,05

11. 10. ☽ ob 10,39

18. 10. ☽ ob 09,32

PREKLICI

Anica Repselj, Ostrog 13, Sent-jerne, oskrbnica posestva Krnc, Brezovica 5, opozarjam vsakogar, ki bi sklepal kakršnekoli kupolje z Jožetom Krncem iz Sentjerneja v zvezi s posestvom, ker ne bodo veljavne.

Izletniki iz Bukovška pri Brežicah preključujemo žaljive besede, ki smo jih pisali na razglednici sestrama Lajuh iz Bukovška pri Brežicah dne 22. julija 1969.

ZAHVALJE

Zahvaljujem se prebivalcem Gor-nje in Dolnje Lokvice, Kravčevega vrha in Trnovca za podarjeni les za gradnjo hiše, kakor tudi tistim, ki so mi pomagali na kakršenkoli način in artovovali ob hudi nesreči, in veliki materialni izgubi. Ki me je prizadela 30. maja letos. Martin Konda, Trnovec 12, Me-tlika.

OBVESTILO DOBAVITELJEM

Podjetje »Komisijska trgovina Novo mesto« je na temelju odločbe občinske skupščine No-vo mesto št. 111-248/62-2 z dne 17. 9. 1969

PRENEHALA OBRATOVATI

Pozivajo se dobavitelji — stranke, ki so prine-sli blago v prodajo, da neoprodano blago dvig-nejo v roku 30 dni od dneva te objave.

OBVESTILO DOBAVITELJEM

Podjetje »Komisijska trgovina Novo mesto« je na temelju odločbe občinske skupščine No-vo mesto št. 111-248/62-2 z dne 17. 9. 1969

PRENEHALA OBRATOVATI

Pozivajo se dobavitelji — stranke, ki so prine-sli blago v prodajo, da neoprodano blago dvig-nejo v roku 30 dni od dneva te objave.

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

JOŽEFE PIBERNIK iz Brune vasi

se iskreno zahvaljujemo zdravni-kom in strožnemu osebju kirurgi-čne bolnice Novo mesto. Iskrena hvala vsem, ki so ji darovali cvet-je in jo spremili na zadnji poti.

Zalujoča sinova in hčerka z družinami

Iskreno se zahvaljujem zdravnici dr. Primožičevi in zdravnikom ter medicinsko-strožnemu in interne-mu oddelku moške bolnišnice No-vo mesto za uspešno zdravljenje, skrb in nego v času moje bolezni.

Danilo Rifej.

Vsem znanec in prijateljsem spo-ročamo, da je po kratki in težki bolezni umrl v torek, 16. septem-bra 1969, v 78. letu življenja

JAKOB JAKOBIČ upokojenec iz Zagreba

Zalujoča družina

Ob prerani smrti drage mame FRANČIŠKE NOVAK iz Sahovca pri Dobriču

se iskreno zahvaljujemo zdrav-stvenemu osebju postaje Trebnje in kirurškemu oddelku Novo me-sto, ZZB in ZVVI Dobriču. Vso zahvalo župniku Mihi Zelniku ter ostalim sorodnikom in sosedom.

Zalujoči: sin Tomaž, Alojzij, Peter in kirožni družino, brat Anton, se-stre Rozalija, Pepca in Kristina z družino ter vsi Novakovi

OBVESTILO DOBAVITELJEM

Podjetje »Komisijska trgovina Novo mesto« je na temelju odločbe občinske skupščine No-vo mesto št. 111-248/62-2 z dne 17. 9. 1969

PRENEHALA OBRATOVATI

Pozivajo se dobavitelji — stranke, ki so prine-sli blago v prodajo, da neoprodano blago dvig-nejo v roku 30 dni od dneva te objave.

Hudo poškodovan otrok

Na Ljubljanski cesti v Kočevju se je 26. septembra ob 15.30 zgo-dila huda prometna nesreča. Ose-bni avto, ki ga je vozil Stanko Zu-pan iz Kočevja, je trčil v 6-letne-ga Slavka Vlaha, ki je nenadoma skočil s pločnika pred avto. Avto je otroka zbil, da je drsel še pri-bližno 8 m daleč po cesti in ploč-niku. Otroka je bil hudo poškodo-van po glavi in trebuhu. Na vozilu je manjša škoda. Voznik je bil tre-zen.

Trebnje: z vso močjo v prikolico

Zvonimir Lovriha iz Buljinca pri Trstu je 25. septembra zvečer vozil tovornjak proti Zagrebu. V Trebnjem je zavil proti črpalki, vendar je prepozno opazil priko-lico, ki so jo prejšnji dan zaradi nesreče izločili iz prometa. Lov-riha je sicer zavril, nesreče pa ni povzročil, ker je bil v zavrtju. Z veliko močjo je tovornjak treščil v prikolico. Škoda so ocenili na 13.000 din.

Mirna: prekuceljaj za živo mejo

28. septembra popoldne sta se pri Mirni zaletela z osebnima av-tomobila Anton Kos iz Ljub-ljane in Franc Mežan. Kosa je vrglo prek žive meje, kjer se je prevrnil. Osumili so ga, da je vo-zil pod vplivom alkohola. Škoda so ocenili na 4.000 din.

Gorjanci: med kašlja-njem zavil s ceste

28. septembra se je Ljubljanač An-lojz Podraž peljal z osebnim avtomobilom čez Gorjance. Za-grabil ga je kašelj, ko pa je vle-ki robec iz žepa, mu je avtomo-bil ušel s ceste v gozd, kjer se je prevrnil. Škoda so ocenili na 3.000 din.

Šentjurje: zaneslo ga je s ceste

26. septembra zjutraj se je pe-ljal Beogradčan Dimitrije Nikolić z osebnim avtomobilom v Ljub-ljano. Pri Šentjurju ga je zane-slo s ceste. Zadel je prometni znak, nato pa se je prevrnil na travnik. Voznik in sopotnik sta bila ranjena. Škoda so ocenili na 5.000 din.

Mirna peč: s fičkom v drog

26. septembra se je Novomešan An-lojz Trante z družino odpeljal proti Mirni peči. Med prehitva-njem na ovinku ga je zadel No-voščan Ivan Ravnikar in ga odrinil s ceste. Trametov fičko je treščil v telefonski drog, kjer se je prevrnil na bok. Tešje je bila ranjena Trametova žena, la-že pa voznik in sin. Škoda je bilo za okoli 3.000 din.

Nemška vas: avtomobilist zbil kolesarja

Miran Zupančič iz Sel-Sumber-ka se je peljal 27. septembra zve-čer iz Stefana proti Veliki Loki. Na ovinku pri Gornji Nemški va-si je zbil Staneta Bizjaka iz Rož-nega vrha, ki je s kolesom stal na cesti. Bizjak je dobil pri pad-cu rane na glavi.

Dole: ovinek je bil pretrd oreh

Stane Salamon se je 24. sep-tembra popoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Metlike proti No-venu mestu. Pod vasjo Dole ni mogel speljati ovinka. Zapeljal je na breg in se prevrnil. Škoda je bilo za okoli 4.000 din.

Novo mesto: kolesarka je obležala

Marija Kovadič se je 25. sep-tembra peljala s kolesom po Ce-

sti herojev v Novem mestu. Med prehitvanjem jo je zbil tovornjak s prikolico kranjske registracije, ki ga je vozil Alojz Dolgan. Kolesarica je obležala s hudimi po-škodbami, vozilka tovornjaka pa so našli šele v Straži, ker se po nesreči ni ustavil.

Novo mesto: pešču je zlomil nogo

Marija Zoran iz Dolnjih Ka-menc se je 23. septembra peljala z osebnim avtomobilom po Glav-nem trgu v Novem mestu in zbila pešca Josipa Jeliča iz Ljubljane, ko je prečkal cesto. Jelič je ob-ležal z zlomljeno nogo.

Na ovinku je zavozil s ceste

Stane Zakšek iz Sel pri Dobovi je 23. septembra vozil kombi proti Brežicam. Na desnem ovinku na Catežu je zavozil s ceste v jarek. Od tam ga je zaneslo na desno stran ceste, kjer se je prevrnil. Na avtomobilu je za okrog 1.000 dinar-jev škoda.

Nesreča v križišču

24. septembra se je pripetila prometna nesreča na cesti Krško-Kostanjevica v križišču cest pri-ključka na cesti 1/1 v Drnovem. Krešimir Lulić iz Zagreba je privo-zil z osebnim avtomobilom s pri-ključka ceste 1/1 v križišču ceste Krško-Kostanjevica in zavijal v le-vo. V tem trenutku je od Krškega proti Kostanjevici pripeljal tovr-njak Edi Melavec iz Mozirja. Lulić je s svojim vozilom zapri pot to-vornjaku in trčil vanj. Pri tem se je laže poškodoval, na vozilih pa je nastalo za okrog 3.000 din škoda.

Nesreči pri vasi Volčje

25. septembra se je proti Srom-ljam peljal z osebnim avtomobilom Jože Černoš iz Crnce. Pri vasi Volčje je privozil naproti po levi strani ceste motorist Ivan Juratovec iz Volčja in trčil v osebni av-to. Pri nesreči sta se motorist in njegova sopotnica Mira Juratovec poškodovala in so ju odpeljali v brežiško bolnišnico, na vozilih pa je za okrog 7.500 dinarjev škoda.

Nesreča pri prehitvanju

25. septembra popoldne se je pri-petila prometna nesreča na križi-šču Prešernove in Kolodvorske uli-ce pri železniškem prelazu v Kr-škem. Voznik osebnega avtomobila Ivan Vegej iz Krškega je pripel-jal na železniški prehod po Pre-šernovi cesti in se ustavil ob na-prtih zapornicah. Ko so se zapor-nice dvignile je počasi odpeljal na-prej in zavijal v Kolodvorsko uli-co. V tem trenutku je pripeljal naproti po prednostni cesti mope-dist Rado Jelen iz Krškega in se zaletel v osebni avtomobil ter pa-del. Pri tem se je težje poškodo-val, na vozilih pa je škoda za okrog 300 din.

Mopedist je bil huje poškodovan

27. septembra zvečer se je pri-petila prometna nesreča na križi-šču Prešernove in Kolodvorske uli-ce pri železniškem prelazu v Kr-škem. Voznik osebnega avtomobila Ivan Vegej iz Krškega je pripel-jal na železniški prehod po Pre-šernovi cesti in se ustavil ob na-prtih zapornicah. Ko so se zapor-nice dvignile je počasi odpeljal na-prej in zavijal v Kolodvorsko uli-co. V tem trenutku je pripeljal naproti po prednostni cesti mope-dist Rado Jelen iz Krškega in se zaletel v osebni avtomobil ter pa-del. Pri tem se je težje poškodo-val, na vozilih pa je škoda za okrog 300 din.

Nesreča na Milavčevi cesti v Brežicah

28. septembra zvečer je voznica osebnega avtomobila Majda Rajner v Brežicah pripeljala iz stranske ceste na prednostno cesto. Tedaj je od železniške postaje pripeljal avto-bus Franc Cvelbar iz Brežic in zadel prednji del osebnega avtomobila. Na vozilih je za okrog 1.000 dinarjev škoda.

maliglasni

SLUŽBO DOBI

BOGATA, ugledna italijanska dru-žina išče gospodinjstvo pomočni-co za vsa dela v hiši. Znanje je-zika ni potrebno. Prof. Dott. — Royer Roberto, Via S. Paolino 91, Lucca. Interesentke naj po možnosti priložijo fotografijo.

ISCEM ZENSKO za varstvo na domu od 8. ure naprej. Cankar-jeva 8, Nova mesto.

ISCEM VAJENCA za kolarsko in sodarsko stroko. Hrana in stano-vanje v hiši. Jože Grahek, kolar, Črnomelj.

SPREJMEM mizararskega vajenca in pomočnika. Hrana in stano-vanje preskrbljeno. — Mizarstvo Janez Dermastja, Kamnogoriška 8, Ljubljana.

SPREJMEM žensko v službo. De-lo v kovinski stroki. Hrana in stanovanje v hiši. Bojan Oblak, Spodnji Rudnik 2/20, Ljubljana.

ISCEM ZENSKO lahko je tudi upokojenka) za varstvo dveh otrok na domu. Stefan Spudič, Valantičeva 22, Novo mesto.

PRIKUPNO, pošteno in energično dekle dobi zaposlitev v gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. De-lovni čas 8 ur, en dan v tednu prost. Ostalo po dogovoru. Po-nudbe pod »Zaposlitve takoje«.

MLAJSEGA MOŠKEGA sprejme-v službo za različna dela. Hra-na in stanovanje zagotovljena. Plača po dogovoru. Moré, Smar-tinska 11, Ljubljana.

SLUŽBO IŠČE

FRIDNO DEKLE išče službo v Novem mestu. Naslov v upravi lista pod šifro »Gospodinjstva pomočnica — poštena«.

STANOVANJA

VZAMEM na stanovanje manjšo družino ali upokojenca. Naslov v upravi lista (1914/69).

NUJNO 100 din nagrade tistemu, ki mi prekrbi opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov upravi lista (1915/69).

PRODAM

PRODAM plinsko peč Rida, skoraj novo. Franc Kolenc, Rogarča vas n. n., Novo mesto.

POČENI PRODAM malo rabljen vzdržljiv desni štedilnik na 2 in pot plošč, bakren kotliček. Na-slov v upravi lista (1882/69)

UGODNO prodam kuhinjsko omaro, štiri stole, električni štedil-nik, dve kompletni TV anteni, pisalno mizo in globok otroški vizaček. Podražaj, Znančeve njl-ve, blok 2, Novo mesto.

PRODAM kombiniran otroški vo-ziček, dnevno sobo, francosko posteljo in zaboj za posteljnino. L. Sunjšič, Jerebova 3, Novo mesto.

UGODNO PRODAM tovarniško nov električni štedilnik TOBI — 4 plošče. Peternel, Sevnica 18.

POČENI PRODAM možki in žen-ski plašči, enoško obleko 175, tar

štedilnik na drva 50x60. Noven-ka Košle, Vrblina 6, Krško. In-formacije od 9. do 13. ure.

PRODAM skobeljni stroj in kroč-no žago. Naslov v upravi lista. (1895/69).

PRODAM štedilnik na drva (ogled pri Dolinarju, Zarja vas 113) in spalnico, ogled pri Pavlinu, Potov vrh 51, Novo mesto.

PRODAM kuhinjsko pohištvo (de-lovni pult, viseče omare) in elek-trični štedilnik TOBI. Marija Pavlič, Ljubljanska 19, Novo mesto.

PRODAM ŠTEDILNIK na drva »Gorenje«. Adamičeva 15, Novo mesto.

PRODAM 5 kubikov hrastovih plo-hov (5 cm). Potočar, Bučna vas 35, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM enofazni hidrofor. Naslov v upravi lista (1898/69).

POSEST

PRODAM visokoprtilično hišo z vrtno, grajeno 1961. Ogled 4. X. in 5. X. na Lavrici 147, pošta Skofljica.

ODDAM V NAJEM stanovanjsko hišo z gospodarskim postopjem, sadni vrt, orne in obdelovalne zemlje do 1 ha ter še druge ugodnosti v Semliču. Ponudbe pod »Ugodnos«.

ZARADI SELITVE ugodno prod-am novozgrajeno stanovanjsko hišo v Kočevju z urejenim vrtno. — Informacije na telefon 86-137. Naslov v upravi lista (1906/69).

NUJNO PRODAM srednje veliko posestvo z gospodarskim postop-jem in vsem inventarjem, v bli-žini Mokronoga. Naslov v upravi lista (1912/69).

PRODAM visokoprtilično hišo, staro 6 let, s centralno kurjavo, sadni vrt ter dve garaži in že obstoječo delavnico. Frano Zrnc, Brinje, cesta I. 6, Grosuplje.

V NEPOSREDNI BILJINI Otočca ob Krki prodam parcelo v iz-meri 1340 m² (delno njiva, delno mlad sadni vrt). Primerno za gradnjo, zlasti vikend. Voda in elektrika v neposredni bližini. Ponudbe pod »Ugodna nakupe«.

RAZNO

24. SEPTEMBRA se je izgubil pes-čne barve — volčjak. Sliši na ime Erzan. Prosim najditelja, da ga proti nagradi vrne na naslov: Partizanska 1, Novo me-sto.

DENAR IN CAS vam morda ne dopuščata zdravljenja v zdrav-išišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolniželni jeter, žol-ča in črevesja, čire, zaprtje in hemoroide z rogaškimi DONAT vrelcem. Zahtevajte ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v No-venem mestu pri HMEJNJKU — tel. 21-129, STANDARU (MER-CATORJU) — tel. 21-158 in pri DOLENJKU — tel. 21-440.

NAJBOLEŠE DARILO za vašo ne-vesto vam pripravi zlatar, Go-sposka 8, Ljubljana (polog uni-voznost).

Prav je, da zveste:

VSAK TEDEN pride v vsako izmed naših 9 občin - pride

zanesljivo in točno kot dobra ura - in prinese v vaš dom koš novic in kup sporočil:

včeraj, danes in jutri — vaš DOLENJSKI LIST, ki ga bere zdaj že 31.298 stalnih naročnikov. Ta teden smo tiskali 31.510 izvodov domačega časnika. Vaš pismonoša pa se vam ob današnji dostavi priporoča tudi za plačilo polletne naročnine, ki je zapadla že 1. julija, vendar pa smo vas s plačilom počakali do danes. Zato ne pozabite, prosimo: poravnana naročnina — redna dostava DOLENJSKEGA LISTA na vaš domači naslov! Pozdravlja vas

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konferen-če SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metli-ka, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Pado-van, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran Teh-nični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 startih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3300 Sdin) polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 62.50 novih dinarjev (6.250 Sdin) oz 5 ameriških do-larjev ali ustreznega druga valuta v vrednosti 5 ameri-ških dolarjev — Tekoči račun pri podr SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRA-VE: Novo mesto. Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (088)-31-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delo« v Ljubljani